

Publikatieblad

van de Europese Gemeenschappen

ISSN 0378-7087

L 141

36e jaargang

11 juni 1993

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

Inhoud

I *Besluiten waarvan de publikatie voorwaarde is voor de toepassing*

.....

II *Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing*

Raad

- ★ Richtlijn 93/6/EEG van de Raad van 15 maart 1993 inzake de kapitaaltoereikendheid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen 1
- ★ Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten 27

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

RICHTLIJN 93/6/EEG VAN DE RAAD

van 15 maart 1993

inzake de kapitaaltoereikendheid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 57, lid 2, eerste en derde zin,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

In samenwerking met het Europees Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat het hoofddoel van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad van 10 mei 1993 betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten ⁽⁴⁾ is, beleggingsondernemingen waaraan door de bevoegde autoriteiten van hun Lid-Staat van herkomst vergunning is verleend en waarop door deze autoriteiten toezicht wordt gehouden, toe te staan in andere Lid-Staten bijkantoren te vestigen en daar vrij diensten te verrichten; dat genoemde richtlijn derhalve voorziet in coördinatie van de regels betreffende de vergunningverlening aan en de bedrijfsvoering van beleggingsondernemingen;

Overwegende dat in genoemde richtlijn echter geen gemeenschappelijke voorschriften voor het eigen vermogen van beleggingsondernemingen en evenmin bedragen voor het aanvangskapitaal van dergelijke ondernemingen worden vastgesteld; dat zij ook geen gemeenschappelijk kader biedt voor de bewaking van de risico's die deze ondernemingen lopen; dat zij wel, in verscheidene bepa-

lingen, naar een ander communautair initiatief verwijst, dat juist strekt tot het nemen van gecoördineerde maatregelen op deze gebieden;

Overwegende dat de gevolgde benadering erin bestaat alleen de essentiële harmonisatie tot stand te brengen welke noodzakelijk en voldoende is om de wederzijdse erkenning van de vergunningen en van de stelsels van bedrijfseconomisch toezicht tot stand te brengen; dat het nemen van maatregelen tot coördinatie van de definitie van het eigen vermogen van beleggingsondernemingen, de vaststelling van de bedragen van het aanvangskapitaal en van een gemeenschappelijk kader voor de bewaking van de risico's die beleggingsondernemingen lopen, essentiële punten vormen van de harmonisatie die nodig is voor het bereiken van wederzijdse erkenning in het kader van de interne financiële markt;

Overwegende dat het passend is voor het aanvangskapitaal verschillende bedragen vast te stellen naar gelang van de werkzaamheden waarvoor beleggingsondernemingen vergunning hebben verkregen;

Overwegende dat reeds bestaande beleggingsondernemingen onder bepaalde voorwaarden moet worden toegestaan hun bedrijf voort te zetten, ook indien zij niet aan het voor nieuwe ondernemingen vastgestelde minimumvereiste inzake aanvangskapitaal voldoen;

Overwegende dat de Lid-Staten ook stringentere regels dan die van deze richtlijn mogen vaststellen;

Overwegende dat deze richtlijn deel uitmaakt van het bredere internationale streven naar onderlinge aanpassing van de geldende regels met betrekking tot het toezicht op beleggingsondernemingen en kredietinstellingen (hierna te zamen instellingen te noemen);

Overwegende dat gemeenschappelijke basisvoorschriften betreffende het eigen vermogen van instellingen een cen-

⁽¹⁾ PB nr. C 152 van 21. 6. 1990, blz. 6, en
PB nr. C 50 van 25. 2. 1992, blz. 5.

⁽²⁾ PB nr. C 326 van 16. 12. 1991, blz. 89, en
PB nr. C 337 van 21. 12. 1992, blz. 114.

⁽³⁾ PB nr. C 69 van 18. 3. 1991, blz. 1.

⁽⁴⁾ Zie bladzijde 27 van dit Publikatieblad.

traal element vormen van de interne markt in de sector beleggingsdiensten, omdat het eigen vermogen het mogelijk maakt de continuïteit van de instellingen te waarborgen en de beleggers te beschermen;

Overwegende dat de instellingen, ongeacht of dit beleggingsondernemingen of kredietinstellingen zijn, op een gemeenschappelijke financiële markt rechtstreeks met elkaar concurreren;

Overwegende dat het daarom wenselijk is tot een gelijke behandeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen te komen;

Overwegende dat er, wat kredietinstellingen betreft, reeds gemeenschappelijke voorschriften voor het toezicht op en de bewaking van kredietrisico's zijn vastgesteld in Richtlijn 89/647/EEG van de Raad van 18 december 1989 betreffende een solvabiliteitsrisico voor kredietinstellingen⁽¹⁾;

Overwegende dat het noodzakelijk is gemeenschappelijke voorschriften met betrekking tot de door kredietinstellingen gelopen marktrisico's te ontwikkelen en een aanvullend kader te bieden voor het toezicht op de risico's die instellingen lopen, inzonderheid de marktrisico's en, meer in het bijzonder, positie-, afwikkelings/tegenpartij- en valutarisico's;

Overwegende dat het belangrijk is bij het toezicht op het leverings/afwikkelingsrisico rekening te houden met het bestaan van stelsels die goede bescherming bieden waardoor dat risico beperkt wordt;

Overwegende dat het noodzakelijk is het begrip „handelsportefeuille” in te voeren, dat posities in effecten en andere financiële instrumenten omvat die worden aangehouden voor handelsdoeleinden en die hoofdzakelijk aan marktrisico's zijn onderworpen, alsmede risicoposities in verband met bepaalde voor cliënten verrichte financiële diensten;

Overwegende dat het wenselijk is dat instellingen met zowel in absolute als in relatieve zin te verwaarlozen handelsportefeuilleactiviteiten Richtlijn 89/647/EEG kunnen toepassen in plaats van de vereisten van de bijlagen I en II van de onderhavige richtlijn;

Overwegende dat de instellingen in elk geval aan de bepalingen van deze richtlijn moeten voldoen voor wat betreft de dekking van hun valutarisico met betrekking tot hun gehele bedrijf; dat lagere kapitaalvereisten dienen te gelden voor posities in nauw gecorreleerde valuta's, mits de correlatie bevestigd is door statistische gegevens dan wel volgt uit bindende overeenkomsten tussen Staten, inzonderheid in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de Europese Monetaire Unie;

Overwegende dat het bestaan, bij alle instellingen, van interne stelsels voor bewaking en beheersing van het renterisico met betrekking tot hun gehele bedrijf een bijzonder belangrijk middel is om dat risico te beperken; dat dergelijke stelsels derhalve aan toetsing door de bevoegde autoriteiten moeten zijn onderworpen;

Overwegende dat Richtlijn 92/121/EEG van de Raad van 21 december 1992 betreffende het toezicht op en de beheersing van grote risico's van kredietinstellingen⁽²⁾ niet strekt tot het vaststellen van gemeenschappelijke regels voor het toezicht op grote risico's in verband met activiteiten die hoofdzakelijk aan marktrisico's onderworpen zijn; dat in die richtlijn wordt verwezen naar een ander communautair initiatief dat erop gericht is de vereiste coördinatie van de methoden op dat gebied tot stand te brengen;

Overwegende dat het noodzakelijk is gemeenschappelijke regels voor toezicht op en beheersing van grote risico's van beleggingsondernemingen vast te stellen;

Overwegende dat voor kredietinstellingen het eigen vermogen reeds is gedefinieerd in Richtlijn 89/299/EEG van de Raad van 17 april 1989 betreffende het eigen vermogen van kredietinstellingen⁽³⁾;

Overwegende dat voor de definitie van het eigen vermogen van instellingen uitgegaan moet worden van die definitie; dat voor de toepassing van de onderhavige richtlijn echter van de definitie van genoemde richtlijn kan worden afgeweken, ten einde rekening te houden met de specifieke kenmerken van de werkzaamheden van deze instellingen die hoofdzakelijk aan marktrisico's onderworpen zijn;

Overwegende dat in Richtlijn 92/30/EEG van de Raad van 6 april 1992 inzake toezicht op kredietinstellingen op geconsolideerde basis⁽⁴⁾ het consolidatiebeginsel wordt geponeerd; dat die richtlijn geen gemeenschappelijke regels behelst voor de consolidatie van financiële instellingen met werkzaamheden die hoofdzakelijk aan marktrisico's onderworpen zijn; dat in die richtlijn wordt verwezen naar een ander communautair initiatief dat gericht is op de vaststelling van gecoördineerde maatregelen op dat gebied;

Overwegende dat Richtlijn 92/30/EEG niet van toepassing is op groepen die (een) beleggingsonderneming(en) maar geen kredietinstelling(en) omvatten; dat het evenwel wenselijk werd geacht een gemeenschappelijk kader te scheppen voor de invoering van toezicht op beleggingsondernemingen op geconsolideerde basis;

Overwegende dat technische aanpassingen van de gedetailleerde bepalingen van deze richtlijn van tijd tot tijd noodzakelijk kunnen zijn om met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van beleggingsdiensten rekening te houden; dat de Commissie in voorkomend geval de nodige wijzigingen zal voorstellen;

Overwegende dat de Raad in een latere fase bepalingen dient aan te nemen voor de aanpassing van deze richtlijn aan de vooruitgang van de techniek, overeenkomstig Besluit 87/373/EEG van de Raad van 13 juli 1987 tot

(1) PB nr. L 386 van 30. 12. 1989, blz. 14. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 92/30/EEG (PB nr. L 110 van 28. 4. 1992, blz. 52).

(2) PB nr. L 29 van 5. 2. 1993, blz. 1.

(3) PB nr. L 124 van 5. 5. 1989, blz. 16. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/30/EEG (PB nr. L 110 van 28. 4. 1992, blz. 52).

(4) PB nr. L 110 van 28. 4. 1992, blz. 52.

vaststelling van de voorwaarden die gelden voor de uitoefening van aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden ⁽¹⁾; dat de Raad in afwachting daarvan zelf of op voorstel van de Commissie dergelijke aanpassingen dient te verrichten;

Overwegende dat uiterlijk drie jaar na de datum van toepassing moet worden voorzien in een heronderzoek van deze richtlijn, in het licht van de opgedane ervaring, de ontwikkelingen op de financiële markten en de werkzaamheden in internationale forums van regulerende autoriteiten; dat bij dat heronderzoek ook herziening van de lijst van onderwerpen die voor technische aanpassing in aanmerking komen, aan de orde moet komen;

Overwegende dat deze richtlijn en Richtlijn 93/22/EEG zo nauw bij elkaar aansluiten dat het van kracht worden van beide richtlijnen op verschillende data zou kunnen leiden tot verstoring van de mededingingsvoorwaarden,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Lid-Staten passen de vereisten van deze richtlijn toe op beleggingsondernemingen en op kredietinstellingen als omschreven in artikel 2.
2. De Lid-Staten mogen aan de beleggingsondernemingen en kredietinstellingen waaraan zij vergunning hebben verleend, nadere of strengere eisen stellen.

DEFINITIES

Artikel 2

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. „kredietinstellingen”: alle instellingen die voldoen aan de definitie in artikel 1, eerste streepje, van de eerste Richtlijn (77/780/EEG) van de Raad van 12 december 1977 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen ⁽²⁾, waarop de vereisten uit hoofde van Richtlijn 89/647/EEG van toepassing zijn;
2. „beleggingsondernemingen”: alle instellingen die voldoen aan de definitie in artikel 1, punt 2, van Richtlijn 93/22/EEG en waarop de vereisten uit hoofde van diezelfde richtlijn van toepassing zijn, met uitzondering van:
  - kredietinstellingen,
  - plaatselijke ondernemingen als omschreven in punt 20, en
  - ondernemingen die uitsluitend orders van beleggers in ontvangst nemen en doorgeven, zonder

dat zij aan cliënten toebehorend geld en/of effecten houden, en daarom ten aanzien van hun cliënten nooit in een debiteurspositie kunnen verkeren;

3. „instellingen”: kredietinstellingen en beleggingsondernemingen;
4. „erkende beleggingsondernemingen uit een derde land”: ondernemingen die, indien zij in de Gemeenschap waren gevestigd, onder de definitie van beleggingsonderneming in punt 2 zouden vallen, en waaraan vergunning is verleend in een derde land, en die onderworpen zijn en zich houden aan voorschriften inzake bedrijfseconomisch toezicht welke door de bevoegde autoriteiten als minstens even streng als de voorschriften van deze richtlijn worden beschouwd;
5. „financiële instrumenten”: instrumenten als omschreven in deel B van de bijlage van Richtlijn 93/22/EEG;
6. „handelsportefeuille van een instelling”: een portefeuille bestaande uit:
  - a) de eigen posities in financiële instrumenten die door de instelling voor wederverkoop worden aangehouden en/of worden ingenomen met de bedoeling op korte termijn een voordeel te behalen uit bestaande en/of verwachte verschillen tussen de aankoop- en verkoopprijzen of uit andere koers- of renteschommelingen, en posities in financiële instrumenten uit hoofde van door een tussenpersoon voor eigen rekening verrichte compenserende aan- en verkopen („matched principal broking”) of posities die worden ingenomen ten einde andere elementen van de handelsportefeuille af te dekken;
  - b) de risicoposities in verband met niet-afgewikkelde transacties, leveringen zonder tegenprestatie („free deliveries”) en afgeleide over-the-counter (OTC)-instrumenten als bedoeld in de punten 1, 2, 3 en 5 van bijlage II; de risicoposities in verband met retrocessieovereenkomsten en verstrekte effectenleningen, als bedoeld in punt 4 van bijlage II, welke berusten op overeenkomstig punt a) hierboven in de handelsportefeuille opgenomen effecten, en mits de bevoegde autoriteiten daarmee instemmen, de risicoposities in verband met omgekeerde retrocessieovereenkomsten en opgenomen effectenleningen, beschreven in punt 4 van bijlage II, welke voldoen aan de voorwaarden vermeld onder i), ii), iii) en v), dan wel aan de voorwaarden vermeld onder iv) en v):
    - i) de risicoposities worden dagelijks tegen marktwaarde gewaardeerd volgens de procedure van bijlage II;
    - ii) de zekerheid wordt aangepast om rekening te houden met veranderingen van betekenis in de waarde van de effecten waarop de overeenkomst of effectenleningstransactie in kwestie berust, overeenkomstig een voor de bevoegde autoriteiten aanvaardbare regel;

⁽¹⁾ PB nr. L 197 van 18. 7. 1987, blz. 33.

⁽²⁾ PB nr. L 322 van 17. 12. 1977, blz. 30. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/646/EEG (PB nr. L 386 van 30. 12. 1989, blz. 1).

- iii) in de overeenkomst of effectenleningstransactie is bepaald dat de vorderingen van de instelling automatisch en onmiddellijk worden gecompenseerd met de vorderingen van de tegenpartij, indien deze in gebreke blijft;
- iv) de overeenkomst of effectenleningstransactie in kwestie wordt aangegaan tussen professionele partijen;
- v) een dergelijke overeenkomst of effectenleningstransactie wordt uitsluitend aangegaan in de gebruikelijke en passende omstandigheden; kunstmatige transacties, vooral die welke geen korte-termijntransacties zijn, zijn uitgesloten; en
- c) de risicoposities in de vorm van provisie, courtage, rente, dividend en marges met betrekking tot aan een beurs verhandelde afgeleide instrumenten, welke rechtstreeks verband houden met de in de portefeuille opgenomen elementen, als bedoeld in punt 6 van bijlage II.
- Het al dan niet opnemen van welbepaalde elementen in de handelsportefeuille geschiedt volgens objectieve procedures, waaronder in voorkomend geval de bij de betrokken instelling gehanteerde boekhoudkundige normen; op deze procedures en de consequente toepassing ervan wordt door de bevoegde autoriteiten toezicht gehouden;
7. „moederonderneming”, „dochteronderneming” en „financiële instelling” worden gedefinieerd overeenkomstig artikel 1 van Richtlijn 92/30/EEG;
8. „financiële holding”: een financiële instelling waarvan de dochterondernemingen uitsluitend of hoofdzakelijk kredietinstellingen, beleggingsondernemingen of andere financiële instellingen zijn, met dien verstande dat ten minste één van die dochterondernemingen een kredietinstelling of beleggingsonderneming is;
9. „risicowegingsfactoren”: de kredietrisicograden die van toepassing zijn op de tegenpartijen in kwestie overeenkomstig Richtlijn 89/647/EEG. Aan activa in de vorm van vorderingen en andere risicoposities op beleggingsondernemingen of op erkende beleggingsondernemingen uit een derde land en risicoposities op erkende clearinginstellingen en beurzen wordt evenwel dezelfde wegingsfactor toegekend als die welke wordt toegekend wanneer de tegenpartij in kwestie een kredietinstelling is;
10. „afgeleide over-the-counter-instrumenten (OTC-instrumenten)”: rente- en valutacontracten als beschreven in bijlage II van Richtlijn 89/647/EEG en op aandelen gebaseerde contracten buiten de balanstelling, op voorwaarde dat deze contracten niet worden verhandeld op een erkende beurs waar een dagelijkse margeverplichting geldt, en dat, in het geval van valutacontracten, de oorspronkelijke looptijd meer dan 14 kalenderdagen bedraagt;
11. „gereguleerde markt”: markt die voldoet aan de omschrijving van artikel 1, punt 13, van Richtlijn 93/22/EEG;
12. „gekwalificeerde posten”: lange en korte posities in activa als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder b), van Richtlijn 89/647/EEG en in schuldinstrumenten uitgegeven door beleggingsondernemingen of door erkende beleggingsondernemingen uit een derde land. De uitdrukking heeft ook betrekking op lange en korte posities in schuldinstrumenten, indien deze instrumenten aan de volgende voorwaarden voldoen: zij zijn genoteerd op ten minste één gereguleerde markt van een Lid-Staat of aan een effectenbeurs in een derde land, mits die beurs door de bevoegde autoriteiten van de betrokken Lid-Staat is erkend, én de betrokken instelling beschouwt de instrumenten als voldoende liquide, en de graad van het aan deze instrumenten verbonden debiteurenrisico is, gelet op de solvabiliteit van de emittent, vergelijkbaar met, of lager dan die van de activa bedoeld in artikel 6, lid 1, onder b), van Richtlijn 89/647/EEG; de bevoegde autoriteiten oefenen toezicht uit op de wijze waarop de instrumenten worden beoordeeld, en wijzen de evaluatie van de instelling af indien aan de betrokken instrumenten naar hun oordeel een te hoog debiteurenrisico verbonden is om als gekwalificeerde posten te kunnen worden beschouwd.
- Onverminderd het voorgaande punt staat het de bevoegde autoriteiten, in afwachting van een verdere coördinatie, vrij om als gekwalificeerde posten die instrumenten aan te merken die voldoende liquide zijn en waaraan, gelet op de solvabiliteit van de emittent, een graad van debiteurenrisico verbonden is die vergelijkbaar is met, of lager is dan die van de activa als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder b), van Richtlijn 89/647/EEG. Het aan deze instrumenten verbonden debiteurenrisico moet op een zodanig niveau zijn gewaardeerd door ten minste twee door de bevoegde autoriteiten erkende credit-ratinginstellingen, dan wel door één dergelijke credit-ratinginstelling, mits aan deze instrumenten door een andere door de bevoegde autoriteiten erkende credit-ratinginstelling geen lagere waardering is toegekend.
- De bevoegde autoriteiten mogen evenwel afzien van toepassing van de in de voorgaande zin gestelde voorwaarden indien zij deze ongeschikt achten, bij voorbeeld gelet op de kenmerken van de markt, de emittent, of de emissie, dan wel een combinatie van deze kenmerken.
- Tevens verlangen de bevoegde autoriteiten van de instellingen dat zij de maximumwegingsfactor van tabel 1, punt 14, van bijlage I toepassen op effecten waaraan wegens ontoereikende solvabiliteit van de emittent en/of ontoereikende liquiditeit een bijzonder risico verbonden is.
- De bevoegde autoriteiten van elke Lid-Staat verstrekken aan de Raad en aan de Commissie regelmatig informatie over de methoden die voor de waardering van gekwalificeerde posten worden gehanteerd,

- inzonderheid de methoden om de graad van liquiditeit van de emissie en de solvabiliteit van de emittent te evalueren;
13. „posten centrale overheid”: lange en korte posities in de activa als bedoeld in artikel 6, lid 1, onder a), van Richtlijn 89/647/EEG, en activa waarvoor krachtens artikel 7 van die zelfde richtlijn een wegingsfactor 0 % geldt;
  14. „converteerbaar waardepapier”: een waardepapier dat naar keuze van de houder tegen een ander waardepapier, gewoonlijk een aandeel van de emittent, kan worden ingeruild;
  15. „warrant”: een instrument dat de houder het recht geeft om tot het einde van de looptijd van de „warrant” tegen een vastgestelde prijs een aantal gewone aandelen of obligaties te kopen. De afwikkeling kan plaatsvinden door levering van de waardepapieren zelf of het equivalent daarvan in geldmiddelen;
  16. „gedekte warrant”: een door een ander lichaam dan de emittent van het onderliggend instrument uitgegeven instrument dat de houder het recht geeft om tot het einde van de looptijd van de warrant tegen een vastgestelde prijs een aantal gewone aandelen of obligaties te kopen, of het recht om winst vast te leggen of verlies te vermijden op grond van schommelingen in een index betreffende een van de financiële instrumenten vermeld in deel B van de bijlage van Richtlijn 93/22/EEG;
  17. „retrocessieovereenkomst” en „omgekeerde retrocessieovereenkomst”: een overeenkomst waarbij een instelling of haar tegenpartij effecten of gegarandeerde rechten betreffende de eigendom van effecten overdraagt, mits die garantie is gegeven door een erkende beurs die houder is van de rechten betreffende de effecten, en de overeenkomst een instelling niet toestaat een bepaald effect aan meer dan één tegenpartij tegelijkertijd over te dragen of toe te zeggen, onder de verbintenis deze effecten (of vervangende effecten met dezelfde kenmerken) tegen een vastgestelde prijs op een door de overdragende instelling bepaald of te bepalen tijdstip in de toekomst terug te kopen, wordt aangemerkt als een „retrocessieovereenkomst” voor een instelling die de effecten verkoopt, en een „omgekeerde retrocessieovereenkomst” voor de instelling die de effecten koopt.
- Een omgekeerde retrocessieovereenkomst wordt als een transactie tussen professionele partijen beschouwd wanneer de tegenpartij onderworpen is aan prudentiële coördinatie op communautair niveau of een kredietinstelling van zone A is als omschreven in Richtlijn 89/647/EEG, of een erkende beleggingsonderneming uit een derde land, of wanneer de overeenkomst is gesloten met een erkende clearinginstelling of beurs;
18. „verstreckte effectenlening” en „opgenomen effectenlening”: een transactie waarbij een instelling of haar tegenpartij effecten overdraagt tegen een passende zekerheid, onder de verbintenis dat de leningnemer op een tijdstip in de toekomst of wanneer de overdragende instelling daarom verzoekt, gelijkwaardige effecten teruglevert, wordt aangemerkt als een „verstreckte effectenlening” voor de instelling die de effecten overdraagt, en een „opgenomen effectenlening” voor de instelling waaraan de effecten worden overgedragen.
- Een opgenomen effectenlening wordt beschouwd als een transactie tussen professionele partijen wanneer de tegenpartij onderworpen is aan prudentiële coördinatie op communautair niveau of een kredietinstelling van zone A is in de zin van Richtlijn 89/647/EEG, of een erkende beleggingsonderneming uit een derde land of wanneer de transactie is verricht met een erkende clearinginstelling of beurs;
19. „clearing member”: een lid van de beurs en/of van de clearinginstelling dat met de centrale tegenpartij („market guarantor”) een rechtstreekse contractuele verhouding heeft. Niet-clearing members moeten voor hun handel een beroep doen op een clearing member;
  20. „plaatselijke onderneming”: een onderneming die op een beurs voor financiële futures of voor opties alleen voor eigen rekening of voor rekening van andere leden van dezelfde beurs handelt of deze laatsten een prijs geeft, en die door een clearing member van dezelfde beurs wordt gegarandeerd. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de door dergelijke ondernemingen gesloten contracten berust bij een clearing member van dezelfde beurs, en met deze contracten moet rekening worden gehouden bij de berekening van de totale kapitaalvereisten voor het clearing member, zolang de posities van de plaatselijke onderneming volledig gescheiden zijn van die van het clearing member;
  21. „delta”: de verwachte verandering van een optieprijs als evenredig deel van een geringe verandering in de prijs van het onderliggende instrument;
  22. „lange positie” voor de toepassing van bijlage I, punt 4: een positie waarin een instelling de op een bepaald tijdstip in de toekomst te ontvangen rente heeft vastgelegd en „korte positie”: een positie waarin een instelling de op een bepaald tijdstip in de toekomst te betalen rente heeft vastgelegd;
  23. „eigen vermogen”: het eigen vermogen als omschreven in Richtlijn 89/299/EEG. Deze definitie kan echter worden gewijzigd onder de voorwaarden van bijlage V;
  24. „aanvangskapitaal”: posten als omschreven in artikel 2, lid 1, punten 1 en 2, van Richtlijn 89/299/EEG;

25. „oorspronkelijk eigen vermogen”: de som van de activa als omschreven in artikel 2, lid 1, punten 1, 2 en 4, minus de som van de activa in de punten 9, 10 en 11, van Richtlijn 89/299/EEG;
26. „kapitaal”: het eigen vermogen;
27. „gewijzigde duration”: berekend volgens de formule in bijlage I, punt 26.

AANVANGSKAPITAAL

Artikel 3

1. De beleggingsondernemingen die geld en/of waardepapieren van cliënten onder zich houden, moeten een aanvangskapitaal van 125 000 ecu hebben als zij een of meer van de volgende diensten verrichten:

- het ontvangen en doorgeven van orders van beleggers met betrekking tot financiële instrumenten;
- het uitvoeren van orders van beleggers met betrekking tot financiële instrumenten;
- het beheren van persoonlijke beleggingsportefeuilles van financiële instrumenten,

mits zij zelf geen transacties met financiële instrumenten voor eigen rekening verrichten of emissies van financiële instrumenten met plaatsingsgarantie overnemen.

Het houden van posities in financiële instrumenten buiten de handelsportefeuille om eigen middelen te beleggen, wordt niet beschouwd als het verrichten van transacties in de zin van de eerste alinea of in het kader van lid 2.

De bevoegde autoriteiten mogen beleggingsondernemingen die orders van beleggers met betrekking tot financiële instrumenten uitvoeren, evenwel toestaan deze instrumenten voor eigen rekening te houden mits:

- dergelijke posities uitsluitend het resultaat zijn van het feit dat de beleggingsonderneming niet bij machte is de ontvangen order exact af te sluiten,
- de totale marktwaarde van deze posities niet meer dan 15% van het aanvangskapitaal van de onderneming vertegenwoordigt,
- de onderneming voldoet aan de in de artikelen 4 en 5 bedoelde vereisten, en
- deze posities een incidenteel en voorlopig karakter hebben en strikt beperkt blijven tot de tijd die voor de uitvoering van de bewuste transactie nodig is.

2. De Lid-Staten mogen het in lid 1 gestelde niveau tot 50 000 ecu verlagen indien de onderneming niet over een vergunning beschikt om geld of effecten van cliënten te houden, transacties voor eigen rekening te verrichten, of emissies met plaatsingsgarantie over te nemen.

3. Alle andere beleggingsondernemingen moeten een aanvangskapitaal van 730 000 ecu hebben.

4. De ondernemingen bedoeld in artikel 2, punt 2, tweede en derde streepje, moeten een aanvangskapitaal van 50 000 ecu hebben voor zover zij vrijheid van vestiging genieten of diensten verrichten overeenkomstig artikel 14 en/of artikel 15 van Richtlijn 93/22/EEG.

5. Onverminderd de leden 1 tot en met 4 mogen de Lid-Staten de vergunning handhaven voor beleggingsondernemingen en onder lid 4 vallende ondernemingen die vóór het van kracht worden van deze richtlijn bestonden, en waarvan het eigen vermogen geringer is dan de in de leden 1 tot en met 4 genoemde bedragen van het aanvangskapitaal. Het eigen vermogen van al deze ondernemingen mag niet kleiner worden dan het hoogste referentieniveau dat sinds de datum van kennisgeving van deze richtlijn is berekend. Het referentieniveau is het daggemiddelde van het eigen vermogen, berekend over de zes maanden voorafgaande aan de datum van berekening. Dit referentieniveau wordt om de zes maanden berekend voor de overeenkomstige voorafgaande periode.

6. Indien de zeggenschap over een beleggingsonderneming die onder lid 5 valt, wordt verworven door een andere natuurlijke of rechtspersoon dan die welke voordien de zeggenschap over de onderneming uitoefende, dient het eigen vermogen van deze onderneming ten minste gelijk te zijn aan de in de leden 1 tot en met 4 gestelde niveaus, behalve in de volgende situaties:

- i) in het geval van de eerste overdracht door vererving na het van kracht worden van de richtlijn, onder voorbehoud van goedkeuring door de bevoegde autoriteiten en gedurende niet meer dan tien jaar na het plaatsvinden van de overdracht;
- ii) in het geval van wijziging van een partner in een partnership voor zover ten minste één van de partners op de datum van toepassing van de richtlijn in de partnership blijft en gedurende niet meer dan tien jaar na de datum van toepassing van de richtlijn.

7. In welbepaalde omstandigheden evenwel, en met instemming van de bevoegde autoriteiten, behoeft bij een fusie tussen twee of meer beleggingsondernemingen en/of onder lid 4 vallende ondernemingen, het eigen vermogen van de onderneming die het resultaat van de fusie is, niet de in de leden 1 tot en met 4 gestelde niveaus te bereiken. Gedurende de periode dat de in de leden 1 tot en met 4 gestelde niveaus niet zijn bereikt, mag het eigen vermogen van de nieuwe onderneming echter niet minder bedragen dan het totaal van de eigen vermogens van de gefuseerde ondernemingen op het tijdstip van de fusie.

8. Het eigen vermogen van beleggingsondernemingen en onder lid 4 vallende ondernemingen mag niet kleiner worden dan de in de leden 1 tot en met 5 en 7 gestelde niveaus. Als dit evenwel toch gebeurt, kunnen de bevoegde autoriteiten, indien de omstandigheden zulks rechtvaardigen, die ondernemingen een beperkte termijn toestaan om aan deze eis te voldoen dan wel hun werkzaamheden te beëindigen.

VOORZIENING VOOR RISICO'S

Artikel 4

1. De bevoegde autoriteiten schrijven voor dat instellingen doorlopend over een eigen vermogen moeten beschikken dat ten minste gelijk is aan de som van:

- i) de kapitaalvereisten berekend overeenkomstig de bijlagen I, II en VI met betrekking tot hun handelsportefeuille;
- ii) de kapitaalvereisten berekend overeenkomstig bijlage III met betrekking tot hun gehele bedrijf;
- iii) de kapitaalvereisten als bedoeld in Richtlijn 89/647/EEG met betrekking tot hun gehele bedrijf, met uitzondering van de handelsportefeuille en de niet-liquide activa indien deze overeenkomstig punt 2, onder d), van bijlage V op het eigen vermogen in mindering worden gebracht;
- iv) het kapitaalvereiste als bedoeld in lid 2.

Ongeacht het bedrag van de kapitaalvereisten als bedoeld in de punten i) tot en met iv) mag het vereiste eigen vermogen van beleggingsondernemingen in geen geval lager zijn dan het in bijlage IV vastgestelde niveau.

2. De bevoegde autoriteiten schrijven voor dat instellingen over toereikend eigen vermogen moeten beschikken ter dekking van de risico's in verband met werkzaamheden die buiten de werkingssfeer van zowel deze richtlijn als Richtlijn 89/647/EEG vallen en die als gelijkaardig beschouwd worden met de risico's waarop die richtlijnen betrekking hebben.

3. Indien het eigen vermogen van een instelling lager wordt dan het overeenkomstig lid 1 berekende vereiste bedrag, zien de bevoegde autoriteiten erop toe dat de bewuste instelling passende maatregelen treft om zo spoedig mogelijk aan het vereiste te voldoen.

4. De bevoegde autoriteiten schrijven voor dat instellingen moeten beschikken over systemen voor de bewaking en beheersing van het renterisico met betrekking tot hun gehele bedrijf, welke systemen aan toetsing door de bevoegde autoriteiten zijn onderworpen.

5. Instellingen dienen ten genoegen van hun bevoegde autoriteiten aan te tonen dat zij over passende systemen beschikken om te allen tijde hun financiële positie redelijk nauwkeurig te kunnen berekenen.

6. Onverminderd lid 1 kunnen de bevoegde autoriteiten instellingen toestaan de kapitaalvereisten voor hun handelsportefeuilleactiviteiten te berekenen overeenkomstig Richtlijn 89/647/EEG in plaats van overeenkomstig de bijlagen I en II van de onderhavige richtlijn, mits

- i) de handelsportefeuilleactiviteiten van deze instellingen normaal niet meer dan 5% van hun totale bedrijf uitmaken,
- ii) het totaal van de handelsportefeuilleposities normaal niet meer bedraagt dan 15 miljoen ecu, en

iii) de handelsportefeuilleactiviteiten van deze instellingen nooit meer dan 6% van hun totale bedrijf uitmaken en het totaal van hun handelsportefeuilleposities nooit meer dan 20 miljoen ecu bedraagt.

7. Om het aandeel van de handelsportefeuilleactiviteiten ten opzichte van het totale bedrijf, als bedoeld in lid 6, onder i) en iii), te berekenen, mogen de bevoegde autoriteiten zich baseren op hetzij het gecombineerde bedrag van de posten in en buiten balansstelling, hetzij de winst- en verliesrekening, hetzij het eigen vermogen van de betrokken instellingen, of een combinatie daarvan. Bij de berekening van de omvang van de activiteiten in en buiten balansstelling worden schuldinstrumenten gewaardeerd tegen marktprijs of tegen nominale waarde, aandelen tegen marktprijs en afgeleide instrumenten tegen nominale waarde of marktwaarde van de onderliggende instrumenten. Lange en korte posities worden samengevoegd, ongeacht of zij positief of negatief zijn.

8. Indien een instelling voor langere tijd een van beide of beide in lid 6, onder i) en ii), gestelde grenswaarden overschrijdt of een van beide of beide in lid 6, onder iii), gestelde grenswaarden overschrijdt, moet zij met betrekking tot haar handelsportefeuilleactiviteiten voldoen aan het vereiste van lid 1, onder i), en niet aan de vereisten van Richtlijn 89/647/EEG, en moet zij de bevoegde autoriteit daarvan in kennis stellen.

BEWAKING EN BEHEERSING VAN GROTE RISICO'S

Artikel 5

1. Instellingen dienen hun grote risico's te bewaken en te beheersen overeenkomstig Richtlijn 92/121/EEG.

2. Onverminderd lid 1 dienen instellingen die de kapitaalvereisten met betrekking tot hun handelsportefeuille overeenkomstig de bijlagen I en II berekenen, hun grote risico's te bewaken en te beheersen overeenkomstig Richtlijn 92/121/EEG, behoudens de in bijlage VI van de onderhavige richtlijn neergelegde wijzigingen.

WAARDERING VAN POSITIES VOOR RAPPORTAGE-DOELEINDEN

Artikel 6

1. Instellingen dienen hun handelsportefeuilles dagelijks tegen marktwaarde te waarderen, tenzij zij onder artikel 4, lid 6, vallen.

2. Bij ontstentenis van direct beschikbare marktprijzen, bij voorbeeld indien het nieuwe emissies op de primaire markten betreft, behoeven de bevoegde autoriteiten het vereiste van lid 1 niet toe te passen, en mogen zij voorschrijven dat de instellingen andere waarderingsmethoden gebruiken, mits deze methoden voldoende voorzichtig zijn en door de bevoegde autoriteiten zijn goedgekeurd.

TOEZICHT OP GECONSOLIDEERDE BASIS

Artikel 7

Algemene beginselen

1. De in de artikelen 4 en 5 bedoelde kapitaalvereisten voor instellingen die noch moederondernemingen, noch dochterondernemingen van moederondernemingen zijn, worden toegepast op niet-geconsolideerde basis.

2. De in de artikelen 4 en 5 bedoelde vereisten voor:

- instellingen met een kredietinstelling in de zin van Richtlijn 92/30/EEG, een beleggingsonderneming of een andere financiële instelling als dochteronderneming, of met een deelneming in een dergelijk lichaam, en
- instellingen waarvan de moederonderneming een financiële holding is,

worden toegepast op geconsolideerde basis overeenkomstig de methoden van genoemd richtlijn en de leden 7 tot en met 14 van de onderhavige richtlijn.

3. Wanneer een groep die onder lid 2 valt geen kredietinstelling omvat, is Richtlijn 92/30/EEG van toepassing, met de volgende aanpassingen:

- een „financiële holding” is een financiële instelling waarvan de dochterondernemingen uitsluitend of hoofdzakelijk beleggingsondernemingen of andere financiële instellingen zijn, en waarvan ten minste één dochteronderneming een beleggingsonderneming is;
- een „gemengde holding” is een moederonderneming die noch een financiële holding, noch een beleggingsonderneming is en die onder haar dochterondernemingen ten minste één beleggingsonderneming telt;
- „bevoegde autoriteiten” zijn de nationale autoriteiten die op grond van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen bevoegd zijn om op beleggingsondernemingen toezicht uit te oefenen;
- alle verwijzingen naar „kredietinstellingen” worden vervangen door verwijzingen naar „beleggingsondernemingen”;
- artikel 3, lid 5, tweede alinea, van Richtlijn 92/30/EEG is niet van toepassing;
- in artikel 4, leden 1 en 2, en artikel 7, lid 5, van Richtlijn 92/30/EEG wordt elke verwijzing naar Richtlijn 77/780/EEG vervangen door een verwijzing naar Richtlijn 93/22/EEG;
- in artikel 3, lid 9, en artikel 8, lid 3, van Richtlijn 92/30/EEG wordt elke verwijzing naar het „Raadgevend Comité voor het bankwezen” of het „Raadgevend Comité” vervangen door een verwijzing naar de Raad en de Commissie;
- de eerste zin van artikel 7, lid 4, van Richtlijn 92/30/EEG wordt als volgt gelezen:

„Indien een beleggingsonderneming, een financiële holding of een gemengde holding zeggenschap heeft over een of meer dochterondernemingen die verzekeringsondernemingen zijn, werken de bevoegde autori-

teiten nauw samen met de autoriteiten die van overheidswege belast zijn met het toezicht op verzekeringsondernemingen.”.

4. De bevoegde autoriteiten die belast zijn met de uitoefening van het toezicht op geconsolideerde basis op onder lid 3 vallende groepen, kunnen, in afwachting van verdere coördinatie van het geconsolideerde toezicht op dergelijke groepen en indien de omstandigheden zulks rechtvaardigen, ontheffing van deze verplichting verlenen, mits elke beleggingsonderneming in een dergelijke groep:

- i) de in punt 9 van bijlage V gegeven definitie van het eigen vermogen toepast;
- ii) op niet-geconsolideerde basis voldoet aan de kapitaalvereisten van de artikelen 4 en 5;
- iii) systemen invoert voor bewaking en beheersing van de bronnen van eigen en vreemd vermogen van alle andere financiële instellingen binnen de groep.

5. De bevoegde autoriteiten verlangen dat beleggingsondernemingen in een groep waarvoor de in lid 4 bedoelde ontheffing geldt, hen in kennis stellen van de risico's, met inbegrip van die welke samenhangen met de samenstelling en de bronnen van eigen en vreemd vermogen, die de financiële positie van deze ondernemingen in gevaar kunnen brengen. Indien de bevoegde autoriteiten dan van oordeel zijn dat de financiële positie van deze beleggingsondernemingen onvoldoende beschermd is, verlangen zij dat deze ondernemingen maatregelen treffen, zo nodig met inbegrip van beperkingen van de overdracht van kapitaal van deze ondernemingen naar de lichamen binnen de groep.

6. Wanneer de bevoegde autoriteiten ontheffing verlenen van de verplichting van toezicht op geconsolideerde basis overeenkomstig lid 4, moeten zij andere passende maatregelen nemen voor het toezicht op de risico's, met name grote risico's, van de gehele groep, met inbegrip van die ondernemingen die niet in een van de Lid-Staten zijn gevestigd.

7. De Lid-Staten kunnen ervan afzien de in de artikelen 4 en 5 bedoelde vereisten op niet-geconsolideerde of gesubconsolideerde basis toe te passen op instellingen die als moederonderneming aan toezicht op geconsolideerde basis onderworpen zijn, en op elke dochteronderneming van een dergelijke instelling die voor vergunning en toezicht onder deze Lid-Staat ressorteert en die is opgenomen in het toezicht op geconsolideerde basis op de instelling die haar moederonderneming is.

Deze ontheffing kan ook worden toegestaan wanneer de moederonderneming een financiële holding is die haar zetel in dezelfde Lid-Staat heeft als de instelling, mits zij aan hetzelfde toezicht is onderworpen als kredietinstellingen of beleggingsondernemingen, en met name aan de vereisten van de artikelen 4 en 5.

In beide bovenstaande gevallen moeten, wanneer van de ontheffing gebruik wordt gemaakt, maatregelen worden genomen met het oog op een adequate verdeling van het eigen vermogen binnen de groep.

8. Wanneer een instelling waarvan de moederonderneming zelf een instelling is, vergunning heeft verkregen en gelegen is in een andere Lid-Staat, passen de bevoegde

autoriteiten die de vergunning verleend hebben, op die instelling de voorschriften van de artikelen 4 en 5 toe op niet-geconsolideerde basis, of in voorkomend geval op gesubconsolideerde basis.

9. Onverminderd lid 8 mogen de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening aan de dochteronderneming van een moederonderneming die een instelling is, bij bilateraal akkoord hun verantwoordelijkheid voor het toezicht op de kapitaaltoereikendheid en de grote risico's van de dochteronderneming overdragen aan de bevoegde autoriteiten die vergunning hebben verleend aan en toezicht uitoefenen op de moederonderneming. De Commissie moet over het bestaan en de inhoud van dergelijke akkoorden worden ingelicht. Zij deelt deze informatie mee aan de bevoegde autoriteiten van de andere Lid-Staten alsmede aan het Raadgevend Comité voor het bankwezen en aan de Raad, behoudens in het geval van groepen die onder lid 3 vallen.

Berekening van de geconsolideerde vereisten

10. Wanneer geen gebruik wordt gemaakt van de in de leden 7 en 9 bedoelde ontheffing, mogen de bevoegde autoriteiten voor de berekening van de kapitaalvereisten (bijlage I) en de risico's met betrekking tot cliënten (bijlage VI) op geconsolideerde basis, compensatie toestaan van netto-posities in de handelsportefeuille van een andere instelling overeenkomstig de voorschriften van respectievelijk de bijlagen I en VI.

Zij mogen ook toestaan dat onder bijlage III vallende valutaposities bij één instelling worden gecompenseerd met onder bijlage III vallende valutaposities bij een andere instelling, overeenkomstig de voorschriften van bijlage III.

11. De bevoegde autoriteiten mogen ook compensatie toestaan met betrekking tot de handelsportefeuille- en valutaposities van in derde landen gevestigde ondernemingen, mits tegelijkertijd wordt voldaan aan de onderstaande voorwaarden:

- i) aan die ondernemingen is vergunning verleend in een derde land en zij beantwoorden aan de definitie van kredietinstelling in artikel 1, eerste streepje, van Richtlijn 77/780/EEG, of zijn erkende beleggingsondernemingen uit een derde land;
- ii) die ondernemingen voldoen op niet-geconsolideerde basis aan kapitaalvereisten die gelijkwaardig zijn aan de kapitaalvereisten van deze richtlijn;
- iii) in de betrokken landen bestaan geen voorschriften met aanzienlijke gevolgen voor de overdracht van middelen binnen de groep.

12. De bevoegde autoriteiten mogen tevens toestemming verlenen voor compensatie als beschreven in lid 10, tussen instellingen binnen een groep waaraan in de betrokken Lid-Staat vergunning is verleend, op voorwaarde dat:

- i) er binnen de groep een adequate verdeling van kapitaal is;

- ii) het reglementaire, juridische en/of contractuele kader waarbinnen de instellingen werken wederzijdse financiële ondersteuning binnen de groep waarborgt.

13. Bovendien mogen de bevoegde autoriteiten compensatie als beschreven in lid 10 toestaan tussen instellingen binnen een groep die voldoen aan de voorwaarden van lid 12 en elke instelling binnen die zelfde groep waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend, op voorwaarde dat die instelling verplicht is op niet-geconsolideerde basis te voldoen aan de haar door de artikelen 4 en 5 opgelegde kapitaalvereisten.

Definitie van geconsolideerd eigen vermogen

14. Voor de berekening van het eigen vermogen op geconsolideerde basis is artikel 5 van Richtlijn 89/299/EEG van toepassing.

15. De bevoegde autoriteiten die belast zijn met de uitoefening van het toezicht op geconsolideerde basis, mogen de specifieke definities van eigen vermogen welke overeenkomstig bijlage V voor de betrokken instellingen gelden, als toepasselijk bij de berekening van hun geconsolideerd eigen vermogen aanmerken.

RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN

Artikel 8

1. De Lid-Staten schrijven voor dat beleggingsondernemingen en kredietinstellingen aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst alle nodige gegevens verstrekken om te beoordelen of zij voldoen aan de regels die ingevolge deze richtlijn zijn vastgesteld. De Lid-Staten dragen er tevens zorg voor dat de interne controlemechanismen en de administratieve en boekhoudprocedures van de instellingen het mogelijk maken te allen tijde na te gaan of aan deze regels wordt voldaan.

2. Beleggingsondernemingen dienen verplicht te zijn aan de bevoegde autoriteiten, op de door deze autoriteiten voorgeschreven wijze, verslag uit te brengen, en wel ten minste eenmaal per maand in het geval van ondernemingen als bedoeld in artikel 3, lid 3, ten minste eens in de drie maanden in het geval van de onder artikel 3, lid 1, vallende ondernemingen, en ten minste eens in de zes maanden in het geval van de onder artikel 3, lid 2, vallende ondernemingen.

3. Onverminderd lid 2 hoeven de onder artikel 3, leden 1 en 3, vallende beleggingsondernemingen de gegevens op geconsolideerde of op gesubconsolideerde basis slechts eens in de zes maanden te verstrekken.

4. Kredietinstellingen dienen verplicht te zijn aan de bevoegde autoriteiten op de door deze autoriteiten voorgeschreven wijze verslag uit te brengen met dezelfde frequentie als voor hun rapportageverplichtingen ingevolge Richtlijn 89/647/EEG.

5. De bevoegde autoriteiten verplichten instellingen ertoe om hen onmiddellijk in kennis te stellen van gevallen waarin hun tegenpartijen bij retrocessieovereenkom-

sten en omgekeerde retrocessieovereenkomsten of bij verstrekte en opgenomen effectenleningen in gebreke blijven. De Commissie brengt uiterlijk drie jaar na de in artikel 12 bedoelde datum bij de Raad verslag uit over die gevallen en over de gevolgen daarvan voor de behandeling van dergelijke overeenkomsten en effectenlenings-transacties in deze richtlijn. In dat verslag wordt ook uiteengezet op welke wijze instellingen voldoen aan de voorwaarden i) tot en met v) van artikel 2, punt 6, onder b), welke op die instellingen van toepassing zijn, en meer bepaald aan voorwaarde v). Voorts worden in dat verslag nadere gegevens verstrekt over eventuele veranderingen in de relatieve omvang van de door de instellingen verstrekte traditionele leningen en de leningen die zij verstrekken via omgekeerde retrocessieovereenkomsten en opgenomen effectenleningen. Indien de Commissie op grond van dit verslag en van andere informatie concludeert dat verdere waarborgen nodig zijn om misbruiken te voorkomen, dient zij passende voorstellen in.

BEVOEGDE AUTORITEITEN

Artikel 9

1. De Lid-Staten wijzen de autoriteiten aan die de in deze richtlijn omschreven taken moeten vervullen. Zij stellen de Commissie van deze aanwijzing in kennis, onder vermelding van een eventuele taakverdeling.
2. De in lid 1 bedoelde autoriteiten moeten overheidsinstanties zijn of lichamen die bij de nationale wetgeving of door overheidsinstanties officieel zijn erkend als deel uitmakend van het in de betrokken Lid-Staat geldende stelsel van toezicht.
3. Aan de betrokken autoriteiten moeten alle benodigde bevoegdheden worden verleend voor de vervulling van hun taken, in het bijzonder met het oog op het toezicht op de samenstelling van de handelsportefeuille.
4. De bevoegde autoriteiten van de onderscheiden Lid-Staten werken nauw samen voor de uitvoering van de in deze richtlijn omschreven taken, in het bijzonder wanneer beleggingsdiensten worden verstrekt in het kader van dienstverrichting of door het vestigen van bijkantoren in een of meer Lid-Staten. Zij verstrekken elkaar op verzoek alle gegevens die het toezicht op de kapitaaltoereikendheid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen, en in het bijzonder het controleren van de naleving van de in deze richtlijn vastgelegde regels kunnen vergemakkelijken. Voor elke uitwisseling van gegevens tussen bevoegde autoriteiten op grond van deze richtlijn geldt, met betrekking tot beleggingsondernemingen, de geheimhoudingsplicht omschreven in artikel 25 van Richtlijn 93/22/EEG en, met betrekking tot kredietinstellingen, de geheimhoudingsplicht omschreven in artikel 12 van Richtlijn 77/780/EEG, als gewijzigd bij Richtlijn 89/646/EEG.

Artikel 10

In afwachting van de aanneming van een volgende richtlijn waarin bepalingen worden vastgesteld tot aanpassing

van deze richtlijn aan de technische vooruitgang op de hierna genoemde gebieden, neemt de Raad overeenkomstig Besluit 87/373/EEG, met gekwalificeerde meerderheid op voorstel van de Commissie, de nodige aanpassingen aan:

- verduidelijking van de definities van artikel 2 ten einde een eenvormige toepassing van deze richtlijn in de Gemeenschap te verzekeren,
- verduidelijking van de definities van artikel 2 om rekening te houden met de ontwikkelingen op de financiële markten,
- wijziging van de in artikel 3 vermelde bedragen van het aanvangskapitaal en van het in artikel 4, lid 6, genoemde bedrag om rekening te houden met de ontwikkelingen op economisch en monetair gebied,
- aanpassing van de terminologie aan en formulering van de definities overeenkomstig latere besluiten betreffende instellingen en aanverwante onderwerpen.

OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 11

1. De Lid-Staten mogen vergunning verlenen aan de beleggingsondernemingen vallend onder artikel 30, lid 1, van Richtlijn 93/22/EEG waarvan het eigen vermogen op de datum van toepassing van deze richtlijn lager is dan het bedrag voorgeschreven uit hoofde van artikel 3, leden 1 tot en met 3. Het eigen vermogen van die beleggingsondernemingen moet daarna echter voldoen aan de voorwaarden gesteld in artikel 3, leden 5 tot en met 8.
2. Onverminderd het bepaalde in punt 14 van bijlage I mogen de Lid-Staten met betrekking tot obligaties waaraan uit hoofde van artikel 11, lid 2, van Richtlijn 89/647/EEG in die richtlijn een risicowegingsfactor van 10 % is toegekend, een vereiste voor het specifieke risico vaststellen, dat gelijk is aan de helft van het vereiste voor gekwalificeerde posten met dezelfde resterende looptijd als die obligatie.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 12

1. De Lid-Staten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op de datum vastgesteld in artikel 31, tweede alinea, van Richtlijn 93/22/EEG aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de Lid-Staten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de Lid-Staten.

2. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst van de belangrijke bepalingen van intern recht mede die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 13

De Commissie dient bij de Raad ten spoedigste voorstellen in voor kapitaalvereisten met betrekking tot de grondstoffenhandel, van grondstoffen afgeleide instrumenten en rechten van deelneming van instellingen voor collectieve belegging.

De Raad spreekt zich uiterlijk zes maanden vóór de datum waarop deze richtlijn van toepassing wordt, uit over de voorstellen van de Commissie.

HERZIENINGSCLAUSULE*Artikel 14*

Binnen drie jaar na de in artikel 12 bedoelde datum gaat de Raad, op voorstel van de Commissie, over tot onderzoek en, indien nodig, herziening van de richtlijn in het

licht van de ervaring die met de toepassing ervan is opgedaan; daarbij houdt hij rekening met de vernieuwingen op de markt en, in het bijzonder, de ontwikkelingen in de internationale forums van regulerende autoriteiten.

Artikel 15

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 15 maart 1993.

Voor de Raad
De Voorzitter
M. JELVED

BIJLAGE I

POSITIERISICO

INLEIDING

Saldering

1. Het saldo van de lange (korte) posities van de instelling tegenover haar korte (lange) posities in dezelfde aandelen, schuldinstrumenten en converteerbare waardepapieren en identieke financiële futures, opties, warrants en gedekte warrants, is de netto-positie van de instelling in elk van de verschillende instrumenten. Bij de berekening van de netto-positie staan de bevoegde autoriteiten toe dat posities in afgeleide instrumenten op de in de punten 4 tot en met 7 beschreven wijze behandeld worden als posities in de onderliggende (of virtuele) effecten. Door de instelling gehouden eigen schuldinstrumenten worden niet in aanmerking genomen bij de berekening van het specifieke risico overeenkomstig punt 14.
2. Tussen een converteerbaar waardepapier en een compenserende positie in het onderliggende instrument is geen saldering toegestaan, tenzij de bevoegde autoriteiten een benadering volgen waarbij rekening wordt gehouden met de waarschijnlijkheid van de conversie van een bepaald converteerbaar waardepapier, of een kapitaalvereiste stellen ter dekking van eventuele bij conversie geleden verliezen.
3. Alle netto-posities, ongeacht of zij positief of negatief zijn, moeten voordat zij worden samengevoegd, op dagbasis tegen de geldende contante wisselkoers worden omgerekend in de rapportagevaluta van de instelling.

Specifieke instrumenten

4. Rentefutures, rentetermijncontracten (FRA's) en termijnverbintenissen tot aan- of verkoop van schuldinstrumenten worden behandeld als combinaties van lange en korte posities. Aldus wordt een lange rentefuturepositie behandeld als een combinatie van een schuld die vervalt op de leveringsdatum van het futurecontract en een vordering waarvan de vervaldatum gelijk is aan die van het instrument of de virtuele positie die aan het futurecontract in kwestie ten grondslag liggen. Evenzo wordt een verkocht FRA behandeld als een lange positie die vervalt op de afwikkelingsdatum, verlengd met de contractduur, en een korte positie die vervalt op de afwikkelingsdatum. Zowel de schuld als de vordering worden opgenomen in de kolom „centrale overheid” van tabel 1 in punt 14 voor de berekening van het kapitaalvereiste voor het specifieke risico in verband met rentefutures en FRA's. Een termijnverbintenis tot aankoop van een schuldinstrument wordt behandeld als een combinatie van een schuld die vervalt op de leveringsdatum en een lange (contante) positie in het schuldinstrument zelf. De schuld wordt opgenomen in de kolom „centrale overheid” van tabel 1 voor het specifieke risico en het schuldinstrument in de daarvoor in aanmerking komende kolom in dezelfde tabel. De bevoegde autoriteiten kunnen toestaan dat het kapitaalvereiste voor een ter beurse verhandelde future gelijk is aan de door de beurs verlangde marge, indien zij er ten volle van overtuigd zijn dat deze een nauwkeurige maatstaf van het aan de future verbonden risico vormt en dat de voor de berekening van de marge gebruikte methode gelijkwaardig is aan de berekeningsmethode die in de rest van deze bijlage is omschreven.
5. Opties op rente, schuldinstrumenten, aandelen, aandelenindexen, financiële futures, swaps en valuta's worden voor de toepassing van deze bijlage behandeld alsof het posities zijn die in waarde gelijk zijn aan het bedrag van het onderliggende instrument waarop de optie betrekking heeft, vermenigvuldigd met zijn delta. De aldus berekende posities mogen gesaldeerd worden met compenserende posities in dezelfde onderliggende effecten of daarvan afgeleide instrumenten. De gebruikte delta moet die van de betrokken beurs zijn of de door de bevoegde autoriteiten berekende delta dan wel, indien deze niet beschikbaar is, of voor OTC-opties, de delta welke door de instelling zelf is berekend, mits de bevoegde autoriteiten overtuigd zijn van de redelijkheid van het door de instelling gebruikte model.

De bevoegde autoriteiten mogen evenwel ook voorschrijven dat de instellingen hun delta berekenen volgens een door de bevoegde autoriteiten aangegeven methode.

De bevoegde autoriteiten schrijven voor dat voor de andere aan opties verbonden risico's, afgezien van het deltarisico, dekking aanwezig moet zijn. De bevoegde autoriteiten kunnen toestaan dat het vereiste

voor een geschreven op de beurs verhandelde optie gelijk is aan de door de beurs verlangde marge, indien zij er ten volle van overtuigd zijn dat deze een nauwkeurige maatstaf voor het aan de optie verbonden risico vormt, en dat de voor de berekening van de marge gebruikte methode gelijkwaardig is aan de berekeningsmethode die in de rest van deze bijlage voor deze opties is omschreven. Tevens kunnen zij toestaan dat het vereiste voor een gekochte op de beurs verhandelde of OTC-optie gelijk is aan dat voor het onderliggende instrument, met dien verstande dat het daaruit resulterende vereiste niet hoger mag zijn dan de marktwaarde van de optie. Het vereiste voor een geschreven OTC-optie wordt vastgesteld op basis van het onderliggende instrument.

6. Warrants en gedekte warrants worden op dezelfde wijze behandeld als opties in punt 5.
7. Swaps worden met betrekking tot het renterisico op dezelfde basis behandeld als balansinstrumenten. Aldus wordt een renteswap waarbij een instelling een variabele rente ontvangt en een vaste rente betaalt, behandeld als een lange positie in een instrument met variabele rente met een looptijd die gelijk is aan de periode tot de volgende rentevaststelling, en een korte positie in een instrument met vaste rente en met dezelfde looptijd als de swap zelf.
8. Instellingen die het renterisico op afgeleide instrumenten als bedoeld in de punten 4 tot en met 7 op „discounted cash flow“-basis waarderen en beheren, mogen gebruik maken van gevoeligheidsmodellen voor de berekening van de bovengenoemde posities, en dienen daarvan gebruik te maken voor obligaties die over de resterende looptijd, en niet aan het einde daarvan via terugbetaling van de hoofdsom in één termijn worden afgelost. Zowel het model als het gebruik ervan door de instelling moeten door de bevoegde autoriteiten worden goedgekeurd. Deze modellen moeten posities opleveren die dezelfde gevoeligheid voor renteschommelingen hebben als de onderliggende cash flows. Bij de evaluatie van deze gevoeligheid moet worden uitgegaan van onafhankelijke schommelingen in over de gehele rendementscurve bemonsterde renten, waarbij ten minste één gevoeligheidspunt in elk van de in tabel 2 van punt 18 hieronder genoemde looptijdklassen wordt genomen. De posities worden bij de berekening van de kapitaalvereisten in aanmerking genomen overeenkomstig de bepalingen van de punten 15 tot en met 30.
9. Instellingen die geen gebruik maken van modellen overeenkomstig punt 8, mogen in de plaats daarvan, met goedvinden van de bevoegde autoriteiten, posities in afgeleide instrumenten als bedoeld in de punten 4 tot en met 7 als volledig compenserende posities behandelen, mits zij ten minste aan de volgende voorwaarden voldoen:
  - i) de posities hebben dezelfde waarde en luiden in dezelfde valuta;
  - ii) de referentierenten (voor posities met variabele rente) of coupons (voor posities met vaste rente) sluiten nauw bij elkaar aan;
  - iii) de eerstvolgende data van rentevaststelling of, voor vastecouponposities, de resterende looptijden vallen binnen de volgende grenzen samen:
    - minder dan een maand: dezelfde dag;
    - tussen een maand en een jaar: binnen zeven dagen;
    - meer dan een jaar: binnen dertig dagen.
10. De partij die effecten of gegarandeerde rechten inzake de eigendom van effecten overdraagt bij een retrocessieovereenkomst, en de partij die effecten in lening geeft bij een effectenleningstransactie, dient deze effecten te betrekken in de berekening van haar kapitaalvereiste uit hoofde van deze bijlage, mits deze effecten voldoen aan de criteria van artikel 2, punt 6, onder a).
11. Posities in rechten van deelneming van instellingen voor collectieve belegging worden onderworpen aan de kapitaalvereisten van Richtlijn 89/647/EEG, in plaats van aan de positierisicovereisten uit hoofde van deze bijlage.

Specifieke en algemene risico's

12. Het positierisico met betrekking tot een verhandelbaar schuldinstrument of aandeel (of een van een schuldinstrument of een aandeel afgeleid instrument) wordt met het oog op de berekening van het desbetreffende kapitaalvereiste gesplitst in twee componenten. De eerste component betreft het specifieke risico. Dit is het risico van een prijsverandering in het betrokken instrument als gevolg van factoren die verband houden met de emittent ervan of, in het geval van een afgeleid instrument, de emittent van het onderliggende instrument. De tweede component betreft het algemene risico. Dit is het risico van een prijsverandering van het instrument als gevolg van (bij een verhandelbaar schuldinstrument of van een schuldinstrument afgeleid instrument) een wijziging in de rentestand of (bij een aandeel of van een aandeel afgeleid instrument) een algemene koersontwikkeling op de aandelenmarkt die geen verband houdt met enigerlei specifieke aspecten van de betrokken waardepapieren.

VERHANDELBARE SCHULDINSTRUMENTEN

13. De instelling deelt haar netto-posities in naar de valuta's waarin zij luiden en berekent het kapitaalvereiste voor het algemene en het specifieke risico in elke valuta afzonderlijk.

Specifiek risico

14. De instelling brengt haar overeenkomstig punt 1 berekende netto-posities op grond van hun resterende looptijden onder in de desbetreffende categorieën van tabel 1, en vermenigvuldigt deze vervolgens met de wegingsfactoren. Zij bepaalt de som van haar gewogen posities (ongeacht of deze lang of kort zijn) ten einde haar kapitaalvereiste met betrekking tot het specifieke risico te berekenen.

Tabel 1

Posten van de centrale overheid	Gekwalificeerde posities			Overige posities
	0—6 maand	6—24 maand	> 24 maand	
0,00 %	0,25 %	1,00 %	1,60 %	8,00 %

Algemeen risicoa) *Op grond van de looptijd*

15. De procedure voor de berekening van het kapitaalvereiste met betrekking tot het algemene risico bestaat uit twee fasen. Eerst worden alle posities gewogen naar looptijd (zoals uiteengezet in punt 16) ten einde het bedrag van het desbetreffende kapitaalvereiste te berekenen. Vervolgens kan dit vereiste worden verlaagd wanneer een gewogen positie naast een tegengestelde gewogen positie in dezelfde looptijdklasse wordt ingenomen. Verlaging van het vereiste is ook toegestaan wanneer de tegengestelde gewogen posities zich in verschillende looptijdklassen bevinden; de omvang van deze verlaging hangt af van het zich al dan niet in dezelfde zone bevinden van de twee posities alsmede van de concrete zones waarin zij zich bevinden. In totaal zijn er drie zones (groepen van looptijdklassen).
16. De instelling brengt haar netto-posities onder in de desbetreffende looptijdklassen in de tweede of derde kolom van tabel 2 van punt 18. Zij doet dit op grond van resterende looptijden in het geval van vastrentende instrumenten en op grond van de periode tot de volgende rentevaststelling in het geval van instrumenten waarvan de rente vóór de eindvervaldatum kan veranderen. Zij maakt tevens onderscheid tussen schuldinstrumenten met een coupon van 3 % of meer en schuldinstrumenten met een coupon van minder dan 3 %, en deelt deze dienovereenkomstig in in de tweede dan wel de derde kolom van tabel 2. Zij vermenigvuldigt dan elk van deze netto-posities met de wegingsfactor die voor de desbetreffende looptijdklasse is vermeld in de vierde kolom van tabel 2.
17. Vervolgens bepaalt zij de som van de gewogen lange posities en de som van de gewogen korte posities in elke looptijdklasse. Het bedrag ten belope waarvan de eerstgenoemde som in een bepaalde looptijdklasse gelijk is aan de laatstgenoemde som, vormt de gecompenseerde gewogen positie in deze looptijdklasse, terwijl de resterende lange of korte positie de niet-gecompenseerde gewogen positie in deze zelfde looptijdklasse is. Vervolgens wordt het totaal van de gecompenseerde gewogen posities in alle looptijdklassen berekend.
18. De instelling berekent het totaal van de niet-gecompenseerde gewogen lange posities voor de looptijdklassen in elk van de zones in tabel 2, ten einde de niet-gecompenseerde gewogen lange positie voor elke zone te bepalen. Op dezelfde wijze wordt de som van de niet-gecompenseerde gewogen korte posities voor elke looptijdklasse in een bepaalde zone bepaald om te komen tot de niet-gecompenseerde gewogen korte positie voor deze zone. Het deel van de niet-gecompenseerde gewogen lange positie van een bepaalde zone dat gelijk is aan de niet-gecompenseerde gewogen korte positie voor dezelfde zone, is de gecompenseerde gewogen positie voor die zone. Het deel van de niet-gecompenseerde gewogen lange of niet-gecompenseerde gewogen korte positie voor een zone dat niet op deze wijze gecompenseerd kan worden, vormt de niet-gecompenseerde gewogen positie voor die zone.

Tabel 2

Zones	Looptijdklassen		Wegingsfactor (%)	Veronderstelde renteverandering (%)
	Coupon van 3% of meer	Coupon van minder dan 3%		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Een	0 ≤ 1 maand	0 ≤ 1 maand	0,00	—
	> 1 ≤ 3 maand	> 1 ≤ 3 maand	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 maand	> 3 ≤ 6 maand	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 maand	> 6 ≤ 12 maand	0,70	1,00
Twee	> 1 ≤ 2 jaar	> 1,0 ≤ 1,9 jaar	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 jaar	> 1,9 ≤ 2,8 jaar	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 jaar	> 2,8 ≤ 3,6 jaar	2,25	0,75
Drie	> 4 ≤ 5 jaar	> 3,6 ≤ 4,3 jaar	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 jaar	> 4,3 ≤ 5,7 jaar	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 jaar	> 5,7 ≤ 7,3 jaar	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 jaar	> 7,3 ≤ 9,3 jaar	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 jaar	> 9,3 ≤ 10,6 jaar	5,25	0,60
	> 20 jaar	> 10,6 ≤ 12,0 jaar	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 jaar	8,00	0,60
	> 20 jaar	12,50	0,60	

19. Vervolgens wordt het bedrag berekend ten belope waarvan de niet-gecompenseerde gewogen lange (korte) positie in zone 1 gelijk is aan het bedrag van de niet-gecompenseerde gewogen korte (lange) positie in zone 2. Dit bedrag wordt in punt 23 aangeduid als de gecompenseerde gewogen positie tussen de zones 1 en 2. Dezelfde berekening vindt vervolgens plaats voor het resterende deel van de niet-gecompenseerde gewogen positie in zone 2 en de niet-gecompenseerde gewogen positie in zone 3, ten einde de gecompenseerde gewogen positie tussen de zones 2 en 3 te bepalen.
20. De instelling mag desgewenst de volgorde in punt 19 omkeren, dat wil zeggen eerst de gecompenseerde gewogen positie tussen de zones 2 en 3 berekenen en vervolgens die tussen de zones 1 en 2.
21. Ten einde de gecompenseerde gewogen positie tussen de zones 1 en 3 te bepalen, wordt vervolgens bepaald tot welk bedrag het resterende deel van de niet-gecompenseerde gewogen positie in zone 1 gelijk is aan het deel dat voor zone 3 resteert nadat deze zone is gecompenseerd met zone 2.
22. De na de drie afzonderlijke compensatieberekeningen van de punten 19 tot en met 21 resterende posities worden opgeteld.
23. Het kapitaalvereiste voor de instelling wordt berekend als de som van:
- 10% van de som van de gecompenseerde gewogen posities in alle looptijdklassen;
  - 40% van de gecompenseerde gewogen positie in zone 1;
  - 30% van de gecompenseerde gewogen positie in zone 2;
  - 30% van de gecompenseerde gewogen positie in zone 3;
  - 40% van de gecompenseerde gewogen positie tussen de zones 1 en 2, en tussen de zones 2 en 3 (zie punt 19);
  - 150% van de gecompenseerde gewogen positie tussen de zones 1 en 3;
  - 100% van de resterende niet-gecompenseerde gewogen posities.
- b) *Op grond van de „duration”*
24. De bevoegde autoriteiten in een Lid-Staat mogen als algemene regel of per geval toestaan dat de instellingen voor de berekening van het kapitaalvereiste voor het algemene risico met betrekking tot verhandelbare schuldinstrumenten een systeem gebruiken dat de „duration” weergeeft in plaats van het systeem dat in de punten 15 tot en met 23 is beschreven, mits zulks consequent geschiedt.

25. In een dergelijk systeem berekent de instelling, uitgaande van de marktwaarde van elk vastrentend schuldinstrument, het rendement tot het einde van de looptijd, dat het impliciete discontopercentage voor dat instrument is. Bij instrumenten met variabele rente berekent de onderneming, uitgaande van de marktwaarde van elk instrument, het rendement op basis van de hypothese dat het kapitaal verschuldigd wordt op het tijdstip dat de rente voor wijziging vatbaar is (voor de eerstvolgende periode).
26. Vervolgens berekent de instelling voor elk schuldinstrument de „gewijzigde duration” op grond van de volgende formule:

$$\text{gewijzigde duration} = \frac{\text{duration (D)}}{(1 + r)},$$

waarin

$$D = \frac{\sum_{t=1}^m \frac{t C_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

en

r = rendement tot einde van de looptijd (zie punt 25)

C_t = constante betaling in tijd t

m = totale looptijd (zie punt 25)

27. De instelling brengt elk instrument onder in de passende zone van tabel 3 en gaat daarbij uit van de gewijzigde „duration” voor elk instrument.

Tabel 3

Zones	Gewijzigde duration (in jaar)	Veronderstelde renteverandering (in %)
(1)	(2)	(3)
1	0—1,0	1,0
2	1,0—3,6	0,85
3	> 3,6	0,7

28. De instelling berekent vervolgens de naar duration gewogen positie van elk instrument door de marktwaarde ervan te vermenigvuldigen met de gewijzigde duration en met de veronderstelde renteverandering voor een instrument met die specifieke gewijzigde duration (zie kolom 3 van tabel 3).
29. De instelling bepaalt haar naar duration gewogen lange en haar naar duration gewogen korte posities in elke zone. Het bedrag van de eerstgenoemde posities dat in elke zone door laatstgenoemde posities wordt gecompenseerd, is de gecompenseerde naar duration gewogen positie voor deze zone. De instelling berekent vervolgens de niet-gecompenseerde naar duration gewogen posities voor elke zone. Zij volgt dan de werkwijze die in de punten 19 tot en met 22 voor niet-gecompenseerde gewogen posities is beschreven.
30. Het kapitaalvereiste voor de instelling wordt dan berekend als de som van
- 2% van de som van de gecompenseerde naar duration gewogen positie in elke zone;
  - 40% van de gecompenseerde naar duration gewogen posities tussen de zones 1 en 2 en tussen de zones 2 en 3;
  - 150% van de gecompenseerde naar duration gewogen posities tussen de zones 1 en 3;
  - 100% van de resterende niet-gecompenseerde naar duration gewogen posities.

AANDELEN

31. De instelling bepaalt de som van al haar netto — volgens punt 1 — lange posities en van al haar netto korte posities. De som van de twee cijfers is haar totale bruto-positie. Het verschil tussen de twee cijfers is haar totale netto-positie.

Specifiek risico

32. Zij vermenigvuldigt haar totale bruto-positie met 4 % ten einde haar kapitaalvereiste met betrekking tot het specifieke risico te bepalen.
33. Onverminderd punt 32 mogen de bevoegde autoriteiten een kapitaalvereiste voor het specifieke risico toestaan van 2 % in plaats van 4 % voor door een instelling gehouden portefeuilles van aandelen die voldoen aan de volgende voorwaarden:
- de aandelen mogen niet afkomstig zijn van emittenten die verhandelbare schuldinstrumenten hebben uitgegeven waarvoor momenteel in tabel 1 van punt 14 een vereiste van 8 % geldt;
  - de aandelen moeten door de bevoegde autoriteiten zeer liquide worden geacht op basis van objectieve criteria;
  - geen individuele positie mag meer dan 5 % bedragen van de waarde van de totale aandelenportefeuille van de instelling. De bevoegde autoriteiten kunnen evenwel individuele posities van ten hoogste 10 % toestaan op voorwaarde dat het totaal van die posities niet meer dan 50 % van de portefeuille bedraagt.

Algemeen risico

34. Het kapitaalvereiste met betrekking tot het algemene risico is de totale netto-positie vermenigvuldigd met 8 %.

Aandelenindexfutures

35. Aandelenindexfutures, naar de delta gewogen equivalenten van opties in aandelenindexfutures en aandelenindexen, hierna aangeduid met de verzamelnaam „aandelenindexfutures”, mogen worden opgesplitst in posities in elk van de daaraan ten grondslag liggende aandelen. Deze posities mogen worden behandeld als onderliggende posities in de desbetreffende aandelen; met goedkeuring van de bevoegde autoriteiten mogen zij derhalve worden gesaldeerd met tegengestelde posities in de onderliggende aandelen zelf.
36. De bevoegde autoriteiten dragen er zorg voor dat een instelling die haar posities in een of meer van de aan een aandelenindexfuture ten grondslag liggende aandelen gesaldeerd heeft met een of meer tegengestelde posities in de aandelenindexfuture zelf, over toereikend kapitaal beschikt ter dekking van het risico van verlies als gevolg van het feit dat de waarde van de future niet exact de ontwikkeling volgt van de waarde van de onderliggende aandelen; hetzelfde geldt wanneer een instelling tegengestelde posities houdt in aandelenindexfutures die wat betreft looptijd en/of samenstelling niet identiek zijn.
37. Onverminderd de punten 35 en 36 geldt voor ter beurze verhandelde aandelenindexfutures die naar het oordeel van de bevoegde autoriteiten op ruim gediversifieerde indices berusten, een kapitaalvereiste van 8 % met betrekking tot het algemene risico, maar geen kapitaalvereiste met betrekking tot het specifieke risico. Deze aandelenindexfutures worden in aanmerking genomen bij de berekening van de totale netto-positie als bedoeld in punt 31, maar buiten beschouwing gelaten bij de berekening van de totale bruto-positie als bedoeld in hetzelfde punt.
38. Indien een aandelenindexfuture niet in onderliggende posities wordt opgesplitst, wordt hij behandeld als één afzonderlijk aandeel. Het specifieke risico met betrekking tot dit afzonderlijke aandeel kan echter buiten beschouwing blijven indien het gaat om een aandelenindexfuture die ter beurze wordt verhandeld en die naar het oordeel van de bevoegde autoriteiten op een ruim gediversifieerde index berust.

OVERNEMING

39. In het geval van overneming van emissies van schuldinstrumenten en aandelen kunnen de bevoegde autoriteiten een instelling toestaan de volgende methode te gebruiken ter berekening van de kapitaalvereisten. Eerst worden de netto-posities berekend door de op grond van een formele overeenkomst bij

derden geplaatste of door derden herovergenomen overnemingsposities af te trekken. Vervolgens worden op de netto-posities de volgende verlagingsfactoren toegepast:

- werkdag 0: 100 %
- werkdag 1: 90 %
- werkdagen 2 en 3: 75 %
- werkdag 4: 50 %
- werkdag 5: 25 %
- na werkdag 5: 0 %.

Werkdag 0 is de werkdag waarop de instelling een onherroepelijke verbintenis is aangegaan tot aanvaarding van een bekend aantal waardepapieren tegen een overeengekomen prijs. Tenslotte worden de kapitaalvereisten berekend op basis van de verlaagde overnemingsposities. De bevoegde autoriteiten dragen er zorg voor dat de instelling over voldoende kapitaal beschikt ter dekking van het risico van verlies in het tijdvak tussen het aangaan van de oorspronkelijke verbintenis en werkdag 1.

BIJLAGE II

AFWIKKELINGS-/TEGENPARTIJRISICO

AFWIKKELINGS-/LEVERINGSRISICO

1. In geval van transacties waarbij schuldinstrumenten en aandelen (exclusief retrocessie- en omgekeerde retrocessieovereenkomsten en opgenomen en verstrekte effectenleningen) na de overeengekomen leveringsdata nog niet zijn afgewikkeld, moet een instelling het prijsverschil berekenen waarvoor zij een risico loopt. Dit is het verschil tussen de overeengekomen afwikkelingsprijs voor het betrokken schuldinstrument of aandeel, en de dagkoers daarvan, indien dit verschil voor de instelling een verlies zou kunnen opleveren. Zij moet dit verschil vermenigvuldigen met de passende factor in kolom A van de tabel in punt 2 om haar kapitaalvereiste te berekenen.
2. Onverminderd punt 1 mag een instelling, indien de bevoegde autoriteiten zulks toestaan, haar kapitaalvereisten berekenen door vermenigvuldiging van de overeengekomen afwikkelingsprijs van iedere transactie die tussen 5 en 45 werkdagen na de vastgestelde datum nog niet is afgewikkeld, met de passende factor in kolom B van genoemde tabel. Vanaf 46 werkdagen na de vastgestelde datum is het vereiste 100 % van het prijsverschil waarvoor zij een risico loopt, conform kolom A.

Aantal werkdagen na vastgestelde afwikkelingsdatum	Kolom A (%)	Kolom B (%)
5—15	8	0,5
16—30	50	4,0
31—45	75	9,0
46 en meer	100	zie punt 2

TEGENPARTIJRISICO

Leveringen zonder tegenprestaties „free deliveries”

- 3.1. Een instelling moet kapitaal tot dekking van het tegenpartijrisico aanhouden indien:
  - i) zij voor waardepapieren heeft betaald alvorens ze te ontvangen, of waardepapieren heeft geleverd alvorens daarvoor betaling te hebben ontvangen, en
  - ii) in het geval van grensoverschrijdende transacties, een dag of meer zijn verstreken sedert deze betaling of levering.
- 3.2. Het kapitaalvereiste bedraagt 8 % van de waarde van de aan de instelling verschuldigde waardepapieren of contanten, vermenigvuldigd met de voor de desbetreffende tegenpartij toepasselijke risicoweigingsfactor.

Retrocessie en omgekeerde retrocessieovereenkomsten en verstrekte en opgenomen effectenleningen

- 4.1. In het geval van retrocessieovereenkomsten en verstrekte effectenleningen op basis van tot de handelsportefeuille behorende effecten, berekent de instelling het verschil tussen de marktwaarde van de effecten en het bedrag van de lening die is opgenomen door de instelling of de marktwaarde van de zekerheid, indien dit verschil positief is. In het geval van omgekeerde retrocessieovereenkomsten en opgenomen effectenleningen berekent de instelling het verschil tussen het bedrag van de door de instelling verstrekte lening of de marktwaarde van de zekerheid en de marktwaarde van de waardepapieren die zij heeft ontvangen, indien dit verschil positief is.

De bevoegde autoriteiten nemen maatregelen opdat de overwaarde aan zekerheid aanvaardbaar is.

Voorts mogen de bevoegde autoriteiten instellingen toestaan het bedrag van de overwaarde aan zekerheid niet te betrekken in de berekeningen als bedoeld in de eerste alinea van dit punt, indien het bedrag van de overwaarde zodanig is gegarandeerd dat de overdragende partij er altijd van verzekerd is dat zij de overwaarde aan zekerheid terugkrijgt in geval van in gebreke blijven van haar tegenpartij.

Opgelopen en nog niet vervallen rente wordt in aanmerking genomen bij de berekening van de marktwaarde van de geleende bedragen en van de zekerheid.

- 4.2. Het kapitaalvereiste bedraagt 8% van het uit punt 4.1 resulterende bedrag, vermenigvuldigd met de voor de desbetreffende tegenpartij toepasselijke risicowegingsfactor.

Afgeleide OTC-instrumenten

5. Om het kapitaalvereiste voor hun afgeleide OTC-instrumenten te berekenen passen de instellingen bijlage II van Richtlijn 89/647/EEG toe in het geval van rente- en valutacontracten; gekochte OTC-aandelenopties en gedekte warrants krijgen dezelfde behandeling als die voor valutacontracten in bijlage II van Richtlijn 89/647/EEG.

De op de desbetreffende tegenpartijen toe te passen wegingsfactoren worden bepaald overeenkomstig artikel 2, punt 9, van deze richtlijn.

OVERIGE

6. De kapitaalvereisten van Richtlijn 89/647/EEG zijn van toepassing op posities in de vorm van provisie, courtage, rente, dividend en marges met betrekking tot ter beurse verhandelde future- en optiecontracten die niet onder deze bijlage of onder bijlage I vallen, noch krachtens punt 2, onder d), van bijlage V, in mindering zijn gebracht op het eigen vermogen, en die rechtstreeks verband houden met bestanddelen van de handelsportefeuille.

De op de desbetreffende tegenpartijen toe te passen wegingsfactoren worden bepaald overeenkomstig artikel 2, punt 9, van deze richtlijn.

BIJLAGE III

VALUTARISICO

1. Indien de totale netto positie in vreemde valuta's van een instelling berekend volgens de hieronder omschreven procedure, meer dan 2 % van het totale eigen vermogen van de instelling bedraagt, wordt het verschil met 8 % vermenigvuldigd om het kapitaalvereiste ter dekking van het valutarisico te berekenen.
2. De berekening geschiedt in twee fasen:
  - 3.1. Eerst wordt de netto open positie van de instelling in elke valuta (met inbegrip van de rapportagevaluta) berekend. Deze positie bestaat uit de som van de volgende elementen (positief of negatief):
    - de netto contante positie (dat wil zeggen alle activa min alle passiva, met inbegrip van de opgelopen en nog niet vervallen rente, in de betrokken valuta);
    - de netto termijnpositie (dat wil zeggen alle te ontvangen bedragen min alle te betalen bedragen in het kader van valuta-termijntransacties, met inbegrip van valutafutures en de hoofdsom bij valutawaps die niet zijn opgenomen in de contante positie);
    - onherroepelijke garanties (en soortgelijke instrumenten) die zeker zullen worden opgevraagd;
    - netto toekomstige inkomsten/uitgaven, nog niet vervallen maar reeds volledig afgedekt (naar keuze van de rapporterende instelling en met voorafgaande goedkeuring van de bevoegde autoriteiten mogen hier de netto toekomstige inkomsten/uitgaven worden opgenomen die nog niet in de rekeningen zijn geboekt maar reeds volledig zijn afgedekt door valuta-termijntransacties. Deze keuze moet consequent worden aangehouden);
    - het netto delta- (of op delta gebaseerde) equivalent van de totale portefeuille van valutaopties;
    - de marktwaarde van andere (dan valuta-) opties;
    - posities die een instelling doelbewust heeft ingenomen om valutarisico's voor haar kapitaalratio af te dekken, kunnen bij de berekening van de netto open valutaposities buiten beschouwing worden gelaten. Deze posities mogen geen handelskarakter dragen of moeten van structurele aard zijn, en voor het buiten beschouwing laten ervan, alsook voor wijzigingen in de daarvoor geldende voorwaarden, is de toestemming van de bevoegde autoriteiten vereist. Op dezelfde wijze kan, onder dezelfde voorwaarden als hierboven, te werk worden gegaan voor posities van een instelling die betrekking hebben op posten die reeds bij de berekening van het eigen vermogen zijn afgetrokken.
  - 3.2. Het staat de bevoegde autoriteiten vrij om de instellingen toe te staan bij de berekening van de netto open positie in elke valuta gebruik te maken van de netto actuele waarde.
4. Vervolgens worden de netto korte en lange posities in elke valuta (behalve de rapportagevaluta) tegen de contante koers in de rapportagevaluta omgerekend. Zij worden dan afzonderlijk samengevoegd tot respectievelijk het totaal van de netto korte posities en het totaal van de netto lange posities. Het hoogste van deze twee totalen is de totale netto valutapositie van de instelling.
5. Onverminderd de punten 1 tot en met 4 mogen de bevoegde autoriteiten in afwachting van verdere coördinatie voorschrijven of toestaan dat de instellingen voor de toepassing van deze bijlage alternatieve procedures gebruiken.
6. Ten eerste mogen de bevoegde autoriteiten toestaan dat de instellingen ter dekking van posities in nauw gecorreleerde valuta's aan lagere kapitaalvereisten voldoen dan die welke de toepassing van de punten 1 tot en met 4 oplevert. De bevoegde autoriteiten mogen twee valuta's alleen dan als nauw gecorreleerd aanmerken indien het voor ten minste 99 % (bij een waarnemingsperiode van drie jaar) of 95 % (bij een waarnemingsperiode van vijf jaar) waarschijnlijk is dat een eventueel verlies op gelijke en tegengestelde posities in die valuta's gedurende de volgende tien werkdagen niet meer dan 4 % bedraagt van de waarde van de gecompenseerde positie in kwestie (berekend in de rapportagevaluta)
  - uitgaande van de dagelijkse wisselkoersen in de voorafgaande drie of vijf jaar. Het eigenvermogenvereiste met betrekking tot de gecompenseerde positie in twee nauw gecorreleerde valuta's bedraagt 4 %, vermenigvuldigd met de waarde van de gecompenseerde positie.

Het kapitaalvereiste met betrekking tot niet-gecompenseerde posities in nauw gecorreleerde valuta's, en alle posities in andere valuta's, bedraagt 8 %, vermenigvuldigd met het totaal van de netto korte of,

- indien hoger, van de netto lange posities in deze valuta's, na aftrek van de gecompenseerde posities in nauw gecorreleerde valuta's.
7. Ten tweede mogen de bevoegde autoriteiten de instellingen toestaan om voor de toepassing van deze bijlage een andere dan de in de punten 1 tot en met 6 uiteengezette methode toe te passen. Het uit deze methode resulterende kapitaalvereiste moet:
    - i) meer bedragen dan eventuele verliezen die zich in ten minste 95% van de voortschrijdende perioden van tien werkdagen in de voorgaande vijf jaar, of anders in ten minste 99% van de voortschrijdende perioden van tien werkdagen in de voorgaande drie jaar, zouden hebben voorgedaan indien de instelling elke dergelijke periode met haar huidige posities was ingegaan, of
    - ii) uitgaande van een analyse van de wisselkoersfluctuaties gedurende alle voortschrijdende periodes van tien werkdagen in de voorgaande vijf jaar, in 95% of meer van de gevallen meer bedragen dan het waarschijnlijke verlies gedurende de eerstvolgende periode van tien werkdagen waarin de valuta's worden gehouden, of anders in 99% of meer van de gevallen meer bedragen dan dit waarschijnlijk verlies, indien de analyse van de wisselkoersfluctuaties alleen op de voorgaande drie jaar betrekking heeft,
    - iii) ongeacht het bedrag van i) en ii), meer bedragen dan 2% van de netto open positie zoals berekend in punt 4.
  8. Ten derde mogen de bevoegde autoriteiten de instellingen toestaan om posities in valuta's ten aanzien waarvan een juridisch bindende overeenkomst tussen staten bestaat ter beperking van fluctuaties ten opzichte van andere onder dezelfde overeenkomst vallende valuta's, uit te sluiten van de door hen toegepaste methodes zoals uiteengezet in de punten 1 tot en met 7. De instellingen berekenen hun gecompenseerde posities in die valuta's en passen daarop een kapitaalvereiste toe dat niet lager is dan de helft van de maximaal toegestane fluctuatie die voor de betrokken valuta's in de overeenkomst tussen staten is vastgesteld. Niet-gecompenseerde posities in deze valuta's worden op dezelfde wijze behandeld als andere valuta's.

Onverminderd de eeste alinea mogen de bevoegde autoriteiten toestaan dat het kapitaalvereiste met betrekking tot gecompenseerde posities in valuta's van Lid-Staten die deelnemen aan de tweede fase van de Europese Monetaire Unie, 1,6% bedraagt, vermenigvuldigd met de waarde van deze gecompenseerde posities.
  9. De bevoegde autoriteiten stellen de Raad en de Commissie in voorkomend geval in kennis van de methodes die zij met betrekking tot de punten 6 tot en met 8 voorschrijven of toestaan.
  10. De Commissie brengt bij de Raad verslag uit over de in punt 9 bedoelde methodes en doet zo nodig, met inachtneming van de internationale ontwikkelingen, voorstellen voor een meer geharmoniseerde behandeling van het valutarisico.
  11. Netto posities in samengestelde valuta's mogen worden opgesplitst in de samenstellende valuta's aan de hand van de geldende quota.

BIJLAGE IV

OVERIGE RISICO'S

Beleggingsondernemingen moeten eigen vermogen aanhouden ten belope van een kwart van hun vaste kosten in het voorafgaande jaar. De bevoegde autoriteiten mogen dit vereiste aanpassen in geval van aanzienlijke wijzigingen in de werkzaamheden van de onderneming sinds het voorgaande jaar. Wanneer de onderneming haar werkzaamheden niet gedurende een volledig jaar heeft uitgeoefend (met inbegrip van de dag van bedrijfsaanvang) bedraagt het vereiste een kwart van het in haar programma van werkzaamheden begrote cijfer voor vaste kosten, tenzij de autoriteiten een aanpassing van dit programma verlangen.

BIJLAGE V

EIGEN VERMOGEN

1. Het eigen vermogen van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen wordt gedefinieerd in overeenstemming met Richtlijn 89/299/EEG van de Raad.

Voor de toepassing van deze richtlijn worden beleggingsondernemingen die niet een van de rechtsvormen hebben als bedoeld in artikel 1, lid 1, van de vierde Richtlijn (78/660/EEG) van de Raad van 25 juli 1978 op de grondslag van artikel 54, lid 3, onder g), van het Verdrag betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen ⁽¹⁾, toch geacht onder het toepassingsgebied te vallen van Richtlijn 86/635/EEG van de Raad van 8 december 1986 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van banken en andere financiële instellingen ⁽²⁾.

2. Onverminderd punt 1 mogen de bevoegde autoriteiten de instellingen die moeten voldoen aan de in de bijlagen I, II, III, IV en VI gestelde eigen-vermogensvereisten, toestaan een alternatieve definitie van het eigen vermogen te hanteren ter voldoening aan uitsluitend deze verplichtingen. Van het aldus berekende eigen vermogen mag geen bestanddeel tegelijkertijd worden gebruikt om aan andere kapitaalvereisten te voldoen. Deze alternatieve definitie omvat de onderstaande bestanddelen a) plus b) plus c) minus d); de aftrek van dit bestanddeel wordt ter keuze van de bevoegde autoriteiten gelaten:

- a) het eigen vermogen als gedefinieerd in Richtlijn 89/299/EEG, met uitsluiting van alleen de bestanddelen 12 en 13 van artikel 2, lid 1, van die richtlijn voor beleggingsondernemingen die onderstaand bestanddeel d) van het totaal van de bestanddelen a), b) en c) moeten aftrekken;
- b) de nettowinst uit de handelsportefeuille van de instelling, na aftrek van alle te verwachten lasten en voorzieningen voor dividenden, min de nettoverliezen over de rest van haar bedrijf, mits geen van deze bedragen reeds in aanmerking is genomen in bestanddeel a) overeenkomstig artikel 2, lid 1, punt 2 of 11, van Richtlijn 89/299/EEG;
- c) achtergestelde leningen, en/of de in punt 5 vermelde bestanddelen, met inachtneming van de in de punten 3 tot en met 7 hieronder vermelde voorwaarden;
- d) niet-liquide activa als omschreven in punt 8.

3. De in punt 2, onder c), bedoelde achtergestelde leningen moeten een oorspronkelijke looptijd van ten minste twee jaar hebben. Zij moeten volledig gestort zijn en de leningovereenkomst mag geen clause bevatten op grond waarvan de schuld onder bepaalde omstandigheden, met uitzondering van de liquidatie van de instelling, vóór de overeengekomen aflossingsdatum moet worden afgelost, tenzij de bevoegde autoriteiten daarmee instemmen. Noch de hoofdsom, noch de interest van deze achtergestelde leningen mogen worden afgelost indien zulks zou betekenen dat het eigen vermogen van de betrokken instelling tot minder dan 100% van het totale vereiste voor de instelling zou dalen.

Daarenboven stellen de instellingen de bevoegde autoriteiten in kennis van alle aflossingen op deze achtergestelde leningen zodra het eigen vermogen van de instelling tot onder de 120% van het totale vereiste voor de instelling daalt.

4. De in punt 2, onder c), bedoelde achtergestelde leningen mogen niet meer belopen dan maximaal 150% van het oorspronkelijke eigen vermogen dat resteert om te voldoen aan de vereisten van de bijlagen I, II, III, IV en VI en mogen dit maximum uitsluitend benaderen in voor de betrokken autoriteiten aanvaardbare bijzondere omstandigheden.
5. De bevoegde autoriteiten mogen instellingen toestaan om de in de punten 3 en 4 bedoelde achtergestelde leningen te vervangen door de bestanddelen bedoeld in artikel 2, lid 1, punten 3, 5, 6, 7 en 8 van Richtlijn 89/299/EEG.
6. De bevoegde autoriteiten mogen beleggingsondernemingen toestaan de in punt 4 gestelde grenswaarde voor achtergestelde leningen te overschrijden, als zij dit bedrijfseconomisch aanvaardbaar achten, en mits het totaal van deze achtergestelde leningen en de in punt 5 bedoelde bestanddelen niet meer bedraagt dan 200% van het oorspronkelijke eigen vermogen dat resteert om aan de in de bijlagen I, II, III, IV en VI gestelde vereisten te voldoen, dan wel 250% van hetzelfde bedrag indien de beleggingsonderneming bij de berekening van het eigen vermogen bestanddeel 2, onder d), in mindering brengt.

⁽¹⁾ PB nr. L 222 van 14. 8. 1978, blz. 11. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/605/EEG (PB nr. L 317 van 16. 11. 1990, blz. 60).

⁽²⁾ PB nr. L 372 van 31. 12. 1986, blz. 1.

7. De bevoegde autoriteiten mogen kredietinstellingen toestaan de in punt 4 gestelde grenswaarde voor achtergestelde leningen te overschrijden als zij dit bedrijfseconomisch aanvaardbaar achten en mits het totaal van deze achtergestelde leningen en de in punt 5 bedoelde bestanddelen niet meer bedraagt dan 250 % van het oorspronkelijke eigen vermogen dat resteert om aan de in de bijlagen I, II, III en VI gestelde vereisten te voldoen.
8. Niet-liquide activa omvatten:
- materiële vaste activa (behalve voor zover kan worden toegestaan dat onroerend goed in aanmerking wordt genomen tegenover de leningen waarvoor zij als waarborg gelden);
  - deelnemingen in, met inbegrip van achtergestelde schuldvorderingen op, kredietinstellingen of financiële instellingen, welke tot het eigen vermogen van die instellingen kunnen worden gerekend, tenzij deze zijn afgetrokken overeenkomstig artikel 2, lid 1, punten 12 en 13 van Richtlijn 89/299/EEG of overeenkomstig punt 9, onder iv).
- Wanneer aandelen in een kredietinstelling of financiële instelling tijdelijk worden gehouden in het kader van een financiële bijstandsoperatie met het oog op de reorganisatie of de redding van deze instelling, mogen de bevoegde autoriteiten ontheffing van deze verplichting verlenen. Zij mogen eveneens ontheffing verlenen voor dergelijke aandelen die deel uitmaken van de handelsportefeuille van de beleggingsonderneming;
- niet onmiddellijk verhandelbare deelnemingen en andere beleggingen in ondernemingen die geen kredietinstellingen of andere financiële instellingen zijn;
  - tekorten bij dochterondernemingen;
  - deposito's met uitzondering van die welke binnen 90 dagen opvraagbaar zijn, en tevens met uitzondering van margebetalingen in verband met futures of optiecontracten;
  - leningen en andere verschuldigde bedragen, met uitzondering van die welke binnen 90 dagen moeten worden terugbetaald;
  - materiële voorraden, tenzij daarop de kapitaalvereisten van artikel 4, lid 2, van toepassing zijn en mits die vereisten niet minder streng zijn dan de vereisten op grond van artikel 4, lid 1, onder iii).
9. Beleggingsondernemingen die deel uitmaken van een groep waarvoor de in artikel 7, lid 4, bedoelde ontheffing geldt, berekenen hun eigen vermogen overeenkomstig de punten 1 tot en met 8 hierboven, met inachtneming van de volgende wijzigingen:
- i) de in punt 2, onder d), bedoelde niet-liquide activa worden afgetrokken;
  - ii) de in punt 2, onder a), bedoelde uitsluiting heeft geen betrekking op de bestanddelen van artikel 2, lid 1, punten 12 en 13, van Richtlijn 89/299/EEG die de beleggingsonderneming houdt met betrekking tot ondernemingen die zijn opgenomen in de consolidatie bedoeld in artikel 7, lid 2;
  - iii) de in artikel 6, lid 1, onder a) en b), van Richtlijn 89/299/EEG bedoelde grenswaarden worden berekend aan de hand van het oorspronkelijke eigen vermogen, min de onder ii) hierboven beschreven bestanddelen van artikel 2, lid 1, punten 12 en 13, van Richtlijn 89/299/EEG die deel uitmaken van het oorspronkelijke eigen vermogen van de betrokken ondernemingen;
  - iv) de onder iii) bedoelde bestanddelen van artikel 2, lid 1, punten 12 en 13, van Richtlijn 89/299/EEG worden afgetrokken van het oorspronkelijke eigen vermogen, en niet van de som van alle bestanddelen, zoals voorgeschreven in lid 1, onder c), van artikel 6 van die richtlijn, meer bepaald voor de toepassing van de punten 4 tot en met 7 van deze bijlage.

BIJLAGE VI

GROTE RISICO'S

1. De in artikel 5, lid 2, bedoelde instellingen zorgen voor bewaking en beheersing van hun risico's op individuele cliënten of groepen van verbonden cliënten overeenkomstig Richtlijn 92/121/EEG, met inachtneming van onderstaande wijzigingen.
2. De risico's op individuele cliënten in het kader van de handelsportefeuille worden berekend door optelling van de onderstaande posten i) tot en met iii):
  - i) het verschil — indien positief — tussen de lange en korte posities van de instelling in alle door de betrokken cliënt uitgegeven financiële instrumenten (de netto-positie in elk onderscheiden instrument wordt berekend volgens de in bijlage I omschreven methode);
  - ii) in het geval van overneming van een schuld- of aandeleninstrument is het risico voor de instelling haar netto-risico (berekend door aftrek van de op grond van een formele overeenkomst bij derden geplaatste of door derden herovergenomen overnemingsposities), verminderd met de factoren vermeld in bijlage I, punt 39.

In afwachting van verdere coördinatie schrijven de bevoegde autoriteiten voor dat de instellingen systemen invoeren voor bewaking en beheersing van hun overnemingsrisico's in het tijdvak tussen het aangaan van de oorspronkelijke verbintenis en werkdag 1, rekening houdend met de aard van de risico's waaraan zij op de bewuste markten blootstaan;
  - iii) de risico's in verband met de in bijlage II bedoelde transacties, overeenkomsten en contracten met de betrokken cliënt; deze risico's worden berekend zoals voorgeschreven in die bijlage, zonder toepassing van de wegingsfactoren voor het tegenpartijrisico.
3. Vervolgens worden de risico's met betrekking tot groepen van verbonden cliënten in het kader van de handelsportefeuille berekend door optelling van de risico's met betrekking tot de individuele cliënten in een groep, zoals berekend in punt 2.
4. De totale risico's met betrekking tot individuele cliënten of groepen van verbonden cliënten worden berekend door de risico's met betrekking tot de activiteiten in en buiten het kader van hun handelsportefeuille op te tellen, met inachtneming van artikel 4, leden 6 tot en met 12, van Richtlijn 92/121/EEG. Ter berekening van het risico met betrekking tot activiteiten buiten het kader van de handelsportefeuille beschouwen instellingen het risico verbonden aan activa die op grond van punt 2, onder (d), van bijlage V op hun eigen vermogen in mindering worden gebracht, als nul.
5. De totale risico's van instellingen met betrekking tot individuele cliënten en groepen van verbonden cliënten, als berekend overeenkomstig punt 4, worden overeenkomstig artikel 3 van Richtlijn 92/121/EEG gemeld.
6. Behoudens de overgangsbepalingen van artikel 6 van Richtlijn 92/121/EEG gelden voor die som van de risico's met betrekking tot een individuele cliënt of groep van verbonden cliënten de grenswaarden van artikel 4 van die richtlijn.
7. Onverminderd punt 6 mogen de bevoegde autoriteiten toestaan dat activa in de vorm van vorderingen en andere risico's op beleggingsondernemingen, erkende beleggingsondernemingen van derde landen en erkende „clearing“-instellingen en beurzen in financiële instrumenten, op dezelfde wijze worden behandeld als de vorderingen en risico's op kredietinstellingen op grond van artikel 4, lid 7, onder i), lid 9 en lid 10, van Richtlijn 92/121/EEG.
8. De bevoegde autoriteiten mogen toestaan dat de in artikel 4 van Richtlijn 92/121/EEG vastgestelde grenswaarden worden overschreden, mits tegelijkertijd aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
  1. het risico buiten de handelsportefeuille op de betrokken cliënt of groep van cliënten is niet groter dan de in Richtlijn 92/121/EEG gestelde grenswaarden, berekend met betrekking tot het eigen vermogen als omschreven in Richtlijn 89/299/EEG, zodat de overschrijding zich integraal voordoet binnen de handelsportefeuille;
  2. de instelling voldoet aan een aanvullend kapitaalvereiste voor de overschrijding van de in artikel 4, leden 1 en 2, van Richtlijn 92/121/EEG gestelde grenswaarden. Dit vereiste wordt berekend door uit het totale handelsrisico op de betrokken cliënt of groep van cliënten die componenten te selecteren waarvoor de hoogste kapitaalvereisten ter dekking van het specifieke risico in bijlage I en/of kapitaalvereisten in bijlage II gelden, en waarvan de som gelijk is aan het bedrag van de in punt 1 bedoelde overschrijding; wanneer de overschrijding niet langer duurt dan tien dagen, bedraagt het aanvullende kapitaalvereiste 200 % van de in de vorige zin bedoelde vereisten voor deze componenten.

Vanaf tien dagen na het ontstaan van de overschrijding worden de componenten van de overschrijding die volgens de bovenstaande criteria zijn geselecteerd, ondergebracht op de passende regel van kolom 1 van tabel I, in stijgende volgorde van de kapitaalvereisten voor het specifieke risico in bijlage I en/of de vereisten in bijlage II. De instelling moet dan voldoen aan een aanvullend kapitaalvereiste dat gelijk is aan de som van de kapitaalvereisten voor specifieke risico's in bijlage I en/of de vereisten in bijlage II voor deze componenten, vermenigvuldigd met de overeenkomstige factor uit kolom 2;

Tabel I

Overschrijding van de grenswaarden (als percentage van het eigen vermogen)	Factoren
(1)	(2)
Gedeelte tot 40 %	200 %
Gedeelte tussen 40 % en 60 %	300 %
Gedeelte tussen 60 % en 80 %	400 %
Gedeelte tussen 80 % en 100 %	500 %
Gedeelte tussen 100 % en 250 %	600 %
Gedeelte boven 250 %	900 %

3. wanneer niet meer dan tien dagen zijn verstreken sedert het ontstaan van de overschrijding, bedraagt het risico binnen de handelsportefeuille op de betrokken cliënt of groep van verbonden cliënten niet meer dan 500 % van het eigen vermogen van de instelling;
4. alle overschrijdingen die langer dan tien dagen duren, bedragen samen niet meer dan 600 % van het eigen vermogen van de instelling;
5. de instellingen dienen om de drie maanden aan de bevoegde autoriteiten alle gevallen te melden waarin de grenswaarden van artikel 4, leden 1 en 2, van Richtlijn 92/121/EEG in de afgelopen drie maanden zijn overschreden. Voor elk geval waarin de grenswaarden zijn overschreden, dient opgave te worden gedaan van de hoogte van de overschrijding en van de naam van de betrokken cliënt.
9. De bevoegde autoriteiten stellen procedures vast — waarvan zij kennisgeving doen aan de Raad en de Commissie — om te voorkomen dat instellingen de aanvullende kapitaalvereisten die voortvloeien uit het langer dan tien dagen voortduren van risico's boven de grenswaarden van artikel 4, leden 1 en 2, van Richtlijn 92/121/EEG, opzettelijk omzeilen door deze risico's tijdelijk naar een andere onderneming, al of niet behorend tot dezelfde groep, over te dragen en/of door middel van kunstmatige transacties waardoor het risico binnen de periode van tien dagen wordt beëindigd en een nieuw risico wordt gecreëerd. De instellingen dienen te zorgen voor regelingen die waarborgen dat elke overdracht die dit effect heeft, onmiddellijk ter kennis van de bevoegde autoriteiten wordt gebracht.
10. De bevoegde autoriteiten kunnen instellingen die overeenkomstig punt 2 van bijlage V de alternatieve definitie van het eigen vermogen mogen hanteren, toestaan die definitie te gebruiken voor de toepassing van bovenstaande punten 5, 6 en 8, mits de betrokken instellingen daarenboven moeten voldoen aan alle in de artikelen 3 en 4 van Richtlijn 92/121/EEG voorgeschreven verplichtingen met betrekking tot risico's buiten hun handelsportefeuille, door gebruikmaking van eigen vermogen in de zin van Richtlijn 89/299/EEG.

RICHTLIJN 93/22/EEG VAN DE RAAD

van 10 mei 1993

betreffende het verrichten van diensten op het gebied van beleggingen in effecten

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 57, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

In samenwerking met het Europees Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat deze richtlijn met betrekking tot de sector beleggingsondernemingen, zowel ten aanzien van de vrijheid van vestiging als van het vrij verrichten van diensten, een essentieel instrument vormt voor de totstandbrenging van de interne markt, waartoe werd besloten bij de Europese Akte en die in het programma van het Witboek van de Commissie is opgenomen;

Overwegende dat de ondernemingen die door deze richtlijn bestreken beleggingsdiensten verrichten, aan een door de Lid-Staat van herkomst van de beleggingsonderneming afgegeven vergunning onderworpen moeten zijn ter bescherming van de beleggers en de stabiliteit van het financieel stelsel;

Overwegende dat met de richtlijn wordt beoogd alleen de wezenlijke, noodzakelijke en voldoende harmonisatie tot stand te brengen om te komen tot een wederzijdse erkenning van de vergunningen en van de stelsels van prudentieel toezicht, waardoor één en dezelfde vergunning voor de gehele Gemeenschap geldig is en waarbij het beginsel geldt dat het toezicht wordt uitgeoefend door de Lid-Staat van herkomst; dat beleggingsondernemingen waaraan in hun Lid-Staat van herkomst vergunning is verleend, op grond van de wederzijdse erkenning alle door hun vergunning bestreken en onder deze richtlijn vallende werkzaamheden, of een deel daarvan, in de gehele Gemeenschap mogen uitoefenen door vestiging van een bijkantoor of door middel van het verrichten van diensten;

Overwegende dat de beginselen van wederzijdse erkenning en van toezicht door de Lid-Staat van herkomst vereisen dat de bevoegde autoriteiten van elke Lid-Staat een vergunning weigeren of intrekken, wanneer uit bepaalde gegevens, zoals de inhoud van het programma van werkzaamheden, de plaats van vestiging of de werkelijk uitgeoefende werkzaamheden, op ondubbelzinnige wijze blijkt dat de beleggingsonderneming het rechtsstelsel van een Lid-Staat heeft gekozen om zich te onttrekken

aan de strengere voorschriften van een andere Lid-Staat, waar zij het grootste deel van haar werkzaamheden uitoefent of voornemens is uit te oefenen; dat voor de toepassing van deze richtlijn aan een beleggingsonderneming die een rechtspersoon is, vergunning moet worden verleend in de Lid-Staat waar haar statutaire zetel is gelegen; dat aan een beleggingsonderneming die geen rechtspersoon is, vergunning moet worden verleend in de Lid-Staat waar haar hoofdkantoor is gelegen; dat de Lid-Staten tevens moeten eisen dat het hoofdkantoor van een beleggingsonderneming zich steeds bevindt in haar Lid-Staat van herkomst en dat zij daar feitelijk werkzaam is;

Overwegende dat ter wille van de bescherming van de beleggers met name de interne controle binnen de onderneming moet worden gewaarborgd, hetzij via een tweehoofdige leiding, hetzij, wanneer de richtlijn zulks niet verplicht stelt, door middel van andere mechanismen die een gelijkwaardig resultaat garanderen;

Overwegende dat het, om gelijke mededingingsvoorwaarden te garanderen, noodzakelijk is dat beleggingsondernemingen die geen kredietinstellingen zijn, over dezelfde vrijheid beschikken om bijkantoren op te richten en grensoverschrijdend diensten te verrichten, als waarin wordt voorzien bij de tweede richtlijn (89/646/EEG) van de Raad van 15 december 1989 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen ⁽⁴⁾;

Overwegende dat een beleggingsonderneming zich niet op deze richtlijn kan beroepen om, behalve als dienst in samenhang met het verrichten van beleggingsdiensten, contant of op termijn wisseltransacties te verrichten; dat het uitsluitend voor het verrichten van deze wisseltransacties gebruiken van een bijkantoor derhalve op een omzeiling van de opzet van de richtlijn zou neerkomen;

Overwegende dat een beleggingsonderneming waaraan in haar Lid-Staat van herkomst vergunning is verleend, haar activiteiten in de gehele Gemeenschap kan ontplooiën met de middelen die zij dienstig acht; dat zij daartoe, indien zij zulks nodig acht, gebruik kan maken van verbonden agenten die voor haar rekening en onder haar volledige en onvoorwaardelijke verantwoordelijkheid orders ontvangen en doorgeven; dat de werkzaamheden van deze agenten derhalve als werkzaamheden van de onderneming moeten worden aangemerkt; dat deze richtlijn de Lid-Staat van herkomst niet belet het statuut van deze tussenpersonen aan bijzondere eisen te onderwerpen; dat indien de beleggingsonderneming een grensoverschrijdende werkzaamheid verricht, de Lid-Staat van ontvangst deze tussenpersonen dient te behandelen als betrof het de

⁽¹⁾ PB nr. C 43 van 22. 2. 1989, blz. 7, en PB nr. C 42 van 22. 2. 1990, blz. 7.

⁽²⁾ PB nr. C 304 van 4. 12. 1989, blz. 39, en PB nr. C 115 van 26. 4. 1993.

⁽³⁾ PB nr. C 298 van 27. 11. 1989, blz. 6.

⁽⁴⁾ PB nr. L 386 van 30. 12. 1989, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 92/30/EEG (PB nr. L 110 van 28. 4. 1992, blz. 52).

onderneming zelf; dat voorts de effectencolportage en -leerhandel niet onder deze richtlijn dienen te vallen en de regulering daarvan onder de nationale wetgeving moet ressorteren;

Overwegende dat onder effecten de categorieën van waardepapieren worden verstaan die gewoonlijk op de kapitaalmarkt worden verhandeld, zoals overheidspapier, aandelen, verhandelbare waardepapieren waarmee aandelen via inschrijving of omruiling kunnen worden verworven, certificaten van aandelen, als deel van een serie uitgegeven obligaties, index warrants en effecten waarmee zulke obligaties via inschrijving kunnen worden verworven;

Overwegende dat onder geldmarktinstrumenten de categorieën instrumenten worden verstaan die gewoonlijk op de geldmarkt worden verhandeld, zoals schatkistpapier, depositocertificaten en commercial paper;

Overwegende dat de zeer ruime definitie van effecten en geldmarktinstrumenten die in deze richtlijn wordt gehanteerd, alleen gevolgen heeft voor deze richtlijn, en derhalve de diverse definities van financiële instrumenten die in de nationale wetgevingen gehanteerd worden voor andere, met name fiscale doeleinden, geheel onverlet laat; dat voorts de definitie van effecten alleen slaat op verhandelbare instrumenten en dat bijgevolg aandelen of met aandelen gelijk te stellen waardepapieren die zijn uitgegeven door instellingen zoals „Building Societies” of „Industrial and Provident Societies”, die in de praktijk alleen kunnen worden overgedragen door inkoop ervan door de instelling die ze heeft uitgegeven, niet door deze definitie worden bestreken;

Overwegende dat onder „aan financiële futures gelijkwaardige instrumenten” moet worden verstaan overeenkomsten die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten voor de berekening waarvan wordt uitgegaan van schommelingen in een van de volgende elementen: rentevoeten of wisselkoersen, de waarde van een instrument, genoemd in deel B van de bijlage, een index betreffende een van deze instrumenten;

Overwegende dat het ontvangen en doorgeven van orders voor de toepassing van deze richtlijn ook het met elkaar in contact brengen behelst van twee of meer beleggers waardoor tussen deze beleggers een transactie tot stand kan komen;

Overwegende dat de bepalingen van deze richtlijn niets afdoen aan de communautaire, of bij gebreke daarvan, nationale voorschriften tot regulering van het openbaar aanbod van de in deze richtlijn bedoelde instrumenten; dat zulks ook geldt voor het in de handel brengen en de distributie van deze instrumenten;

Overwegende dat de Lid-Staten de volledige verantwoordelijkheid blijven dragen voor de tenuitvoerlegging van hun monetair beleid, onverminderd de maatregelen welke noodzakelijk zijn ter versterking van het Europees Monetair Stelsel;

Overwegende dat de richtlijn niet van toepassing dient te zijn op verzekeringsondernemingen wier werkzaamheden onder passend toezicht staan van ter zake van de pruden-

tiële controle bevoegde autoriteiten, en die op communautair niveau zijn gecoördineerd, alsmede op ondernemingen die herverzekerings- en retrocessiewerkzaamheden uitoefenen;

Overwegende dat ondernemingen die geen diensten voor derden verrichten maar wier activiteit bestaat in het verrichten van een beleggingsdienst uitsluitend voor hun moederonderneming, hun dochterondernemingen of een andere dochteronderneming van hun moederonderneming, niet door deze richtlijn moeten worden bestreken;

Overwegende dat deze richtlijn bedoeld is voor ondernemingen wier gewone bedrijf bestaat in het beroepsmatig verrichten van beleggingsdiensten voor derden, en dat bijgevolg van de werkingssfeer moeten worden uitgesloten alle personen die een andere beroepswerkzaamheid hebben (zoals advocaten, notarissen) en slechts incidenteel beleggingsdiensten verrichten in het kader van die andere beroepswerkzaamheid, mits die werkzaamheid aan regels is onderworpen en het incidenteel verrichten van beleggingsdiensten op grond van die regels niet is uitgesloten; dat de werkingssfeer zich om dezelfde reden ook niet dient uit te strekken tot personen die alleen voor producenten of gebruikers van grondstoffen beleggingsdiensten verrichten voor zover zulks nodig is voor de uitvoering van transacties met deze producten, wanneer zulke transacties hun hoofdbedrijf uitmaken;

Overwegende dat de bepalingen van deze richtlijn niet behoeven te gelden voor ondernemingen waarvan de beleggingsdiensten uitsluitend het beheren van een werknemersparticipatieplan behelzen, en die derhalve geen beleggingsdiensten voor derden verrichten;

Overwegende dat de centrale banken en andere instellingen met een soortgelijke functie alsmede de overheidsinstanties die belast zijn met het beheer van de overheids-schuld (waarmee ook de plaatsing ervan bedoeld wordt) of bij dat beheer betrokken zijn, buiten de werkingssfeer van de richtlijn dienen te worden gelaten; dat deze uitsluiting met name niet geldt voor instellingen met overheidskapitaal die een commerciële opdracht hebben of aan wier opdracht het verwerven van deelnemingen verbonden is;

Overwegende dat de richtlijn niet dient te gelden voor ondernemingen of personen wier activiteit uitsluitend bestaat in het ontvangen en doorgeven van orders aan bepaalde tegenpartijen zonder dat zij geld of effecten van hun cliënten houden; dat zij bijgevolg geen aanspraak kunnen maken op de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverrichting onder de in deze richtlijn gestelde voorwaarden, en zich dus, wanneer zij in een andere Lid-Staat werkzaamheden wensen uit te oefenen, dienen te voegen naar de door deze Lid-Staat ter zake vastgestelde voorschriften;

Overwegende dat deze richtlijn niet van toepassing dient te zijn op instellingen voor collectieve belegging, ongeacht of zij op communautair niveau gecoördineerd zijn, en op de bewaarders en beheerders van zulke instellingen mits zij onderworpen zijn aan een specifieke regelgeving die direct op hun activiteiten is toegespitst;

Overwegende dat het niet nodig lijkt om de in deze richtlijn gestelde voorwaarden inzake toegang en uitoefening op te leggen aan de verenigingen die door de pensioenfondsen van een Lid-Staat zijn opgericht met het oog op het beheer van hun activa, indien deze verenigingen zich tot dit beheer beperken en geen beleggingsdiensten voor derden verrichten, en de pensioenfondsen zelf onderworpen zijn aan het toezicht van de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op verzekeringsondernemingen;

Overwegende dat het niet dienstig is deze richtlijn toe te passen op de „agenti di cambio”, als omschreven in de Italiaanse wetgeving, aangezien zij behoren tot een categorie waarvoor in geen enkele nieuwe vergunning wordt voorzien, hun werkzaamheden tot het nationale grondgebied beperkt blijven en deze geen gevaar voor verstoring van de mededinging vormen;

Overwegende dat de bij deze richtlijn aan de beleggingsondernemingen verleende rechten geen afbreuk doen aan het recht van de Lid-Staten, de centrale banken, en andere nationale instanties van de Lid-Staten met een soortgelijke taak, om op grond van objectieve en niet-discriminerende criteria hun tegenpartijen te kiezen;

Overwegende dat het de taak van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst is om op de financiële soliditeit van de beleggingsondernemingen toezicht uit te oefenen met toepassing van Richtlijn 93/6/EEG van de Raad van 15 maart 1993 inzake de kapitaaltoereikendheid van beleggingsondernemingen en kredietinstellingen⁽¹⁾, die een coördinatie van de voorschriften inzake het marktrisico behelst;

Overwegende dat de Lid-Staat van herkomst in het algemeen strengere regels dan in deze richtlijn zijn vastgesteld, van toepassing kan verklaren, inzonderheid op het stuk van de vergunningsvoorwaarden, de prudentiële voorschriften en de regels inzake melding en transparantie;

Overwegende dat ten aanzien van de werkzaamheden die niet door deze richtlijn worden bestreken, de algemene Verdragsbepalingen betreffende het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten van toepassing zijn;

Overwegende dat er ter bescherming van de beleggers met name op moet worden toegezien dat de eigendomsrechten en andere soortgelijke rechten van de belegger op de waardepapieren alsmede zijn rechten op de aan de onderneming toevertrouwde middelen beschermd zijn door deze van de rechten van de onderneming te onderscheiden; dat dit beginsel de onderneming evenwel niet belet in eigen naam in het belang van de belegger werkzaamheden te verrichten wanneer de aard van de werkzaamheid zulks vereist en de belegger daarmee instemt, bij voorbeeld in het geval van effectenleningen;

Overwegende dat de procedures inzake vergunningen voor bijkantoren van beleggingsondernemingen waaraan in derde landen vergunning is verleend, van toepassing blijven; dat deze bijkantoren niet in aanmerking komen voor het vrij verrichten van diensten uit hoofde van

artikel 59, tweede alinea, van het Verdrag, noch voor de vrijheid van vestiging in andere Lid-Staten dan die waar zij gevestigd zijn; dat echter vergunningsaanvragen voor een dochteronderneming of verzoeken voor het verwerven van deelnemingen vanwege een onderneming die onder het recht van een derde land ressorteert, onderworpen zijn aan een procedure die erop gericht is te waarborgen dat beleggingsondernemingen uit de Gemeenschap in de betrokken derde landen een op wederkerigheid berustende behandeling verkrijgen;

Overwegende dat de vergunningen die door de bevoegde nationale autoriteiten overeenkomstig de bepalingen van deze richtlijn aan beleggingsondernemingen worden verleend, een communautaire en geen uitsluitend nationale draagwijdte meer zullen hebben, en dat de bestaande wederkerigheidsclausules niet meer geldig zullen zijn; dat er derhalve een soepele procedure nodig is aan de hand waarvan de wederkerigheid op een communautaire grondslag kan worden beoordeeld; dat deze procedure niet ten doel heeft de financiële markten van de Gemeenschap af te sluiten maar, aangezien de Gemeenschap voornemens is haar financiële markten voor de rest van de wereld open te houden, de liberalisatie van de globale financiële markten in derde landen te verbeteren; dat deze richtlijn daartoe voorziet in procedures voor onderhandelingen met derde landen en, in laatste instantie, in de mogelijkheid van maatregelen tot opschorting van nieuwe vergunningsaanvragen of beperking van het aantal nieuwe vergunningen;

Overwegende dat deze richtlijn onder meer tot doel heeft de beleggers te beschermen; dat het in dat verband aangewezen lijkt rekening te houden met de uiteenlopende behoefte aan bescherming van de onderscheiden categorieën van beleggers en hun niveau van professionele deskundigheid;

Overwegende dat de Lid-Staten erop moeten toezien dat er geen enkele belemmering bestaat voor de uitoefening, op dezelfde wijze als in de Lid-Staat van herkomst, van de werkzaamheden die onder de wederzijdse erkenning vallen, voor zover zij niet in strijd zijn met de vigerende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van algemeen belang in de Lid-Staat van ontvangst;

Overwegende dat een Lid-Staat geen afbreuk mag doen aan het recht van de beleggers die in deze Lid-Staat hun gewone verblijfplaats hebben of er gevestigd zijn, om ongeacht welke beleggingsdienst te laten verrichten door een buiten deze Lid-Staat gelegen en buiten deze Lid-Staat werkzame beleggingsonderneming die door deze richtlijn wordt bestreken;

Overwegende dat in sommige Lid-Staten clearing- en afwikkelingsfuncties kunnen worden uitgeoefend door instanties die losstaan van de markten waarop de transacties worden verricht, en dat derhalve overal waar in deze richtlijn sprake is van de toegang tot gereguleerde markten of het lidmaatschap van die markten, daarmee ook bedoeld wordt op de toegang tot instanties die clearing- en afwikkelingsfuncties voor gereguleerde markten uitoefenen, en het lidmaatschap van deze instanties;

Overwegende dat elke Lid-Staat ervoor dient te zorgen dat op zijn grondgebied een niet-discriminerende behandeling wordt gegeven aan alle beleggingsondernemingen

⁽¹⁾ Zie bladzijde 1 van dit Publikatieblad.

waaraan in een Lid-Staat vergunning is verleend, alsmede aan alle financiële instrumenten die op een gereglemeerde markt van een Lid-Staat worden genoteerd; dat met name alle beleggingsondernemingen daarom dezelfde mogelijkheden moeten krijgen om lid te worden van de gereglemeerde markten of toegang te krijgen tot die markten, en dat het bijgevolg van belang is, ongeacht de wijze waarop de transacties in de Lid-Staten georganiseerd zijn, onder de in deze richtlijn vastgestelde voorwaarden over te gaan tot afschaffing van de technische en juridische beperkingen van de toegang tot de gereglemeerde markten in het kader van het bepaalde in deze richtlijn;

Overwegende dat sommige Lid-Staten aan kredietinstellingen alleen toestaan om langs indirecte weg lid van hun gereglemeerde markten te worden via oprichting van een gespecialiseerde dochteronderneming; dat de in deze richtlijn aan kredietinstellingen geboden mogelijkheid om rechtstreeks lid van een gereglemeerde markt te worden zonder een gespecialiseerde dochteronderneming op te hoeven richten, voor die Lid-Staten neerkomt op een belangrijke hervorming, waarvan alle consequenties in het licht van de ontwikkelingen op de financiële markten opnieuw dienen te worden geëvalueerd; dat gelet op het voorgaande, in het verslag dat de Commissie hierover uiterlijk op 31 december 1998 aan de Raad zal voorleggen, alle factoren moeten worden verwerkt waarover de Raad dient te beschikken voor de heroverweging van de consequenties voor deze Lid-Staten, met name ten aanzien van het gevaar voor belangenconflicten en de graad van bescherming van de belegger;

Overwegende dat het van het allergrootste belang is dat de harmonisatie van de garantiestelsels op dezelfde datum van toepassing wordt als deze richtlijn; dat de Lid-Staten van ontvangst voorts, tot het van toepassing worden van een richtlijn strekkende tot harmonisatie van de garantiestelsels, de mogelijkheid behouden om de toepassing van hun garantiestelsel ook verplicht te stellen voor beleggingsondernemingen, met inbegrip van kredietinstellingen, waaraan in de andere Lid-Staten vergunning is verleend, wanneer de Lid-Staat van herkomst niet beschikt over een garantiestelsel dan wel over een stelsel dat geen gelijkwaardige bescherming biedt;

Overwegende dat de structuur van de gereglemeerde markten onder de nationale wetgeving moet blijven ressembleren, maar dat zulks geen hinderpaal mag vormen voor de liberalisatie van de toegang tot de gereglemeerde markten van de Lid-Staten van ontvangst voor beleggingsondernemingen waaraan in hun Lid-Staat van herkomst vergunning tot het verrichten van de betrokken diensten is verleend; dat overeenkomstig dit beginsel het recht van de Bondsrepubliek Duitsland en van Nederland geldt voor de activiteiten van „Kursmakler”, respectievelijk „hoekman”, op grond waarvan deze hun functie niet tegelijk met andere functies mogen uitoefenen; dat bijgevolg moet worden geconstateerd dat de „Kursmakler” en de „hoekman” niet in staat zijn hun diensten in andere Lid-Staten te verrichten; dat niemand, uit welke Lid-Staat ook, aanspraak kan maken op het uitoefenen van de functie van „Kursmakler” of „hoekman”, zonder aan dezelfde regels inzake onverenigbaarheid onderworpen te zijn als die welke voortvloeien uit het statuut van „Kursmakler” of van „hoekman”;

Overwegende dat in gedachten moet worden gehouden dat deze richtlijn zonder gevolgen moet blijven voor de bepalingen welke voortvloeien uit Richtlijn 79/279/EEG van de Raad van 5 maart 1979 tot coördinatie van de voorwaarden voor de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs⁽¹⁾;

Overwegende dat de stabiliteit en de goede werking van het financieel stelsel en de bescherming van de belegger vereisen dat de Lid-Staat van ontvangst het recht en de verantwoordelijkheid heeft om op zijn grondgebied te zorgen voor voorkoming en bestraffing van alle praktijken van beleggingsondernemingen die in strijd zijn met de gedragsregels en de andere wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die hij om redenen van algemeen belang heeft vastgesteld, alsook om in spoedeisende gevallen op te treden; dat voorts de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst bij de uitoefening van hun taken moeten kunnen rekenen op de meest nauwe samenwerking met de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst, vooral wat betreft de in het kader van dienstverrichting uitgeoefende werkzaamheden; dat de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst het recht hebben om door de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst in kennis te worden gesteld van de maatregelen die sancties jegens een onderneming of beperkingen van de activiteiten van een onderneming behelzen, welke de laatstgenoemde autoriteiten hebben getroffen ten aanzien van beleggingsondernemingen waaraan zij vergunning hebben verleend, ten einde hun opdracht op het stuk van bedrijfseconomisch toezicht doeltreffend te kunnen vervullen; dat te dien einde gezorgd moet worden voor samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten van herkomst en van ontvangst;

Overwegende dat ten einde zowel de beleggers te beschermen als te zorgen voor een goede werking van de effectenmarkten, de doorzichtigheid van de transacties dient te worden gewaarborgd, en dat de regels die met het oog daarop in deze richtlijn zijn vastgesteld voor de gereglemeerde markten, van toepassing zijn zowel op beleggingsondernemingen als op kredietinstellingen wanneer zij op de markt opereren;

Overwegende dat de bestudering van de problemen die zich voordoen op de gebieden welke bestreken worden door de richtlijnen van de Raad inzake beleggingsdiensten en effecten, zowel ten aanzien van de toepassing van de bestaande maatregelen als in het vooruitzicht van een verder doorgegeven coördinatie, de samenwerking vereist van de nationale autoriteiten en van de Commissie in een Comité; dat de instelling van een dergelijk comité andere vormen van samenwerking tussen toezichthoudende autoriteiten op dit gebied onverlet laat;

Overwegende dat technische wijzigingen van de gedetailleerde bepalingen van deze richtlijn op gezette tijden nodig kunnen zijn ten einde rekening te houden met de ontwikkelingen in de sector beleggingsdiensten; dat de Commissie de nodige wijzigingen zal aanbrengen na een en ander voorgelegd te hebben aan het comité dat op het gebied van de effectenmarkten zal worden opgericht,

⁽¹⁾ PB nr. L 66 van 16. 3. 1979, blz. 21. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Spanje en Portugal.

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

Definities en toepassingsgebied

Artikel 1

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. „beleggingsdienst”: iedere in deel A van de bijlage genoemde dienst die betrekking heeft op een van de in deel B van de bijlage genoemde instrumenten en verricht wordt voor derden;
2. „beleggingsonderneming”: iedere rechtspersoon wiens gewone beroep of bedrijf bestaat in het beroepsmatig verrichten van beleggingsdiensten voor derden.

Voor de toepassing van deze richtlijn kunnen de Lid-Staten in het begrip „beleggingsonderneming” ook ondernemingen opnemen die geen rechtspersoon zijn,

- wanneer het voor die ondernemingen geldende rechtssysteem aan derden een gelijkwaardige bescherming van hun belangen waarborgt als door een rechtspersoon wordt geboden, en
- mits die ondernemingen onderworpen zijn aan een gelijkwaardig prudentieel toezicht, dat aan hun rechtsstructuur aangepast is.

Wanneer deze natuurlijke personen echter diensten verrichten die het houden van geld of effecten van derden met zich brengen, mogen zij voor de toepassing van deze richtlijn alleen als een beleggingsonderneming worden beschouwd, indien zij, onverminderd de overige in deze richtlijn en in Richtlijn 93/6/EEG vastgestelde eisen, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de eigendomsrechten van derden ten aanzien van de hun toebehorende waardepapieren en gelden moeten zijn gevrijwaard, met name in geval van insolventie van de onderneming of haar eigenaars, of van beslaglegging, schuldvergelijking of andere rechtsmiddelen, aangewend door de schuldeisers van de onderneming of van haar eigenaars;
- de beleggingsonderneming moet onderworpen zijn aan voorschriften die tot doel hebben toezicht te houden op de solvabiliteit van de onderneming en van haar eigenaars;
- de jaarrekening van de beleggingsonderneming moet worden gecontroleerd door een of meer personen die krachtens de nationale wetgeving bevoegd zijn rekeningen te controleren;
- wanneer een onderneming slechts één eigenaar heeft, moet deze maatregelen nemen ter bescherming van de beleggers in geval van beëindiging van de activiteiten van de onderneming ten gevolge van zijn overlijden, onbekwaamheid of andere vergelijkbare omstandigheden.

De Commissie brengt vóór 31 december 1997 verslag uit over de toepassing van de tweede en derde alinea van dit punt en stelt zo nodig voor deze te wijzigen of te schrappen.

Wanneer een persoon een activiteit verricht als bedoeld in deel A, punt 1, onder a), van de bijlage en deze activiteit uitsluitend wordt uitgeoefend voor rekening en onder de volledige en onvoorwaardelijke verantwoordelijkheid van een beleggingsonderneming, wordt die activiteit als activiteit van de beleggingsonderneming zelf, en niet van die persoon aangemerkt;

3. „kredietinstelling”: kredietinstelling zoals gedefinieerd in artikel 1, eerste streepje, van Richtlijn 77/780/EEG ⁽¹⁾, met uitsluiting van instellingen als bedoeld in artikel 2, lid 2, van die richtlijn;

4. „effecten”:

— aandelen en andere met aandelen gelijk te stellen waardepapieren

— obligaties en andere schuldinstrumenten

die op de kapitaalmarkt verhandelbaar zijn, en

— alle andere gewoonlijk verhandelde waardepapieren waarmee die effecten via inschrijving of omruiling kunnen worden verworven of die in contanten worden afgewikkeld;

— met uitsluiting van betaalmiddelen;

5. „geldmarktinstrumenten”: de categorieën instrumenten die gewoonlijk op de geldmarkt worden verhandeld;

6. „Lid-Staat van herkomst”:

a) ingeval de beleggingsonderneming een natuurlijke persoon is, de Lid-Staat waar deze persoon zijn hoofdkantoor heeft;

b) ingeval de beleggingsonderneming een rechtspersoon is, de Lid-Staat waar haar statutaire zetel is gelegen, of indien zij overeenkomstig haar nationale wetgeving geen statutaire zetel heeft, de Lid-Staat waar haar hoofdkantoor is gelegen;

c) ingeval het een markt betreft, de Lid-Staat waar de statutaire zetel is gelegen van het orgaan dat instaat voor het verloop van de handel of, indien het overeenkomstig zijn nationale wetgeving geen statutaire zetel heeft, de Lid-Staat waar zijn hoofdkantoor is gelegen;

⁽¹⁾ PB nr. L 322 van 17. 12. 1977, blz. 30. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/646/EEG (PB nr. L 386 van 30. 12. 1989, blz. 1).

7. „Lid-Staat van ontvangst”: de Lid-Staat waar de beleggingsonderneming een bijkantoor heeft of diensten verricht;
8. „bijkantoor”: een bedrijfszetel die een onderdeel zonder rechtspersoonlijkheid vormt van een beleggingsonderneming en die beleggingsdiensten verricht waarvoor de beleggingsonderneming een vergunning heeft gekregen; verscheidene bedrijfszetels in een zelfde Lid-Staat van een beleggingsonderneming met hoofdkantoor in een andere Lid-Staat worden beschouwd als één enkel bijkantoor;
9. „bevoegde autoriteiten”: de autoriteiten die elke Lid-Staat krachtens artikel 22 aanwijst;
10. „gekwalificeerde deelneming”: het rechtstreeks of middellijk bezitten van een deelneming in een beleggingsonderneming van ten minste 10% van het kapitaal of van de stemrechten, dan wel van een deelneming die de mogelijkheid inhoudt een invloed van betekenis uit te oefenen op de bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming waarin wordt deelgenomen.

Voor de toepassing van deze definitie in het kader van de artikelen 4 en 9, en van de andere in artikel 9 bedoelde deelnemingspercentages, worden de stemrechten, bedoeld in artikel 7 van Richtlijn 88/627/EEG ⁽¹⁾, in aanmerking genomen;

11. „moederonderneming”: een moederonderneming in de zin van de artikelen 1 en 2 van Richtlijn 83/349/EEG ⁽²⁾;
12. „dochteronderneming”: een dochteronderneming in de zin van de artikelen 1 en 2 van Richtlijn 83/349/EEG; elke dochteronderneming van een dochteronderneming wordt ook beschouwd als een dochteronderneming van de moederonderneming die aan het hoofd van deze ondernemingen staat;
13. „gereguleerde markt”: markt van de in deel B van de bijlage genoemde financiële instrumenten,
  - opgenomen in de in artikel 16 bedoelde lijst, opgesteld door de Lid-Staat die de Lid-Staat van herkomst is in de zin van artikel 1, punt 6, onder c);
  - regelmatig werkend;
  - gekenmerkt door het feit dat in door de bevoegde autoriteiten opgestelde of goedgekeurde bepalingen de voorwaarden voor de werking van en de toegang tot de markt zijn vastgelegd, alsmede, wanneer Richtlijn 79/279/EEG van toepassing is, de bij die richtlijn vastgestelde voorwaarden voor toelating tot de notering, en wanneer die richtlijn niet van toepassing is, de

voorwaarden waaraan deze financiële instrumenten moeten voldoen om daadwerkelijk op de markt verhandeld te kunnen worden;

— die alle verplichtingen oplegt inzake melding en doorzichtigheid welke op grond van de artikelen 20 en 21 zijn voorgeschreven;

14. „zeggenschap”: zeggenschap in de zin van artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG.

Artikel 2

1. Deze richtlijn is van toepassing op alle beleggingsondernemingen. Op kredietinstellingen met een overeenkomstig de Richtlijnen 77/780/EEG en 89/646/EEG verleende vergunning voor de uitoefening van een of meer van de in deel A van de bijlage genoemde beleggingsdiensten, zijn echter alleen lid 4 van dit artikel, artikel 8, lid 2, de artikelen 10 en 11, artikel 12, eerste alinea, artikel 14, leden 3 en 4, en de artikelen 15, 19 en 20 van toepassing.

2. Deze richtlijn is niet van toepassing op:

- a) verzekeringsondernemingen in de zin van artikel 1 van Richtlijn 73/239/EEG ⁽³⁾ of artikel 1 van Richtlijn 79/267/EEG ⁽⁴⁾ alsmede op ondernemingen die de in Richtlijn 64/225/EEG ⁽⁵⁾ bedoelde werkzaamheden van herverzekering en retrocessie uitoefenen;
- b) ondernemingen die uitsluitend beleggingsdiensten verrichten voor hun moederonderneming, hun dochterondernemingen of een andere dochteronderneming van hun moederonderneming;
- c) personen die een beleggingsdienst als incidentele activiteit verrichten in het kader van een beroeps werkzaamheid, indien deze werkzaamheid aan wettelijke of bestuursrechtelijke voorschriften of aan een beroepscode is onderworpen en het verrichten van de dienst op grond daarvan niet is uitgesloten;
- d) ondernemingen waarvan de beleggingsdiensten uitsluitend bestaan in het beheer van een werknemersparticipatieplan;
- e) ondernemingen waarvan de beleggingsdiensten bestaan in het verstrekken van zowel de diensten bedoeld onder b) als die bedoeld onder d);
- f) de centrale banken van de Lid-Staten en andere nationale instellingen met een soortgelijke functie en andere overheidsinstellingen die belast zijn met het beheer van de overheidsschuld of betrokken zijn bij dit beheer;

⁽³⁾ PB nr. L 228 van 16. 8. 1973, blz. 3. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/619/EEG (PB nr. L 330 van 29. 11. 1990, blz. 50).

⁽⁴⁾ PB nr. L 63 van 13. 3. 1979, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/618/EEG (PB nr. L 330 van 29. 11. 1990, blz. 44).

⁽⁵⁾ PB nr. L 56 van 4. 4. 1964, blz. 878/64.

⁽¹⁾ PB nr. L 348 van 17. 12. 1988, blz. 62.

⁽²⁾ PB nr. L 193 van 18. 7. 1983, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 90/605/EEG (PB nr. L 317 van 16. 11. 1990, blz. 60).

g) ondernemingen

— die geen geld of effecten van cliënten mogen houden en daarom ten aanzien van hun cliënten nooit in een debiteurenpositie kunnen verkeren; en

— die enkel beleggingsdiensten mogen verrichten in de vorm van het ontvangen en doorgeven van orders met betrekking tot effecten of rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging; en

— die bij het verstrekken van deze dienst alleen orders mogen doorgeven

i) aan beleggingsondernemingen waaraan overeenkomstig deze richtlijn vergunning is verleend;

ii) aan kredietinstellingen waaraan overeenkomstig de Richtlijnen 77/780/EEG en 89/646/EEG vergunning is verleend;

iii) aan bijkantoren van beleggingsondernemingen of van kredietinstellingen waaraan in een derde land vergunning is verleend en die onderworpen zijn en zich houden aan prudentiële voorschriften welke door de bevoegde autoriteiten als minstens even streng worden beschouwd als de voorschriften van onderhavige richtlijn of van de Richtlijnen 89/646/EEG of 93/6/EEG;

iv) aan instellingen voor collectieve belegging die op grond van de wetgeving van een Lid-Staat rechten van deelneming bij het publiek mogen plaatsen, en aan bestuurders van zulke instellingen;

v) aan beleggingsmaatschappijen met vast kapitaal in de zin van artikel 15, lid 4, van Richtlijn 77/91/EEG⁽¹⁾, waarvan de effecten op een gereglementeerde markt van een Lid-Staat genoteerd zijn of verhandeld worden

— en waarvan de activiteiten op nationaal niveau aan voorschriften of aan een beroepscode zijn onderworpen;

h) instellingen voor collectieve belegging, ongeacht of zij op communautair niveau gecoördineerd zijn, alsmede de bewaarders en beheerders van deze instellingen;

i) personen wier hoofdbedrijf bestaat in het onder elkaar of met producenten of professionele gebruikers verhandelen van grondstoffen („commodities”) en die alleen beleggingsdiensten verrichten voor deze tegenpartijen en in de mate dat hun hoofdbedrijf zulks vereist;

j) ondernemingen van wie de beleggingsdiensten exclusief bestaan in het uitsluitend voor eigen rekening handelen op een markt voor financiële futures of voor opties, of die voor andere leden van deze zelfde markt handelen, of aan deze laatsten een prijs geven, en die door een clearing member van deze markt worden gegarandeerd. De verantwoordelijkheid voor de uit-

voering van de door deze ondernemingen gesloten contracten berust bij een clearing member van deze zelfde markt;

k) verenigingen die door Deense pensioenfondsen zijn opgericht met de uitsluitende bedoeling de activa van de deelnemende pensioenfondsen te beheren;

l) „agenti di cambio” waarvan de activiteiten en de functie geregeld zijn bij het Italiaans koninklijk besluit nr. 222 van 7 maart 1925, alsmede bij de latere bepalingen tot wijziging daarvan, en wie machtiging is verleend om hun werkzaamheden voort te zetten op grond van artikel 19 van de Italiaanse wet nr. 1 van 2 januari 1991.

3. Uiterlijk op 31 december 1998 en nadien op gezette tijden, brengt de Commissie verslag uit over de toepassing van lid 2 in samenhang met deel A van de bijlage, en stelt zij op basis van de werking van deze richtlijn in voorkomend geval wijzigingen voor in de omschrijving van de uitsluitingen van deze richtlijn en de door deze richtlijn bestreken diensten.

4. De bij deze richtlijn verleende rechten gelden niet voor het verrichten van diensten als tegenpartij van de Staat, van de centrale bank, of van andere nationale instellingen met een soortgelijke functie, van een Lid-Staat bij het voeren van het monetair, wisselkoers- en overheidsschuldbeleid, alsmede het reservebeheer van de betrokken Lid-Staat.

TITEL II

Voorwaarden voor toegang tot de werkzaamheden

Artikel 3

1. Elke Lid-Staat stelt de toegang tot de werkzaamheden van beleggingsondernemingen waarvoor hij de Lid-Staat van herkomst is, afhankelijk van een vergunning. Deze vergunning wordt verleend door de overeenkomstig artikel 22 aangewezen bevoegde autoriteiten van deze Lid-Staat. In de vergunning worden de in deel A van de bijlage bedoelde beleggingsdiensten vermeld die de onderneming mag verrichten. De vergunning kan tevens een of meer nevendiensten als bedoeld in deel C van de bijlage bestrijken. Een vergunning in de zin van deze richtlijn mag onder geen beding worden afgegeven voor diensten die alleen tot deel C van de bijlage behoren.

2. De Lid-Staten eisen:

— dat het hoofdkantoor van beleggingsondernemingen die rechtspersonen zijn en die overeenkomstig hun nationale wetgeving een statutaire zetel hebben, zich bevindt in de Lid-Staat waar de statutaire zetel is gevestigd;

— dat het hoofdkantoor van andere beleggingsondernemingen zich bevindt in de Lid-Staat waar de vergunning is afgegeven en waar zij feitelijk werkzaam zijn.

⁽¹⁾ PB nr. L 26 van 31. 1. 1977. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Spanje en Portugal.

3. Onverminderd andere in de nationale wetgeving vervatte algemeen toepasselijke voorwaarden verlenen de bevoegde autoriteiten de vergunning slechts indien:

- de beleggingsonderneming, gelet op de aard van de betrokken beleggingsdienst, over voldoende aanvangskapitaal beschikt overeenkomstig Richtlijn 93/6/EEG;
- de personen die het bedrijf van de beleggingsonderneming feitelijk leiden, als voldoende betrouwbaar bekendstaan en over voldoende ervaring beschikken.

De beleidslijnen voor de activiteit van de onderneming moeten worden bepaald door ten minste twee personen die aan deze zelfde voorwaarden voldoen. De bevoegde autoriteiten kunnen evenwel ook vergunning verlenen aan een beleggingsonderneming die een natuurlijke persoon is of, rekening houdend met de aard en de omvang van haar werkzaamheden, een beleggingsonderneming die een rechtspersoon is en overeenkomstig haar statuten en haar nationale wetgeving wordt geleid door één natuurlijke persoon, mits een passend mechanisme een gelijkwaardig resultaat garandeert, met name ten aanzien van artikel 1, punt 2, derde alinea, laatste streepje.

4. De Lid-Staten bepalen bovendien dat de vergunningsaanvraag vergezeld moet gaan van een programma van werkzaamheden waarin met name de aard van de beoogde verrichtingen alsmede de organisatiestructuur van de beleggingsonderneming worden vermeld.

5. De aanvrager wordt er binnen zes maanden na de indiening van een volledige aanvraag van in kennis gesteld of de vergunning toegekend dan wel geweigerd is. Weigering van een vergunning wordt met redenen omkleed.

6. Wanneer de vergunning wordt verleend, mag de beleggingsonderneming onmiddellijk haar werkzaamheden aanvangen.

7. De bevoegde autoriteiten mogen de vergunning die aan een onder deze richtlijn vallende beleggingsonderneming is verleend, slechts intrekken indien deze beleggingsonderneming:

- a) binnen een termijn van twaalf maanden geen gebruik maakt van de vergunning, uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven geen gebruik van de vergunning te zullen maken of het verrichten van beleggingsdiensten gedurende een periode van meer dan zes maanden heeft gestaakt, tenzij de betrokken Lid-Staat voorschrijft dat in die gevallen de vergunning vervalt;
- b) de vergunning heeft gekregen door middel van valse verklaringen of op enige andere onregelmatige wijze;
- c) niet meer voldoet aan de voorwaarden waarop de vergunning is verleend;
- d) niet meer voldoet aan Richtlijn 93/6/EEG;
- e) de in toepassing van de artikelen 10 en 11 vastgestelde bepalingen op ernstige wijze en systematisch heeft overtreden;
- f) in een van de overige gevallen verkeert waarvoor de nationale voorschriften in intrekking voorzien.

Artikel 4

De bevoegde autoriteiten verlenen geen vergunning tot het uitoefenen van de werkzaamheden van een beleggingsonderneming voordat zij in kennis zijn gesteld van de identiteit van de rechtstreekse of middellijke aandeelhouders of vennoten, natuurlijke of rechtspersonen, die daarin een gekwalificeerde deelneming bezitten, alsmede van het bedrag van die deelneming.

De bevoegde autoriteiten verlenen geen vergunning indien zij, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming te garanderen, niet overtuigd zijn van de geschiktheid van de genoemde aandeelhouders of vennoten.

Artikel 5

De Lid-Staten passen op bijkantoren van beleggingsondernemingen met statutaire zetel buiten de Gemeenschap, wanneer deze bijkantoren hun werkzaamheden aanvangen of reeds verrichten, geen bepalingen toe die leiden tot een gunstiger behandeling dan die welke geldt voor bijkantoren van beleggingsondernemingen met statutaire zetel binnen de Gemeenschap.

Artikel 6

De bevoegde autoriteiten van de andere betrokken Lid-Staat moeten vooraf worden geraadpleegd bij het verlenen van een vergunning aan een beleggingsonderneming die:

- of wel een dochteronderneming is van een beleggingsonderneming of van een kredietinstelling waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend,
- of wel een dochteronderneming is van de moederonderneming van een beleggingsonderneming of kredietinstelling waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend,
- of wel onder de zeggenschap staat van dezelfde natuurlijke of rechtspersonen die de zeggenschap hebben over een beleggingsonderneming of kredietinstelling waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend.

TITEL III

Betrekkingen met derde landen

Artikel 7

1. De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten stellen de Commissie in kennis van:

- a) elke vergunningsverlening voor een rechtstreekse of middellijke dochteronderneming van een of meer moederondernemingen die onder het recht van een derde land vallen;

- b) elke deelneming van een dergelijke moederonderneming in een beleggingsonderneming van de Gemeenschap waardoor deze onderneming haar dochteronderneming zou worden.

In afwachting van de oprichting door de Raad, op voorstel van de Commissie, van een comité voor het effectenbedrijf stelt de Commissie in beide gevallen de Raad daarvan in kennis.

Wanneer vergunning wordt verleend aan een rechtstreekse of middellijke dochteronderneming van een of meer moederondernemingen die onder het recht van een derde land vallen, wordt de structuur van de groep vermeld in de kennisgeving van de bevoegde autoriteiten aan de Commissie.

2. De Lid-Staten stellen de Commissie in kennis van de algemene moeilijkheden die hun beleggingsondernemingen ondervinden bij vestiging of het verrichten van beleggingsdiensten in een derde land.

3. De Commissie stelt, voor de eerste maal niet later dan zes maanden vóór het van toepassing worden van deze richtlijn en vervolgens periodiek, een verslag op waarin de in de leden 4 en 5 bedoelde behandeling van beleggingsondernemingen van de Gemeenschap in derde landen, met betrekking tot de vestiging en het verrichten van beleggingsdiensten en het verwerven van deelnemingen in beleggingsondernemingen van derde landen wordt onderzocht. De Commissie legt deze verslagen, in voorkomend geval vergezeld van passende voorstellen, voor aan de Raad.

4. Indien de Commissie vaststelt, hetzij op grond van de in lid 3 bedoelde verslagen, hetzij op basis van andere informatie, dat een derde land de beleggingsondernemingen van de Gemeenschap geen daadwerkelijke toegang tot de markt verleent die vergelijkbaar is met die welke de Gemeenschap toekent aan beleggingsondernemingen van dat derde land, kan zij aan de Raad voorstellen doen om een passend onderhandelingsmandaat te verkrijgen ten einde voor de beleggingsondernemingen van de Gemeenschap vergelijkbare concurrentiemogelijkheden te verkrijgen. De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

5. Indien de Commissie vaststelt, hetzij op grond van de in lid 3 bedoelde verslagen, hetzij op basis van andere informatie, dat in een derde land beleggingsondernemingen niet de nationale behandeling krijgen die dezelfde concurrentiemogelijkheden biedt als die welke aan binnenlandse beleggingsondernemingen worden geboden, en dat de voorwaarden voor daadwerkelijke toegang tot de markt niet zijn vervuld, kan zij onderhandelingen openen om dit euvel te verhelpen.

In de in de eerste alinea bedoelde omstandigheden kan ook, naast het openen van onderhandelingen, te allen tijde, overeenkomstig de procedure die zal worden vastgesteld in de richtlijn waarbij de Raad het in lid 1 bedoelde comité zal oprichten, worden besloten dat de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten hun beslissingen inzake reeds ingediende of toekomstige vergunningsaanvragen en het verwerven van deelnemingen door recht-

streekse of middellijke moederondernemingen die onder het recht van het betrokken derde land vallen, moeten beperken of opschorten. De bedoelde maatregelen zijn ten hoogste drie maanden geldig.

Vóór het verstrijken van deze termijn van drie maanden kan de Raad in het licht van het resultaat van de onderhandelingen, op voorstel van de Commissie, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluiten of de maatregelen van toepassing blijven.

Een dergelijke beperking of opschorting geldt niet voor de oprichting van dochterondernemingen door beleggingsondernemingen die een vergunning hebben gekregen in de Gemeenschap, of door dochterondernemingen daarvan, noch voor het verwerven van deelnemingen door dergelijke beleggingsondernemingen of dochterondernemingen in een beleggingsonderneming van de Gemeenschap.

6. Indien de Commissie een van de in de leden 4 en 5 bedoelde situaties constateert, stellen de Lid-Staten haar desgevraagd in kennis van:

- elke vergunningsaanvraag door een rechtstreekse of middellijke dochteronderneming waarvan een of meer moederondernemingen onder het recht van het betrokken derde land vallen;
- elk op grond van artikel 10 door een dergelijke moederonderneming aan hen voorgelegd voornemen tot verwerving van een deelneming in een beleggingsonderneming van de Gemeenschap, waardoor deze instelling haar dochteronderneming zou worden.

Deze kennisgevingsverplichting vervalt zodra met het derde land als bedoeld in lid 4 of lid 5 een overeenkomst is gesloten of wanneer de in lid 5, tweede en derde alinea, bedoelde maatregelen niet meer van toepassing zijn.

7. De krachtens dit artikel getroffen maatregelen moeten in overeenstemming zijn met de verplichtingen die de Gemeenschap heeft uit hoofde van bilaterale of multilaterale overeenkomsten inzake de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van beleggingsondernemingen.

TITEL IV

Uitoefeningsvoorwaarden

Artikel 8

1. De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst schrijven voor dat een beleggingsonderneming waaraan zij vergunning hebben verleend, te allen tijde aan de in artikel 3, lid 3, bedoelde voorwaarden moet voldoen.

2. De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst schrijven voor dat een beleggingsonderneming waaraan zij vergunning hebben verleend, aan de in Richtlijn 93/6/EEG vastgestelde regels moet voldoen.

3. Het prudentieel toezicht op een beleggingsonderneming berust bij de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst, ongeacht of de beleggingsonderneming in een andere Lid-Staat een bijkantoor vestigt of daar diensten verricht, onverminderd de bepalingen van deze richtlijn welke een bevoegdheid van de autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst inhouden.

Artikel 9

1. De Lid-Staten bepalen dat iedere persoon die het voornemen heeft om rechtstreeks of middellijk een gekwalificeerde deelneming in een beleggingsonderneming te verwerven, de bevoegde autoriteiten daarvan vooraf in kennis moet stellen onder vermelding van het bedrag van die deelneming. Tot kennisgeving aan de bevoegde autoriteiten is eveneens gehouden iedere persoon die het voornemen heeft de omvang van zijn gekwalificeerde deelneming zodanig te vergroten dat het percentage van de door hem gehouden stemrechten of aandelen 20 %, 33 % of 50 % bereikt of overschrijdt of dat de beleggingsonderneming zijn dochteronderneming wordt.

Onverminderd lid 2 beschikken de bevoegde autoriteiten over een termijn van ten hoogste drie maanden, te rekenen vanaf de datum van de in de eerste alinea bedoelde kennisgeving, om zich tegen het voornemen te verzetten indien zij, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming te garanderen, niet overtuigd zijn van de geschiktheid van de in de eerste alinea bedoelde persoon. Indien er geen bezwaar is, kunnen de autoriteiten een maximumtermijn vaststellen voor de uitvoering van het voornemen.

2. Indien de verwerfer van de in lid 1 bedoelde deelnemingen een beleggingsonderneming is waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend, of een moederonderneming van een beleggingsonderneming waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend, of een persoon die zeggenschap heeft over een beleggingsonderneming waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend, en indien de beleggingsonderneming waarin de verwervende onderneming een deelneming wil verkrijgen, daardoor een dochteronderneming van die onderneming wordt of onder haar zeggenschap komt, moet over de verwerving voorafgaand overleg plaatsvinden overeenkomstig artikel 6.

3. De Lid-Staten bepalen dat iedere persoon die het voornemen heeft rechtstreeks of middellijk zijn gekwalificeerde deelneming in een beleggingsonderneming af te stoten, de bevoegde autoriteiten daarvan vooraf in kennis moet stellen onder vermelding van het bedrag van deze deelneming. Tot kennisgeving aan de bevoegde autoriteiten is eveneens gehouden iedere persoon die het voornemen heeft de omvang van zijn gekwalificeerde deelneming zodanig te verkleinen dat het percentage van de door hem gehouden stemrechten of aandelen onder 20 %, 33 % of 50 % daalt of dat de beleggingsonderneming ophoudt zijn dochteronderneming te zijn.

4. Zodra zij daarvan kennis hebben, stellen de beleggingsondernemingen de bevoegde autoriteiten in kennis van de verwervingen of afstotingen van deelnemingen in hun kapitaal waardoor stijging boven of daling onder een van de drempels als bedoeld in de leden 1 en 3 optreedt.

Tevens stellen zij de bevoegde autoriteiten ten minste eens per jaar in kennis van de identiteit van de aandeelhouders of vennoten die gekwalificeerde deelnemingen bezitten, alsmede van de omvang van die deelnemingen zoals die met name blijken uit de gegevens die worden verstrekt bij de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders of vennoten, of uit de informatie die is ontvangen uit hoofde van de verplichtingen van ter beurze genoteerde vennootschappen.

5. De Lid-Staten bepalen dat, indien de door de in lid 1 bedoelde personen uitgeoefende invloed een prudente en gezonde bedrijfsvoering van de beleggingsonderneming zou kunnen belemmeren, de bevoegde autoriteiten de passende maatregelen treffen om aan deze toestand een einde te maken. Deze maatregelen kunnen met name bestaan in bindende aanwijzingen, sancties tegen bestuurders en schorsing van de uitoefening van de stemrechten die verbonden zijn aan de aandelen welke door de betrokken aandeelhouders of vennoten worden gehouden.

Soortgelijke maatregelen zijn van toepassing op personen die de in lid 1 van dit artikel bedoelde verplichting inzake voorafgaande kennisgeving niet naleven. Wanneer een deelneming wordt verworven ondanks het bezwaar van de bevoegde autoriteiten, bepalen de Lid-Staten, onverminderd andere te treffen sancties, dat de uitoefening van de betrokken stemrechten wordt geschorst of dat de uitgebrachte stemmen nietig zijn of nietig verklaard kunnen worden.

Artikel 10

De Lid-Staat van herkomst stelt prudentiële regels op die bij voortdurende door de beleggingsonderneming moeten worden nageleefd. In deze toezichtsregels wordt met name de eis gesteld dat de beleggingsonderneming:

- beschikt over een goede administratieve en boekhoudkundige organisatie, controle- en beveiligingsvoorzieningen op het gebied van de elektronische informatieverwerking, en adequate interne controleprocedures, waaronder met name een regeling voor de persoonlijke transacties van de werknemers van de onderneming;
- adequate regelingen treft met betrekking tot de waardepapieren van beleggers ter vrijwaring van hun eigendomsrechten, met name in het geval van insolventie van de onderneming, en om te voorkomen dat effecten van beleggers door de beleggingsonderneming voor eigen rekening worden gebruikt, tenzij met uitdrukkelijke instemming van de beleggers;
- adequate regelingen treft met betrekking tot het geld van beleggers ter vrijwaring van hun rechten en om, behalve in het geval van kredietinstellingen, te voorkomen dat geld van beleggers door de beleggingsonderneming voor eigen rekening wordt gebruikt;
- ervoor zorgt dat de registratie van de uitgevoerde transacties althans voldoende is om de autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst in staat te stellen om na te gaan of de prudentiële regels, waarvan zij de toepassing moeten waarborgen, worden nageleefd. Deze geregistreerde gegevens moeten gedurende een door de bevoegde autoriteiten te bepalen periode worden bewaard;

- zodanig is gestructureerd en georganiseerd dat er een minimaal risico wordt gelopen dat belangenconflicten tussen de onderneming en haar cliënten of tussen haar cliënten onderling afbreuk doen aan de belangen van de cliënten. De bij de oprichting van een bijkantoor gevolgde wijze van organisatie mag evenwel niet indruisen tegen de door de Lid-Staat van ontvangst inzake belangenconflicten voorgeschreven gedragsregels.

Artikel 11

1. De Lid-Staten stellen gedragsregels op die bij voortduring door de beleggingsondernemingen moeten worden nageleefd. In deze regels moet minimaal uitvoering worden gegeven aan de in de onderstaande streepjes beschreven beginselen, en zij moeten worden toegepast met inachtneming van de professionele aard van de persoon voor wie de dienst wordt verricht. De Lid-Staten passen deze regels in voorkomend geval ook toe op de in deel C van de bijlage bedoelde nevendiensten. Krachtens deze beginselen moet de beleggingsonderneming:

- zich bij haar bedrijfsuitoefening op een loyale en billijke wijze inzetten voor de belangen van haar cliënten en de integriteit van de markt;
- zich met de nodige bekwaamheid, zorgvuldigheid en toewijding inzetten voor de belangen van haar cliënten en de integriteit van de markt;
- beschikken over en doeltreffend gebruik maken van de middelen en procedures die nodig zijn voor een deugdelijke bedrijfsuitoefening;
- informatie inwinnen over de financiële positie van haar cliënten, hun ervaring met beleggingen en hun doelstellingen in verband met de gevraagde diensten;
- bij de onderhandelingen met haar cliënten op passende wijze alle dienstige informatie verstrekken;
- belangenconflicten trachten te voorkomen en, wanneer deze onvermijdelijk zijn, ervoor zorgen dat haar cliënten op billijke wijze worden behandeld;
- zich voegen naar alle voor de uitoefening van haar werkzaamheden geldende voorschriften ten einde de belangen van haar cliënten optimaal te behartigen en de integriteit van de markt optimaal te bevorderen.

2. Onverminderd de in het kader van een harmonisatie van de gedragsregels te nemen besluiten blijven de tenuitvoerlegging en het toezicht op de naleving van deze regels onder de bevoegdheid vallen van de Lid-Staat waar de dienst wordt verricht.

3. Wanneer een beleggingsonderneming een order uitvoert, wordt het criterium van de professionele aard van de belegger met het oog op de toepassing van de in lid 1 bedoelde regels getoetst ten aanzien van de belegger van wie de order oorspronkelijk is uitgegaan, ongeacht of deze order rechtstreeks door de belegger zelf is geplaatst

dan wel middellijk via een beleggingsonderneming die de dienst bedoeld in deel A, punt 1, onder a), van de bijlage verstrekt.

Artikel 12

De onderneming is ertoe verplicht om aan beleggers, alvorens met hen zakelijke betrekkingen aan te knopen, mede te delen welk garantiefonds of gelijkwaardige bescherming met betrekking tot de voorgenomen transactie(s) van toepassing is, welke dekking door het desbetreffende systeem wordt geboden, dan wel dat er geen fonds of garantie bestaat.

De Raad neemt er akte van dat de Commissie verklaart hem uiterlijk op 31 juli 1993 voorstellen te zullen doen met het oog op de harmonisatie van de garantiestelsels met betrekking tot transacties van beleggingsondernemingen. De Raad zal ter zake zo spoedig mogelijk een besluit nemen, waarbij het in de bedoeling ligt dat de stelsels die in deze voorstellen behandeld worden, van toepassing worden op de datum van toepassing van deze richtlijn.

Artikel 13

De bepalingen van deze richtlijn beletten beleggingsondernemingen waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend, niet hun diensten met alle beschikbare communicatiemiddelen te adverteren in de Lid-Staat van ontvangst, mits zij alle voorschriften inzake de vorm en de inhoud van dit adverteren in acht nemen die zijn vastgesteld om redenen van algemeen belang.

TITEL V

Vrijheid van vestiging en vrij verrichten van diensten

Artikel 14

1. De Lid-Staten dragen er zorg voor dat de beleggingsdiensten en de andere diensten die genoemd zijn in deel C van de bijlage, op hun grondgebied kunnen worden uitgeoefend overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 17, 18 en 19, zowel door middel van het vestigen van een bijkantoor als door middel van het vrij verrichten van diensten, door iedere beleggingsonderneming waaraan door de bevoegde autoriteiten van een andere Lid-Staat vergunning is verleend en waarop door hen toezicht wordt gehouden overeenkomstig het bepaalde in deze richtlijn, mits deze diensten onder de vergunning vallen.

Deze richtlijn laat onverlet de bevoegdheden van de Lid-Staten van ontvangst ten aanzien van de rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging die niet vallen onder Richtlijn 85/611/EEG⁽¹⁾.

(1) PB nr. L 375 van 31. 12. 1985, blz. 3. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/220/EEG (PB nr. L 100 van 19. 4. 1988, blz. 31).

2. De Lid-Staten mogen de vestiging van een bijkantoor of het verrichten van diensten als bedoeld in lid 1, niet afhankelijk stellen van een vergunning, noch onderwerpen aan de verplichting eigen kapitaal te verschaffen of aan maatregelen van gelijke werking.

3. Een Lid-Staat mag voorschrijven dat de transacties met betrekking tot de diensten als bedoeld in lid 1 op een gereglementeerde markt worden verricht wanneer zij aan alle hieronder vermelde criteria voldoen:

- de belegger heeft zijn gewone verblijfplaats in deze Lid-Staat of is er gevestigd;
- de beleggingsonderneming verricht de transactie hetzij via een hoofdvestiging of een bijkantoor in deze Lid-Staat hetzij in het kader van het vrij verrichten van diensten in deze Lid-Staat;
- de transactie betreft een instrument dat op een gereglementeerde markt van deze Lid-Staat verhandeld wordt.

4. Wanneer een Lid-Staat lid 3 toepast, verleent hij de beleggers die in deze Lid-Staat hun gewone verblijfplaats hebben of er gevestigd zijn, het recht om af te wijken van de krachtens lid 3 opgelegde verplichting en de in lid 3 bedoelde transacties buiten een gereglementeerde markt te laten verrichten. De Lid-Staten kunnen de uitoefening van dit recht afhankelijk stellen van een uitdrukkelijke machtiging, rekening houdend met de uiteenlopende behoeften aan bescherming van de beleggers en met name het vermogen van professionele en institutionele beleggers om hun belangen optimaal te behartigen. Deze machtiging moet in ieder geval kunnen worden gegeven onder voorwaarden die de prompte uitvoering van de opdrachten van de belegger niet in het geding brengen.

5. De Commissie brengt uiterlijk op 31 december 1998 verslag uit over de werking van het bepaalde in de leden 3 en 4, en doet in voorkomend geval wijzigingsvoorstellen.

Artikel 15

1. Onverminderd de uitoefening van de vrijheid van vestiging en van dienstverrichting als bedoeld in artikel 14, dragen de Lid-Staten van ontvangst er zorg voor dat beleggingsondernemingen die van de bevoegde autoriteiten van hun Lid-Staat van herkomst een vergunning hebben verkregen om diensten te verrichten als bedoeld in deel A, punten 1 b) en 2, van de bijlage, in de Lid-Staten van ontvangst rechtstreeks of middellijk lid kunnen worden van de gereglementeerde markten waar soortgelijke diensten worden verricht, dan wel rechtstreeks of middellijk toegang hebben tot die markten, alsmede toegang hebben tot de clearing- en afwikkelingsstelsels die de leden van de gereglementeerde markten ter beschikking staan, dan wel lid van die stelsels kunnen worden.

De Lid-Staten gaan over tot afschaffing van alle nationale voorschriften, wetten of statuten van gereglementeerde

markten, die een beperking behelzen van het aantal personen dat daartoe toegang heeft. Indien de toegang tot een gereglementeerde markt vanwege de juridische structuur of de technische capaciteit van die markt beperkt is, zorgen de Lid-Staten ervoor dat die structuur en die capaciteit regelmatig worden aangepast.

2. Het lidmaatschap van een gereglementeerde markt of de toegang tot een dergelijke markt veronderstelt dat de beleggingsondernemingen de eisen inzake kapitaaltoereikendheid naleven, en dat de Lid-Staat van herkomst toezicht op die naleving houdt overeenkomstig Richtlijn 93/6/EEG.

De Lid-Staten van ontvangst zijn slechts gerechtigd aanvullende kapitaalvereisten voor te schrijven op punten die niet onder die richtlijn vallen.

Aan het verkrijgen of behouden van de toegang tot of het lidmaatschap van een gereglementeerde markt is de verplichting verbonden tot naleving van de voorschriften van die gereglementeerde markt als vervat in het oprichtingsstatuut en het bestuursreglement van die markt, alsmede tot naleving van de voorschriften inzake de activiteiten op die markt, van de beroepscode voor het personeel dat op die markt en in verbinding daarmee werkzaam is, en van de voorschriften en procedures van de clearing- en afwikkelingsstelsels. De toepassing van deze voorschriften en procedures kan waar dienstig worden aangepast, met name met het oog op een juiste afwikkeling van de daaruit voortvloeiende verplichtingen, waarbij evenwel gelet moet worden op de naleving van artikel 28.

3. Ten einde aan de in lid 1 omschreven verplichting te voldoen, moeten de Lid-Staten van ontvangst de in dat lid bedoelde beleggingsondernemingen de keuze bieden om lid te worden van hun gereglementeerde markten of toegang te krijgen tot die markten:

- hetzij rechtstreeks, door in de Lid-Staat van ontvangst een bijkantoor te vestigen;
- hetzij middellijk, door in de Lid-Staat van ontvangst een dochteronderneming op te richten of door een in de Lid-Staat van ontvangst bestaande onderneming over te nemen die reeds lid van deze markten is of daartoe reeds toegang heeft.

De Lid-Staten die op de datum van aanneming van deze richtlijn een wetgeving toepassen op grond waarvan kredietinstellingen alleen via een gespecialiseerde dochteronderneming lid kunnen worden van een gereglementeerde markt of toegang kunnen krijgen tot een dergelijke markt, mogen die verplichting tot en met 31 december 1996 op niet-discriminerende wijze aan kredietinstellingen van herkomst uit andere Lid-Staten blijven opleggen voor het verkrijgen van toegang tot deze gereglementeerde markt.

Het Koninkrijk Spanje, de Helleense Republiek en de Portugese Republiek mogen deze periode verlengen tot 31 december 1999. Een jaar vóór deze datum brengt de Commissie, rekening houdend met de bij de toepassing van dit artikel opgedane ervaring, verslag uit en dient zij in voorkomend geval een voorstel in; de Raad kan op basis van dat voorstel met gekwalificeerde meerderheid van stemmen tot herziening van deze regeling besluiten.

4. Onder voorbehoud van het bepaalde in de leden 1, 2 en 3 kunnen de in lid 1 bedoelde beleggingsondernemingen, als de werking van de gereglementeerde markt van de Lid-Staat van ontvangst hun fysieke aanwezigheid niet vergt, op dezelfde basis, maar zonder een vestiging in de Lid-Staat van ontvangst, het lidmaatschap van of de toegang tot die gereglementeerde markt verkrijgen. De Lid-Staten van herkomst staan de gereglementeerde markten van een Lid-Staat van ontvangst toe om op hun grondgebied de nodige faciliteiten te bieden, ten einde hun beleggingsondernemingen in staat te stellen om overeenkomstig dit lid toegelaten te worden tot een gereglementeerde markt van de Lid-Staat van ontvangst.

5. De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan de mogelijkheid voor de Lid-Staten om de oprichting van nieuwe markten op hun grondgebied toe te staan of te verbieden.

6. Dit artikel laat onverlet:

- in de Bondsrepubliek Duitsland de voorschriften inzake de activiteit van „Kursmakler”;
- in Nederland de voorschriften inzake de activiteit van „hoekman”.

Artikel 16

Het is de taak van elke Lid-Staat om, met het oog op de wederzijdse erkenning en de toepassing van deze richtlijn, de lijst op te stellen van de gereglementeerde markten waarvan hij de Lid-Staat van herkomst is en die aan zijn regelgeving voldoen, en deze lijst alsmede de voorschriften inzake organisatie en werking van deze gereglementeerde markten ter informatie mede te delen aan de overige Lid-Staten en aan de Commissie. Elke wijziging van deze lijst of deze voorschriften wordt op dezelfde wijze medegedeeld. De Commissie maakt de lijsten van gereglementeerde markten en de bijwerkingen daarvan ten minste eens per jaar bekend in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

De Commissie brengt vóór 31 december 1996 verslag uit over de aldus ontvangen informatie en stelt zo nodig wijzigingen voor in de definitie van „gereglementeerde markten” in de zin van deze richtlijn.

Artikel 17

1. Benevens de in artikel 3 genoemde verplichtingen stelt een beleggingsonderneming die op het grondgebied van een andere Lid-Staat een bijkantoor wenst te vestigen, de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst daarvan in kennis.

2. De Lid-Staten verlangen dat de beleggingsonderneming die een bijkantoor in een andere Lid-Staat wenst te vestigen, de in lid 1 bedoelde kennisgeving vergezeld doet gaan van de volgende gegevens:

- a) de Lid-Staat op het grondgebied waarvan zij voornemens is een bijkantoor te vestigen;

- b) een programma van werkzaamheden waarin met name de aard van de voorgenomen activiteiten en de organisatiestructuur van het bijkantoor worden vermeld;
- c) het adres in de Lid-Staat van ontvangst waar documenten kunnen worden opgevraagd;
- d) de namen van de bestuurders van het bijkantoor.

3. Tenzij de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst, gelet op het betrokken project, redenen hebben om te twifelen aan de deugdelijkheid van de administratieve structuur of van de financiële positie van de beleggingsonderneming, doen zij binnen drie maanden na ontvangst van alle in lid 2 bedoelde gegevens, mededeling van deze gegevens aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst en stellen zij de betrokken beleggingsonderneming hiervan in kennis.

Tevens doen zij mededeling van gegevens betreffende eventuele garantiestelsels die gericht zijn op de bescherming van de beleggers van het bijkantoor.

Wanneer de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst weigeren de in lid 2 bedoelde gegevens mede te delen aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst, delen zij de redenen van deze weigering binnen drie maanden na ontvangst van alle gegevens mede aan de betrokken beleggingsonderneming. Tegen deze weigering of het uitblijven van een antwoord staat beroep open bij de rechter in de Lid-Staat van herkomst.

4. Voordat het bijkantoor van een beleggingsonderneming met zijn werkzaamheden aanvangt, beschikken de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst over twee maanden, te rekenen vanaf de ontvangst van de in lid 3 bedoelde mededeling, om het in artikel 19 bedoelde toezicht op de beleggingsonderneming voor te bereiden en om, in voorkomend geval, de voorwaarden, met inbegrip van de gedragsregels, aan te geven waaronder deze werkzaamheden om redenen van algemeen belang in de Lid-Staat van ontvangst moeten worden uitgeoefend.

5. Zodra een mededeling van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst is binnengekomen of, wanneer deze niet reageren, zodra de in lid 4 bedoelde termijn is verstreken, kan het bijkantoor gevestigd worden en met zijn werkzaamheden aanvangen.

6. In geval van wijziging van de inhoud van een van de overeenkomstig lid 2, onder b), c) en d), verstrekte gegevens, stelt de beleggingsonderneming de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst en van de Lid-Staat van ontvangst schriftelijk van de betreffende wijziging in kennis, zulks tenminste één maand voor de toepassing van de wijziging, opdat de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst zich overeenkomstig lid 3, en de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst zich overeenkomstig lid 4, kunnen uitspreken.

7. Eventuele wijzigingen in de gegevens waarvan overeenkomstig lid 3, tweede alinea, mededeling is gedaan, worden door de autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst aan de autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst gemeld.

Artikel 18

1. Elke beleggingsonderneming die voor de eerste maal door middel van het vrij verrichten van diensten haar werkzaamheden wil uitoefenen op het grondgebied van een andere Lid-Staat, stelt de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst in kennis van:

- de Lid-Staat waarin zij voornemens is werkzaamheden uit te oefenen;
- een programma van werkzaamheden waarin met name wordt aangegeven welke beleggingsdienst(en) zij voornemens is te verrichten.

2. De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst doen aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst mededeling van de in lid 1 bedoelde kennisgeving, zulks binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van de kennisgeving, waarna de beleggingsonderneming kan aanvangen met het verrichten van de betrokken beleggingsdienst(en) in de Lid-Staat van ontvangst.

De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst doen in voorkomend geval, zodra zij de in lid 1 bedoelde kennisgeving hebben ontvangen, aan de beleggingsonderneming opgaaf van de voorwaarden, met inbegrip van de gedragsregels, die om redenen van algemeen belang in de Lid-Staat van ontvangst bij het verrichten van de betrokken beleggingsdiensten gelden.

3. In geval van wijziging van de inhoud van de overeenkomstig lid 1, tweede streepje, gemelde inlichtingen, geeft de beleggingsonderneming aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst en van de Lid-Staat van ontvangst schriftelijk kennis van deze wijziging voordat zij wordt doorgevoerd, opdat de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst in voorkomend geval aan de beleggingsonderneming opgaaf kunnen doen van eventuele wijzigingen of aanvullingen op de overeenkomstig lid 2 verstrekte informatie.

Artikel 19

1. De Lid-Staten van ontvangst kunnen voor statistische doeleinden verlangen dat elke beleggingsonderneming die een bijkantoor op hun grondgebied heeft, aan hun bevoegde autoriteiten een periodiek verslag over de op hun grondgebied verrichte werkzaamheden zendt.

Voor de uitoefening van de krachtens het voeren van het monetair beleid op hen rustende verantwoordelijkheden, onverminderd de ter versterking van het Europees Monetair Stelsel vereiste maatregelen, mogen de Lid-Staten van ontvangst op hun grondgebied van alle bijkantoren van beleggingsondernemingen van herkomst uit andere Lid-Staten dezelfde gegevens verlangen als zij voor dat doel van hun eigen nationale ondernemingen verlangen.

2. Voor de uitoefening van de krachtens deze richtlijn op hen rustende verantwoordelijkheden mogen de Lid-Staten van ontvangst van de bijkantoren van beleggingsondernemingen dezelfde gegevens verlangen als zij voor dat doel van hun eigen nationale ondernemingen verlangen.

De Lid-Staten van ontvangst mogen van de beleggingsondernemingen die op hun grondgebied in het kader van dienstverrichting werkzaam zijn, de nodige gegevens verlangen voor het toezicht op de naleving door deze ondernemingen van de op hen van toepassing zijnde normen van de Lid-Staten van ontvangst; van die ondernemingen mogen echter niet méér gegevens verlangd worden dan deze Lid-Staten voor het toezicht op de naleving van diezelfde normen verlangen van de aldaar gevestigde ondernemingen.

3. Indien de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst constateren dat een beleggingsonderneming die op het grondgebied van hun Lid-Staat een bijkantoor heeft of diensten verricht, niet de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen naleeft welke in die Lid-Staat zijn vastgesteld ter uitvoering van de bepalingen van de richtlijn die een bevoegdheid van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst inhouden, eisen zij dat de betrokken beleggingsonderneming een eind maakt aan deze onregelmatige situatie.

4. Indien de betrokken beleggingsonderneming niet het nodige doet, stellen de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst daarvan in kennis. Deze laatste treffen zo spoedig mogelijk alle passende maatregelen om te bewerkstelligen dat de betrokken beleggingsonderneming een eind maakt aan deze onregelmatige situatie. Van de strekking van deze maatregelen wordt mededeling gedaan aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst.

5. Indien de beleggingsonderneming, in weerwil van de aldus door de Lid-Staat van herkomst getroffen maatregelen, of omdat deze maatregelen ontoereikend zijn of de Lid-Staat geen maatregelen treft, inbreuk blijft plegen op de in lid 2 bedoelde, in de Lid-Staat van ontvangst geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen, kan de Lid-Staat van ontvangst, na de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst daarvan in kennis te hebben gesteld, passende maatregelen treffen om verdere onregelmatigheden te voorkomen of te bestraffen; zo nodig kan hij deze onderneming beletten op zijn grondgebied nieuwe transacties te verrichten. De Lid-Staten dragen er zorg voor dat de voor die maatregelen vereiste stukken op hun grondgebied aan de beleggingsondernemingen kunnen worden betekend.

6. Bovenstaande bepalingen laten de bevoegdheid van de Lid-Staten van ontvangst onverlet om passende maatregelen te treffen ter voorkoming of bestraffing van handelingen op hun grondgebied die in strijd zijn met de gedragsregels die krachtens artikel 11 zijn aangenomen, alsook met de overige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die zij om redenen van algemeen belang hebben vastgesteld. Met name kunnen zij een inbreukplegende beleggingsonderneming beletten nieuwe transacties op hun grondgebied te verrichten.

7. Elke ter uitvoering van de leden 4, 5 en 6 genomen maatregel die sancties of beperkingen van de werkzaamheden van een beleggingsonderneming behelst, moet naar behoren met redenen worden omkleed en aan de betrok-

ken beleggingsonderneming worden medegedeeld. Tegen elke maatregel van die aard staat in de Lid-Staat die de maatregel heeft genomen, beroep open bij de rechter.

8. Alvorens de in de leden 3, 4 en 5 bedoelde procedure toe te passen, kunnen de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst in spoedeisende gevallen de conservatoire maatregelen treffen die noodzakelijk zijn ter bescherming van de belangen van beleggers en andere personen voor wie diensten worden verricht. De Commissie en de bevoegde autoriteiten van de overige betrokken Lid-Staten moeten zo spoedig mogelijk van die maatregelen op de hoogte worden gesteld.

De Commissie kan, na raadpleging van de bevoegde autoriteiten van de belanghebbende Lid-Staten, besluiten dat de betrokken Lid-Staat deze maatregelen moet wijzigen of intrekken.

9. Ingeval de vergunning wordt ingetrokken, worden de autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst daarvan in kennis gesteld en nemen zij passende maatregelen om de betrokken beleggingsonderneming te beletten op hun grondgebied nieuwe transacties te verrichten en om de belangen van de beleggers te vrijwaren. Om de twee jaar brengt de Commissie over deze gevallen verslag uit aan een comité dat later op het gebied van effecten zal worden ingesteld.

10. De Lid-Staten stellen de Commissie in kennis van het aantal en de aard van de gevallen waarin overeenkomstig artikel 17 een weigering is uitgesproken of waarin overeenkomstig lid 5 maatregelen zijn genomen. Om de twee jaar brengt de Commissie over deze gevallen verslag uit aan een comité dat later op het gebied van effecten zal worden ingesteld.

Artikel 20

1. Om ervoor te zorgen dat de voor de markten en voor het toezicht bevoegde autoriteiten kunnen beschikken over de informatie die voor de vervulling van hun taak nodig is, stellen de Lid-Staten van herkomst ten minste de volgende eisen:

- a) onverminderd de ter uitvoering van artikel 10 vastgestelde bepalingen, houden de beleggingsondernemingen alle relevante gegevens inzake de transacties betreffende de in artikel 14, lid 1, bedoelde diensten die zij met op een gereglementeerde markt verhandelde instrumenten hebben verricht, gedurende ten minste vijf jaar ter beschikking van de autoriteiten, ongeacht of deze transacties al dan niet op een gereglementeerde markt hebben plaatsgevonden;
- b) de beleggingsondernemingen melden alle onder a) bedoelde transacties bij een bevoegde autoriteit van hun Lid-Staat van herkomst, wanneer deze transacties betrekking hebben op:

- aandelen of andere instrumenten die toegang tot het kapitaal verlenen,
- obligaties en andere met obligaties gelijk te stellen instrumenten,

- gestandaardiseerde termijncontracten op aandelen,
- gestandaardiseerde opties op aandelen.

Deze melding moet binnen de kortst mogelijke tijd in het bezit van de autoriteit zijn. De termijn wordt door de autoriteit vastgesteld en mag tot het einde van de volgende werkdag lopen, indien zulks om operationele of praktische redenen nodig is, doch mag in geen geval langer duren.

De melding behelst met name de naam en het aantal van de gekochte of verkochte effecten, de datum en het uur van de transactie, de prijs van de transactie, en een eventuele wijze van identificatie van de beleggingsonderneming.

De Lid-Staten van herkomst mogen bepalen dat de in dit punt b) bedoelde verplichting ten aanzien van obligaties en daarmee gelijk te stellen instrumenten alleen geldt voor geaggregeerde transacties in hetzelfde instrument.

2. Wanneer een beleggingsonderneming op een gereglementeerde markt in een Lid-Staat van ontvangst een transactie verricht, kan de Lid-Staat van herkomst van zijn eigen voorschriften inzake melding afzien indien de beleggingsonderneming met betrekking tot dezelfde transactie gelijkwaardige meldingsvoorschriften moet nakomen tegenover de autoriteiten waaronder deze markt valt.

3. De Lid-Staten bepalen dat de in lid 1, onder b), bedoelde meldingen worden verricht hetzij door de beleggingsonderneming zelf of door een tradematchingstelsel, hetzij via de autoriteiten van een effectenbeurs of van een andere gereglementeerde markt.

4. De Lid-Staten zien erop toe dat de informatie die uit hoofde van dit artikel beschikbaar is, ook beschikbaar is met het oog op een goede toepassing van artikel 23.

5. Elke Lid-Staat mag op het door dit artikel bestreken gebied op niet-discriminerende wijze strengere bepalingen vaststellen of handhaven wat betreft inhoud en vorm van de bewaring en de melding van de gegevens over de transacties:

- die verricht zijn op een gereglementeerde markt waarvan die Lid-Staat de Lid-Staat van herkomst is;
- die tot stand gebracht zijn door beleggingsondernemingen waarvan die Lid-Staat de Lid-Staat van herkomst is.

Artikel 21

1. Ten einde de beleggers in staat te stellen te allen tijde de modaliteiten van een door hen voorgenomen transactie te beoordelen en achteraf de omstandigheden waaronder de uitvoering heeft plaatsgehad na te gaan, neemt elke bevoegde autoriteit ten aanzien van elke gereglementeerde markt die zij in de in artikel 16 bedoelde lijst heeft opgenomen, maatregelen om aan de

beleggers de in lid 2 bedoelde gegevens te verstrekken. Overeenkomstig de verplichtingen van lid 2 bepalen de bevoegde autoriteiten de vorm waarin en de precieze termijn waarbinnen de gegevens moeten worden verschaft, alsmede de middelen via welke de gegevens beschikbaar moeten worden gesteld, rekening houdend met de aard, de omvang en de behoeften van de betrokken markt en de daar actieve beleggers.

2. Voor elk instrument verlangen de bevoegde autoriteiten dat ten minste de volgende gegevens worden bekendgemaakt:

- a) aan het begin van elke beursdag: de gewogen gemiddelde koers, de hoogste koers, de laagste koers en de omzet op de betrokken gereguleerde markt voor de gehele voorgaande beursdag;
- b) voor continue „ordergedreven” markten en voor „prijsgedreven” markten bovendien:
  - aan het eind van elk beursuur de gewogen gemiddelde koers en de omzet op de betrokken gereguleerde markt over een periode van zes beursuren, eindigend twee beursuren voor de bekendmaking;
  - om de twintig minuten: de gewogen gemiddelde koers, de hoogste en de laagste koers op de betrokken gereguleerde markt, berekend over een periode van twee beursuren, eindigend één beursuur voor de bekendmaking.

Wanneer de beleggers vooraf toegang hebben tot de gegevens over de koersen en de hoeveelheden waarvoor transacties kunnen worden gesloten:

- i) moeten die gegevens te allen tijde gedurende de beurstijd beschikbaar zijn;
- ii) moeten de voorwaarden die worden aangekondigd voor een bepaalde koers en hoeveelheid, de voorwaarden zijn waarop de belegger de transactie kan verrichten.

De bevoegde autoriteiten kunnen de bekendmaking vertragen of opschorten, wanneer zulks gerechtvaardigd is wegens uitzonderlijke marktomstandigheden, dan wel, bij markten van geringe omvang, ten einde de anonimiteit van ondernemingen en beleggers te vrijwaren. De bevoegde autoriteiten kunnen speciale maatregelen treffen in geval van uitzonderlijke transacties van zeer grote afmetingen in verhouding tot de gemiddelde omvang van de transacties betreffende het betrokken effect op deze markt of in geval van zeer weinig liquide effecten, als omschreven volgens objectieve en bekendgemaakte criteria. De bevoegde autoriteiten kunnen daarnaast soepeler bepalingen toepassen, met name wat de bekendmakings-termijnen betreft, met betrekking tot transacties inzake obligaties of met obligaties gelijk te stellen instrumenten.

3. Elke Lid-Staat mag op het door dit artikel bestreken gebied strengere of aanvullende voorschriften vaststellen of handhaven betreffende de inhoud en de vorm van de gegevens die met betrekking tot transacties op de gereguleerde markten waarvoor die Lid-Staat de Lid-Staat van herkomst is, ter beschikking van de beleggers moeten worden gesteld, mits die voorschriften van toepassing zijn ongeacht de Lid-Staat waar de emittent van het financieel instrument is gevestigd of de Lid-Staat op de gereguleerde markt waarvan het instrument voor het eerst genoteerd is.

4. De Commissie brengt uiterlijk op 31 december 1997 verslag uit over de toepassing van dit artikel; de Raad kan op voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluiten tot wijziging van dit artikel.

TITEL VI

De voor vergunningverlening en toezicht verantwoordelijke autoriteiten

Artikel 22

1. De Lid-Staten wijzen de bevoegde autoriteiten aan die de in deze richtlijn omschreven taken moeten vervullen. Zij stellen de Commissie van deze aanwijzing in kennis, met vermelding van een eventuele taakverdeling.
2. De in lid 1 bedoelde autoriteiten moeten of wel openbare autoriteiten zijn of wel lichamen die zijn erkend bij wet of door overheidsinstanties die in de nationale wetgeving daartoe uitdrukkelijk zijn gemachtigd.
3. Aan de betrokken autoriteiten moeten alle voor de vervulling van hun taken nodige bevoegdheden worden toegekend.

Artikel 23

1. Ingeval in dezelfde Lid-Staat meer dan één autoriteit bevoegd is, werken deze autoriteiten voor het toezicht op de werkzaamheden van de in deze Lid-Staat werkende beleggingsondernemingen nauw samen.
2. De Lid-Staten zorgen ervoor dat deze samenwerking plaatsvindt tussen deze bevoegde autoriteiten en de openbare instanties die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op financiële markten en het toezicht op krediet- en andere financiële instellingen, alsmede op verzekeringsondernemingen met betrekking tot de respectieve instellingen waarop zij toezicht houden.
3. Ingeval beleggingsondernemingen via het verrichten van diensten of door vestiging van bijkantoren werkzaam zijn in een of meer andere Lid-Staten dan hun Lid-Staat van herkomst, werken de bevoegde autoriteiten van alle betrokken Lid-Staten nauw samen ten einde hun respectieve verantwoordelijkheden op de onder deze richtlijn vallende gebieden op een doeltreffender wijze uit te oefenen.

Zij verstrekken elkaar op verzoek alle gegevens betreffende de directie en de eigenaars van deze beleggingsondernemingen welke het toezicht kunnen vergemakkelijken, alsmede alle informatie die de controle op deze ondernemingen gemakkelijker kan maken. Met name werken de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst samen ten einde het inwinnen door de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst van de in artikel 19, lid 2, bedoelde gegevens te waarborgen.

Voor zover zulks voor de uitoefening van hun controlebevoegdheden noodzakelijk mocht blijken, wordt door de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst mededeling gedaan van alle maatregelen die sancties jegens een beleggingsonderneming of beperkingen van de activiteiten van een beleggingsonderneming behelzen, welke door de Lid-Staat van ontvangst krachtens artikel 19, lid 6, worden getroffen.

Artikel 24

1. De Lid-Staten van ontvangst dragen er zorg voor dat, wanneer een beleggingsonderneming waaraan in een andere Lid-Staat vergunning is verleend, in de Lid-Staat van ontvangst haar werkzaamheden uitoefent door middel van een bijkantoor, de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst, na de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst daarvan in kennis te hebben gesteld, zelf of via een gevolmachtigde de in artikel 23, lid 3, bedoelde gegevens ter plaatse kunnen verifiëren.

2. De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst kunnen ook de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst verzoeken om deze verificatie uit te voeren. De autoriteiten die een zodanig verzoek hebben ontvangen, moeten hieraan binnen het kader van hun bevoegdheden gevolg geven, hetzij door de verificatie zelf te verrichten, hetzij door de verzoekende autoriteiten toestemming te verlenen om de verificatie te verrichten, hetzij door toe te staan dat de verificatie wordt verricht door een accountant of deskundige.

3. Dit artikel laat het recht onverlet van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van ontvangst om op hun grondgebied gevestigde bijkantoren ter plaatse te verifiëren ten einde de verantwoordelijkheden uit te oefenen die uit hoofde van deze richtlijn op hen rusten.

Artikel 25

1. De Lid-Staten bepalen dat alle personen die werkzaam zijn of zijn geweest voor de bevoegde autoriteiten, alsmede accountants of deskundigen die in opdracht van de bevoegde autoriteiten handelen, aan het beroepsgeheim gebonden zijn. Dit houdt in dat de vertrouwelijke gegevens waarvan zij beroepshalve kennis krijgen, aan geen enkele persoon of autoriteit bekend mogen worden gemaakt, behalve in een samengevatte of geaggregeerde vorm, zodat individuele beleggingsondernemingen niet kunnen worden geïdentificeerd, zulks onverminderd de gevallen die onder het strafrecht vallen.

Indien een beleggingsonderneming failliet is verklaard of op grond van een rechterlijke uitspraak moet worden geliquideerd, mogen echter vertrouwelijke gegevens die geen betrekking hebben op derden welke betrokken zijn bij pogingen om de beleggingsonderneming te redden, in het kader van civiele of handelsrechtelijke procedures openbaar worden gemaakt.

2. Lid 1 belet niet dat tussen de bevoegde autoriteiten van de verschillende Lid-Staten uitwisseling van gegevens plaatsvindt als bedoeld in deze richtlijn en in de andere richtlijnen die van toepassing zijn op beleggingsondernemingen. Deze gegevens vallen onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim.

3. De Lid-Staten mogen met de bevoegde autoriteiten van derde landen alleen dan samenwerkingsovereenkomsten voor de uitwisseling van gegevens sluiten, als met betrekking tot de medegedeelde gegevens tenminste gelijkwaardige waarborgen inzake het beroepsgeheim gelden als de in dit artikel bedoelde.

4. De bevoegde autoriteiten die uit hoofde van de leden 1 of 2 vertrouwelijke gegevens ontvangen, mogen deze uitsluitend gebruiken voor de uitoefening van hun taken:

- om te onderzoeken of wordt voldaan aan de voorwaarden voor de toegang tot de werkzaamheden van beleggingsondernemingen en ter vergemakkelijking van het toezicht, op individuele of op geconsolideerde basis, op de voorwaarden waaronder de werkzaamheden worden uitgeoefend, in het bijzonder ten aanzien van de in Richtlijn 93/6/EEG gestelde vereisten inzake kapitaaltoereikendheid, de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de interne controle, of
- voor het opleggen van sancties, of
- in het kader van een administratief beroep tegen een besluit van de bevoegde autoriteiten, of
- bij rechtszaken die aanhangig zijn gemaakt overeenkomstig artikel 26.

5. De leden 1 en 4 vormen geen belemmering voor de uitwisseling van gegevens

- a) binnen een zelfde Lid-Staat, wanneer er verscheidene bevoegde autoriteiten zijn, of
- b) binnen een zelfde Lid-Staat of tussen Lid-Staten, tussen de bevoegde autoriteiten en
  - de autoriteiten aan wie van overheidswege het toezicht op de kredietinstellingen, de andere financiële instellingen en de verzekeringsondernemingen is opgedragen, alsmede de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op de financiële markten,
  - de instanties die belast zijn met de liquidatie en het faillissement van beleggingsondernemingen en andere soortgelijke procedures, of
  - de met de wettelijke controle van de jaarrekening van beleggingsondernemingen en andere financiële instellingen belaste personen,

voor de vervulling van hun toezichthoudende taak, en vormen evenmin een belemmering voor de toezending aan de organen die belast zijn met het beheer van garantiestelsels, van de gegevens die nodig zijn voor de vervulling van hun taak. Deze gegevens vallen onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim.

6. De bepalingen van dit artikel houden evenmin een belemmering in voor een bevoegde autoriteit om aan de centrale banken die geen individuele controle op kredietinstellingen of beleggingsondernemingen uitoefenen, de gegevens toe te zenden waarover zij als monetaire autoriteit dienen te beschikken. De in dit verband ontvangen gegevens vallen onder het in lid 1 bedoelde beroepsgeheim.

7. De bepalingen van dit artikel vormen geen belemmering voor de bevoegde autoriteiten om de in de leden 1 tot en met 4 bedoelde gegevens mede te delen aan een clearinginstelling of een ander soortgelijk orgaan dat bij de nationale wetgeving is erkend voor het verstrekken van clearing- en ontwikkelingsdiensten op een van de markten van hun Lid-Staat, indien zij van oordeel zijn dat dit nodig is om de regelmatige werking van deze organen te garanderen in verband met het, zelfs potentiële, in gebreke blijven van een marktdeelnemer. De in dit verband ontvangen gegevens vallen onder het in lid 1 genoemde beroepsgeheim. De Lid-Staten zien er evenwel op toe dat de uit hoofde van lid 2 ontvangen gegevens in het in dit lid bedoelde geval niet openbaar kunnen worden gemaakt, tenzij met de uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben verstrekt.

8. Bovendien mogen de Lid-Staten, niettegenstaande de leden 1 en 4, op grond van wettelijke bepalingen de mededeling van bepaalde gegevens toestaan aan andere centrale overheidsdiensten die bevoegd zijn voor de wetgeving inzake het toezicht op kredietinstellingen, financiële instellingen, beleggingsondernemingen en verzekeringsondernemingen alsmede aan de inspecteurs die in opdracht van deze overheidsdiensten optreden.

Deze gegevens mogen echter alleen worden verstrekt wanneer zulks ter wille van het bedrijfseconomisch toezicht nodig blijkt.

De Lid-Staten bepalen echter dat de gegevens die op grond van de leden 2 en 5 zijn ontvangen, en die welke zijn verkregen naar aanleiding van de in artikel 24 bedoelde verificaties ter plaatse, in geen enkel geval op grond van dit lid mogen worden medegedeeld, tenzij met de uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben verstrekt of van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat waar de verificatie ter plaatse is verricht.

9. Indien een Lid-Staat op het tijdstip van aanneming van deze richtlijn voorschrijft dat tussen verschillende autoriteiten gegevens worden uitgewisseld met het oog op

de controle op de naleving van de wetten inzake prudentieel toezicht en inzake opzet, werking en gedrag van handelsvennootschappen en van de voorschriften betreffende de financiële markten, mag die Lid-Staat in afwachting van een coördinatie van alle bepalingen betreffende het uitwisselen van gegevens tussen autoriteiten voor de gehele financiële sector, en in ieder geval tot uiterlijk 1 juli 1996, het doorgeven van dergelijke gegevens blijven toestaan.

De Lid-Staten zien er evenwel op toe dat gegevens die afkomstig zijn van een andere Lid-Staat, onder de in de eerste alinea bedoelde voorwaarden niet kunnen worden doorgegeven zonder de uitdrukkelijke instemming van de bevoegde autoriteiten die de gegevens hebben verstrekt, en alleen worden gebruikt voor de doeleinden waarmee deze autoriteiten ingestemd hebben.

De Raad brengt op basis van een voorstel van de Commissie de in de eerste alinea bedoelde coördinatie tot stand. Hij neemt er akte van dat de Commissie verklaart hem uiterlijk op 31 juli 1993 daartoe strekkende voorstellen te zullen doen. De Raad zal hierover zo spoedig mogelijk een besluit nemen, waarbij het in de bedoeling ligt dat de in deze voorstellen vervatte regelgeving van kracht wordt op de datum van toepassing van deze richtlijn.

Artikel 26

De Lid-Staten zorgen ervoor dat tegen besluiten die met betrekking tot een beleggingsonderneming worden genomen op grond van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die overeenkomstig deze richtlijn zijn vastgesteld, beroep op de rechter mogelijk is. Dit geldt eveneens voor het geval er binnen zes maanden na indiening geen beslissing is genomen aangaande een vergunningsaanvraag die alle krachtens de geldende bepalingen vereiste gegevens bevat.

Artikel 27

Onverminderd de voor de intrekking van de vergunning geldende procedures en de bepalingen van het strafrecht, bepalen de Lid-Staten dat hun respectieve bevoegde autoriteiten tegen beleggingsondernemingen die de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen inzake het toezicht op of de uitoefening van de werkzaamheden overtreden, dan wel tegen de personen die feitelijke zeggenschap over de werkzaamheden van deze ondernemingen uitoefenen, sancties kunnen uitspreken dan wel maatregelen kunnen treffen die uitdrukkelijk beogen een eind te maken aan de geconstateerde overtredingen of de oorzaken daarvan weg te nemen.

Artikel 28

De Lid-Staten zien erop toe dat er bij de toepassing van het bepaalde in deze richtlijn geen discriminatie plaatsvindt.

TITEL VII

Slotbepalingen

Artikel 29

In afwachting van de aanneming van een nieuwe richtlijn waarin bepalingen worden vastgesteld tot aanpassing van deze richtlijn aan de technische vooruitgang op de hierna genoemde gebieden, neemt de Raad, overeenkomstig Besluit 87/373/EEG ⁽¹⁾, met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie de eventueel nodige aanpassingen aan betreffende:

- de inhoudelijke uitbreiding van de lijst in deel C van de bijlage;
- de aanpassing van de terminologie van de lijsten in de bijlage om rekening te houden met de ontwikkelingen op de financiële markten;
- de in artikel 23 genoemde gebieden waarop de bevoegde autoriteiten gegevens moeten uitwisselen;
- de verduidelijking van de definities om een eenvoudige toepassing van de richtlijn binnen de Gemeenschap te waarborgen;
- de verduidelijking van de definities om bij de toepassing van de richtlijn rekening te houden met de ontwikkelingen op de financiële markten;
- de aanpassing van de terminologie en de verwoording van de definities aan de hand van latere maatregelen inzake beleggingsondernemingen en aanverwante onderwerpen;
- de andere in artikel 7, lid 5, omschreven taken.

Artikel 30

1. Beleggingsondernemingen die reeds vóór 31 december 1995 over een vergunning beschikken om in hun Lid-Staat van herkomst beleggingsdiensten te verrichten, worden geacht in de zin van deze richtlijn over een vergunning te beschikken wanneer volgens de in deze Lid-Staat vigerende wetgeving de toegang tot de werkzaamheden onderworpen is aan de inachtneming van voorwaarden die gelijkwaardig zijn aan die welke in artikel 3, lid 3, en artikel 4 zijn omschreven.

2. Andere dan de in lid 1 bedoelde beleggingsondernemingen die op 31 december 1995 reeds beleggingswerkzaamheden uitoefenen, mogen hun werkzaamheden voortzetten, mits zij vóór 31 december 1996 op grond van de voorschriften van de Lid-Staat van herkomst een vergunning verkrijgen tot voortzetting van deze werkzaamheden overeenkomstig de ter uitvoering van deze richtlijn aangenomen bepalingen.

Alleen het verlenen van deze vergunning biedt deze ondernemingen de mogelijkheid aanspraak te maken op toepassing van de bepalingen van deze richtlijn op het gebied van vrijheid van vestiging en van dienstverrichting.

3. Wanneer beleggingsondernemingen vóór de aanneming van deze richtlijn hun werkzaamheden in andere Lid-Staten hebben aangevangen via bijkantoren of via het verrichten van diensten, doen de autoriteiten van de Lid-Staat van herkomst tussen 31 juli 1995 en 31 december 1995 aan de autoriteiten van elk van de andere betrokken Lid-Staten mededeling, in de zin van artikel 17, leden 1 en 2, en artikel 18, van de lijst van ondernemingen die zich houden aan de bepalingen van deze richtlijn en die in de bovengenoemde Lid-Staten werkzaam zijn, met vermelding van de uitgeoefende werkzaamheid.

4. Natuurlijke personen die op de datum van aanneming van deze richtlijn in een Lid-Staat over een vergunning beschikken om beleggingsdiensten aan te bieden, worden geacht in de zin van deze richtlijn over een vergunning te beschikken, mits zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 1, punt 2, tweede alinea, tweede streepje en artikel 1, punt 2, derde alinea.

Artikel 31

De Lid-Staten nemen uiterlijk op 1 juli 1995 de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen aan om aan deze richtlijn te voldoen.

Deze bepalingen treden uiterlijk op 31 december 1995 in werking. De Lid-Staten stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de Lid-Staten de in de eerste alinea bedoelde bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de Lid-Staten.

Artikel 32

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 10 mei 1993.

Voor de Raad

De Voorzitter

N. HELVEG PETERSEN

⁽¹⁾ PB nr. L 197 van 18. 7. 1987, blz. 33.

BIJLAGE**DEEL A****Diensten**

1. a) Het ontvangen en doorgeven voor rekening van beleggers, van orders met betrekking tot een of meer van de in deel B genoemde instrumenten.
b) Het uitvoeren van dergelijke orders voor rekening van derden.
2. Het handelen voor eigen rekening in eender welk van de in deel B genoemde instrumenten.
3. Het per cliënt op discretionaire basis beheren van beleggingsportefeuilles op grond van een door de beleggers gegeven opdracht, voor zover die portefeuilles een of meer van de in deel B genoemde instrumenten bevatten.
4. Het overnemen van emissies van alle of bepaalde van de in deel B genoemde instrumenten en/of het plaatsen van die emissies.

DEEL B**Instrumenten**

1. a) Effecten.
b) Rechten van deelneming in instellingen voor collectieve belegging.
2. Geldmarktinstrumenten.
3. Financiële futures, met inbegrip van gelijkwaardige instrumenten die aanleiding geven tot afwikkeling in contanten.
4. Rentetermijncontracten („FRA's”).
5. Rente- en valuta-swaps en swaps betreffende aan aandelen of een aandelenindex gekoppelde cash-flows („equity-swaps”).
6. Opties ter verwerving of vervreemding van onder dit deel van de bijlage vallende instrumenten, met inbegrip van gelijkwaardige instrumenten die aanleiding geven tot afwikkeling in contanten. Deze categorie omvat met name valuta- en renteopties.

DEEL C**Nevendiensten**

1. Bewaarneming en administratie van een of meer van de in deel B genoemde instrumenten.
2. Verhuur van safes.
3. Het verstrekken van kredieten of leningen aan een belegger om hem in staat te stellen een transactie te verrichten ter zake van een of meer van de in deel B genoemde instrumenten, bij welke transactie de onderneming die het krediet of de lening verstrekt, optreedt.
4. Advies aan ondernemingen inzake kapitaalstructuur, bedrijfsstrategie en daarmee samenhangende aangelegenheden, alsmede advies en diensten op het gebied van fusies en overname van ondernemingen.
5. Diensten in verband met overneming van emissies.
6. Beleggingsadvies met betrekking tot een of meer van de in deel B genoemde instrumenten.
7. Valutawisseldiensten die samenhangen met het verrichten van beleggingsdiensten.